

2	כללי הש"ס
21	אמרות חז"ל
46	גזירות חז"ל
51	תקנות חז"ל
53	אגדות חז"ל

כללי הש"ס

מפתח	להרחיק אדם מן העבירה	ברכות ב:א
	וכל הנאכלים ליום אחד מצוותן עד שיעלה עמוד השחר אם כן למה אמרו חכמים עד חצות כדי להרחיק אדם מן העבירה	
מפתח	אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר	ברכות ב:ב
	חכמים אומרים משעה שהכהנים זכאין לאכול בתרומתן סימן לדבר צאת הכוכבים ואף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר ואנחנו עושים במלאכה וחצים מחזיקים ברמחים מעלות השחר עד צאת הכוכבים	
מפתח	יחיד ורבים הלכה כרבים	ברכות ט:א
	מעשה שבאו בניו וכו' ועד השתא לא שמייע להו הא דר"ג הכי קאמרי ליה רבנן פליגי עילוך יחיד ורבים הלכה כרבים	
מפתח	כדי להרחיק אדם מן העבירה	ברכות ט:א
	אמר להו רבנן כוותי סבירא להו וחייבין אתם והאי דקאמרי עד חצות כדי להרחיק אדם מן העבירה	
מפתח	ברכות אין מעכבות זו את זו	ברכות יא:ב
	אמר ר' שמעון בן לקיש זאת אומרת ברכות אין מעכבות זו את זו אי אמרת בשלמא יוצר אור הוה אמרי היינו דברכות אין מעכבות זו את זו	
מפתח	כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה	ברכות יב:א
	כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה	
מפתח	הכל הולך אחר החתום	ברכות יב:א
	פתח במעריב ערבים וסיים ביוצר אור וסיים במעריב ערבים יצא כללו של דבר הכל הולך אחר החתום	
מפתח	כל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה	ברכות יב:א
	אלא לר' יוחנן דאמר כל ברכה שאין בה מלכות אינה ברכה מאי איכא למימר	
מפתח	מצות צריכות כוונה	ברכות יג:א
	מצות צריכות כוונה	
מפתח	שב ואל תעשה	ברכות כ:א
	שב ואל תעשה	
מפתח	וכל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן	ברכות כ:ב
	וכל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן	
מפתח	הרהור לאו כדבור דמי	ברכות כ:ב
	ורב חסדא אמר הרהור לאו כדבור דמי דאי סלקא דעתך הרהור כדבור דמי יוציא בשפתיו	
מפתח	כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	ברכות כ:ב
	ק"ש פשיטא מצות עשה שהזמן גרמא הוא וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	
מפתח	אין דברי תורה מקבלין טומאה	ברכות כב:א
	אין דברי תורה מקבלין טומאה	
מפתח	עבר יומו בטל קרבנו	ברכות כו:א
	דעבר יומו בטל קרבנו	

מעוֹת לֹא יוֹכֵל לְתַקּוֹן וְחִסְרוֹן לֹא יוֹכֵל לְהַמְנוֹת	מפתח ברכות כז:א
מיתבי קהלת א. טו.) מעוֹת לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות מעוֹת לא יוכל לתקון זה שבטל ק"ש של ערבית וק"ש של שחרית או תפלה של ערבית או תפלה של שחרית וחסרון לא יוכל להמנות זה שנמנו חביריו לדבר מצוה ולא נמנה עמהם	מפתח ברכות כח:א
מעלין בקדש ואין מורידין מעלין בקדש ואין מורידין	מפתח ברכות כח:א
כל דפריש מרובא פריש א"ל ר' יהושע מותר אתה לבא בקהל א"ל ר"ג והלא כבר נאמר דברי הימים ב כג. יט) לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' א"ל ר' יהושע וכי עמוני ומואב במקומן הן יושבין כבר עלה סנחריב מלך אשור ובלבל את כל האומות שנאמר ישעיהו י. יג.) ואסיר גבולות עמים ועתידותיהם שוסתי ואוריד כאביר יושבים וכל דפריש מרובא פריש	מפתח ברכות כח:א
ברכה שאינה צריכה המבדיל בתפלה משובח יותר ממי שיבדיל על הכוס אלמא תפלה לחודה סגי והדר תני אם הבדיל בזו ובזו ינוחו לו ברכות על ראשו וכיון דנפיק ליה בחדא אפטר והויא ברכה שאינה צריכה	מפתח ברכות לג:א
שלוחו של אדם כמותו המתפלל וטעה סימן רע לו ואם שליח צבור הוא סימן רע לשולחיו מפני שלוחו של אדם כמותו	מפתח ברכות לד:ב
כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ אבל בארץ לא כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ אבל בארץ לא	מפתח ברכות לו:א
יחיד ורבים הלכה כרבים אמר ליה רבן גמליאל עקיבא עד מתי אתה מכניס ראשך בין המחלוקת א"ל רבינו אע"פ שאתה אומר כן וחבריך אומרים כן למדתנו רבינו יחיד ורבים הלכה כרבים	מפתח ברכות לז:א
צריך שתכלה ברכה עם הפת דאמר ר' חייא צריך שתכלה ברכה עם הפת	מפתח ברכות לט:א
כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בברכות לא יצא ידי חובתו ראה פת ואמר כמה נאה פת זו ברוך המקום שבראה יצא ראה תאנה ואמר כמה נאה תאנה זו ברוך המקום שבראה יצא דברי ר' מאיר ר' יוסי אומר כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בברכות לא יצא ידי חובתו	מפתח ברכות מ:ב
כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה והאמר רב כל ברכה שאין בה הזכרת השם אינה ברכה	מפתח ברכות מ:ב
אין לך דבר שטעון ברכה לפניו ואין טעון ברכה לאחריו שאיין לך דבר שטעון ברכה לפניו ואין טעון ברכה לאחריו אלא פת הבאה בכסנין בלבד	מפתח ברכות מא:ב
דברים הבאים מחמת הסעודה בתוך הסעודה אין טעונים ברכה לא לפניהם ולא לאחריהם אמר רב פפא הלכתא דברים הבאים מחמת הסעודה בתוך הסעודה אין טעונים ברכה לא לפניהם ולא לאחריהם ושלא מחמת הסעודה בתוך הסעודה טעונים ברכה לפניהם ואין טעונים ברכה לאחריהם לאחר הסעודה טעונים ברכה בין לפניהם בין לאחריהם	מפתח ברכות מא:ב
איכא דעות ת"ש נשים מזמנות לעצמן ועבדים מזמנים לעצמן נשים ועבדים וקטנים אם רצו לזמן אין מזמנין (והא נשים אפילו מאה) והא מאה נשי כתרי גברי דמיין וקתני נשים מזמנות לעצמן ועבדים מזמנין לעצמן שאני התם דאיכא דעות	מפתח ברכות מב:ב
משום פריצותא א"ה אימא סיפא נשים ועבדים אם רצו לזמן אין מזמנין אמאי לא והא איכא דעות שאני התם משום פריצותא	מפתח ברכות מב:ב

מפתח	כל הברכות כולן פותח בהן בברוך	ברכות מו:א
	כל הברכות כולן פותח בהן בברוך וחותרם בהן בברוך חוץ מברכת הפירות וברכת המצות וברכה הסמוכה לחברתה וברכה אחרונה שמע יש מהן שפותח בהן בברוך ואין חותרם בברוך	
מפתח	מצוה הבאה בעבירה	ברכות מז:ב
	מעשה ברבי אליעזר שנכנס לבית הכנסת ולא מצא עשרה ושחרר עבדו והשלימו לעשרה שחרר אין לא שחרר לא תרי אצטריכו שחרר חד ונפיק בחד והיכי עביד הכי והאמר רב יהודה כל המשחרר עבדו עובר בעשה שנאמר (ויקרא כה, מו) לעולם בהם תעבודו לדבר מצוה שאני מצוה הבאה בעבירה היא מצוה דרבים	
מפתח	אין עושין מצות חבילות חבילות	ברכות מט:א
	וטעמא מאי אין חותמין בשתיים לפי שאיין עושין מצות חבילות חבילות	
מפתח	כל ברכה שאין בה מלכות לא שמה ברכה	ברכות מט:א
	כל ברכה שאין בה מלכות לא שמה ברכה	
מפתח	תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם	ברכות נא:ב
	ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם	
מפתח	אין קטיגור נעשה סניגור	ברכות נט:א
	שבשעה שהקב"ה בקש להביא מבול לעולם נטל שני כוכבים מכימה והביא מבול לעולם וכשבקש לסתמה נטל שני כוכבים מעיש וסתמה וליהדר לה אין הבור מתמלא מחוליתו אי נמי אין קטיגור נעשה סניגור וליברי לה תרי ככבי אחריני (קהלת א, ט) אין כל חדש תחת השמש	
מפתח	כח דהתירא עדיף	ברכות ס:א
	כח דהתירא עדיף	
מפתח	בא להרגך השכם להרגו	ברכות סב:ב
	אמר לו דוד לשאול מן התורה בן הריגה אתה שהרי רודף אתה והתורה אמרה בא להרגך השכם להרגו	
מפתח	כל פטורי דשבת פטור אבל אסור	שבת ג:א
	והאמר שמואל כל פטורי דשבת פטור אבל אסור	
מפתח	ידו של אדם חשובה לו כד' על ד	שבת ה:א
	ידו של אדם חשובה לו כד' על ד	
מפתח	כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות	שבת ה:ב
	ורבי היא דאמר כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות	
מפתח	הלכה ואין מורין כן	שבת יב:ב
	אמר רב הלכה ואין מורין כן ורבי ירמיה בר אבא אמר הלכה ומורין	
מפתח	מפני הרגל עבירה	שבת יג:א
	לא יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה	
מפתח	אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר	שבת כ:א
	רבי יהודה בן בתירא אומר כדי שתאחז האש משני צדדין ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר (יחזקאל טו, ד) את שני קצותיו אכלה האש ותוכו נחר היצלח למלאכה	
מפתח	כל שהוא כמאכל בן דרוסאי אין בו משום בישולי נכרים	שבת כ:א
	אמר רב אסי א"ר יוחנן כל שהוא כמאכל בן דרוסאי אין בו משום בישולי נכרים	

מפתח	כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר להשהותו ע"ג כירה	שבת כ:א
	תניא חנניא אומר כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר להשהותו ע"ג כירה ואע"פ שאין גרופה וקטומה	
מפתח	מעלין בקדש ואין מורדין	שבת כ:ב
	וב"ה אומרים יום ראשון מדליק אחת מכאן ואילך מוסיף והולך אמר עולא פליגי בה תרי אמוראי במערבא ר' יוסי בר אבין ור' יוסי בר זבידא חד אמר טעמא דב"ש כנגד ימים הנכנסין וטעמא דב"ה כנגד ימים היוצאין וחד אמר טעמא דב"ש כנגד פרי החג וטעמא דבית הלל דמעלין בקדש ואין מורדין	
מפתח	שלא יהו מצות בזויות עליו	שבת כ:א
	אמר רב יהודה אמר רב אסי (אמר רב) אסור להרצות מעות כנגד נר חנוכה כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי וכי נר קדושה יש בה מתקיף לה רב יוסף וכי דם קדושה יש בו דתניא (ויקרא יז, יג) ושפך וכסה במה ששפך יכסה שלא יכסנו ברגל שלא יהו מצות בזויות עליו ה"נ שלא יהו מצות בזויות עליו	
מפתח	הדלקה עושה מצוה	שבת כ:ב
	ת"ש דאמר רבא הדליקה בפנים והוציאה לא עשה כלום אא"ב הדלקה עושה מצוה הדלקה במקומו בעינן משום הכי לא עשה כלום	
מפתח	הדלקה עושה מצוה	שבת כ:א
	עשית שהיתה דולקת והולכת כל היום כולו למוצ"ש מכבה ומדליקה אי אמרת בשלמא הדלקה עושה מצוה שפיר	
מפתח	שאף הן היו באותו הנס	שבת כ:א
	דא"ר יהושע בן לוי נשים חייבות בנר חנוכה שאף הן היו באותו הנס	
מפתח	משום פרסומי ניסא	שבת כ:ב
	בעי רבא נר חנוכה וקידוש היום מהו קידוש היום עדיף דתדיר או דילמא נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא בתר דאבעיא הדר פשטה נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא	
מפתח	אין עשה דוחה את לא תעשה ועשה	שבת כ:א
	עשה ולא תעשה ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה	
מפתח	מצטמק ויפה לו אסור מצטמק ורע לו מותר	שבת לז:ב
	אמר רב נחמן מצטמק ויפה לו אסור מצטמק ורע לו מותר כללא דמלתא כל דאית ביה מיחא מצטמק ורע לו	
מפתח	כל מקום שאתה מוצא שנים חלוקין ואחד מכריע	שבת לט:ב
	כל מקום שאתה מוצא שנים חלוקין ואחד מכריע הלכה כדברי המכריע חוץ מקולי מטלניות שאף על פי שרבי אליעזר מחמיר ורבי יהושע מיקל ור' עקיבא מכריע אין הלכה כדברי המכריע חדא דרבי עקיבא תלמיד הוא	
מפתח	יד סולדת בו אסור	שבת מ:ב
	יד סולדת בו אסור אין יד סולדת בו מותר	
מפתח	מלאכה שאינה צריכה	שבת מ:א
	במלאכה שאינה צריכה לגופה	
מפתח	מיגו דאתקצאי לבין השמשות אתקצאי לכולי יומא	שבת מג:א
	כל בין השמשות מיגו דאיתקצאי לבין השמשות איתקצאי לכולי יומא	
מפתח	אדם בהול על מתו	שבת מג:ב
	שאדם בהול על מתו	
מפתח	מוקצה מחמת מיאוס	שבת מד:א
	מוקצה מחמת מיאוס אית ליה מוקצה מחמת איסור לית ליה	

מפתח	הואיל והוקצה למצותו הוקצה לאיסורו	שבת מה:א
	הואיל והוקצה למצותו הוקצה לאיסורו	
מפתח	הלכה כסתם משנה	שבת מו:א
	א"ר יוחנן הכי והאמר ר' יוחנן הלכה כסתם משנה	
מפתח	דבר שאין מתכוין	שבת מו:ב
	דבר שאין מתכוין מותר דתניא ר' שמעון אומר גורר אדם כסא מטה וספסל ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דאורייתא כי לא מיכוין גזר ר"ש מדרבנן כל היכא דכי מיכוין איכא איסורא דרבנן כי לא מיכוין שרי ר"ש לכתחילה	
מפתח	בסיס לדבר האסור	שבת מז:א
	אלא אמר רבא הנח לנר שמן ופתילה הואיל דנעשה בסיס לדבר האסור א"ר זירא א"ר אסי א"ר יוחנן אמר ר' חנינא אמר רבי רומנוס לי התיר רבי לטלטל מחתה באפרה	
מפתח	אין חייבין אלא על מלאכה שכיוצא בה היתה במשכן	שבת מט:ב
	דתניא אין חייבין אלא על מלאכה שכיוצא בה היתה במשכן הם זרעו ואתם לא תזרעו הם קצרו ואתם לא תקצרו הם העלו את הקרשים מקרקע לעגלה ואתם לא תכניסו מרה"ר לרה"י הם הורידו את הקרשים מעגלה לקרקע ואתם לא תוציאו מרה"י לרה"ר	
מפתח	כל שהוא נאכל כמות שהוא חי אין בו משום	שבת נא:א
	כל שהוא נאכל כמות שהוא חי אין בו משום בשולי נכרים	
מפתח	כל הכלים יורדין לידי טומאתן	שבת נב:ב
	כל הכלים יורדין לידי טומאתן במחשבה ואין עולין מטומאתן אלא בשינוי מעשה	
מפתח	אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד	שבת ס:ב
	אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד	
מפתח	יחיד ורבים הלכה כרבים	שבת ס:ב
	אמר רב מתנה אין הלכה כר' אלעזר בר' שמעון פשיטא יחיד ורבים הלכה כרבים	
מפתח	כל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	שבת סב:א
	וכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות	
מפתח	כל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות	שבת סב:א
	וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות	
מפתח	הלכה למשה מסיני	שבת סב:א
	ואמר אביי יו"ד של תפילין הלכה למשה מסיני	
מפתח	אין מקרא יוצא מידי פשוטו	שבת סג:א
	ואמרי לה אביי לרב יוסף מ"ט דר"א דאמר תכשיטין הן לו דכתיב (תהלים מה, ז) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך א"ל רב כהנא למר בריה דרב הונא האי בדברי תורה כתיב א"ל אין מקרא יוצא מידי פשוטו	
מפתח	כל שאסרו חכמים לצאת בו לרה"ר אסור לצאת בו לחצר חוץ מכבול ופאה נכרית	שבת סד:ב
	אמר רב כל שאסרו חכמים לצאת בו לרה"ר אסור לצאת בו לחצר חוץ מכבול ופאה נכרית	
מפתח	כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור	שבת סד:ב
	אמר רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור	

משום דרכי האמורי	מפתח
יוצאין בביצת החרגול ובשן שועל ובמסמר מן הצלוב משום רפואה דברי ר"מ וחכמים אוסרין אף בחול משום דרכי האמורי	שבת ז:א
כל דבר שיש בו משום רפואה אין בו משום דרכי האמורי	מפתח
אביי ורבא דאמרי תרוייהו כל דבר שיש בו משום רפואה אין בו משום דרכי האמורי	שבת ז:א
כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר שבת	מפתח
כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה אינו חייב אלא חטאת אחת	שבת ז:ב
היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה	מפתח
היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת	שבת ז:ב
היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה	מפתח
היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל	שבת ז:ב
גדול עונשו של מעשר יותר משל פיאה	מפתח
ולבר קפרא דתני כלל גדול במעשר גדול עונשו של מעשר יותר משל פיאה דאילו מעשר איתא בתאנה וירק ואילו פיאה ליתא בתאנה וירק	שבת א:סח
כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ ולקיטתו כאחת ומכניסו לקיום חייב בפיאה	מפתח
כלל אמרו בפיאה כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ ולקיטתו כאחת ומכניסו לקיום חייב בפיאה אוכל למעוטי ספיחי סטיס וקוצה ונשמר למעוטי הפקר וגידולו מן הארץ למעוטי כמיהין ופטריות ולקיטתו כאחת למעוטי תאנה ומכניסו לקיום למעוטי ירק	שבת א:סח
כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ חייב במעשר	מפתח
כלל אמרו במעשר כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו מן הארץ חייב במעשר ואילו לקיטתו כאחת ומכניסו לקיום לא תנן	שבת א:סח
היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת	מפתח
היודע עיקר שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת ושבת	שבת א:סח
היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל מלאכה ומלאכה	מפתח
היודע שהוא שבת ועשה מלאכות הרבה בשבתות הרבה חייב על כל מלאכה ומלאכה	שבת ז:ב
חומר שבת משאר מצות וחומר שאר מצות משבת	מפתח
חומר שבת משאר מצות וחומר שאר מצות משבת חומר שבת משאר מצות שהשבת עשה שתיים בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת מה שאין כן בשאר מצות וחומר שאר מצות משבת שבשאר מצות שגג בלא מתכוין חייב מה שאין כן בשבת	שבת ע:ב
מלאכה שאינה צריכה	מפתח
ואפילו לרבי יהודה דאמר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה	שבת עג:ב
פסיק רישא ולא ימות	מפתח
פסיק רישא ולא ימות	שבת א:עה
כל מידי דאית ביה גמר מלאכה חייב משום מכה בפטיש	מפתח
רבה ור' זירא דאמרי תרוייהו כל מידי דאית ביה גמר מלאכה חייב משום מכה בפטיש	שבת עה:ב
כל מילתא דשכיחא ולא שכיחא	מפתח
כל מילתא דשכיחא ולא שכיחא אזור רבנן בתר דשכיחא לקולא ושכיחא אזור רבנן בתר דשכיחא לחומרא	שבת עה:א

הלכה למשה מסיני	מפתח
תפילין על הקלף ומזוזה על דוכסוסטוס	שבת ט:ב
הלכה למשה מסיני	מפתח
אין מורידין מקדושה חמורה לקדושה קלה	שבת ט:ב
תפילין שבלו וספר תורה שבלה אין עושין מהן מזוזה לפי שאיין מורידין מקדושה חמורה לקדושה קלה	
אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר	מפתח
חרס כדי ליתן בין פצים לחברו דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר כדי לחתות בו את האור רבי יוסי אומר כדי לקבל בו רביעית אמר רבי מאיר אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר (ישעיהו ל, יד) לא ימצא במכיתתו חרש לחתות אש מיקוד	שבת פב:א
כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה	מפתח
על דעת ראשונה הוא עושה כל העושה	שבת צא:א
כל שאינו כשר להצניע ואין מצניעין כמוהו	מפתח
ואין מצניעין כמוהו והוכשר לזה והצניעו ובא אחר והוציא נתחייב זה במחשבתו של זה כל שאינו כשר להצניע	שבת צא:א
חי נושא את עצמו	מפתח
אמר רבא אפילו תימא רבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דרבי נתן אלא בבהמה חיה ועוף דמשרבטי נפשייהו אבל אדם חי דנושא את עצמו אפילו רבנן מודו	שבת צד:א
כל פחות מג' כלבוד דמי	מפתח
דאמור רבנן כל פחות מג' כלבוד דמי אמר ליה לפי שאי אפשר לה לרשות הרבים שתילקט במלקט וברהיטני אי הכי ג' נמי ותו הא דתנן. המשלשל דפנות מלמעלה למטה אם הן גבוהין מן הארץ שלשה טפחים פסולה הא פחות מג' כשרה	שבת צז:א
דרך רה"ר שש עשרה אמה	מפתח
דקי"ל דרך רה"ר שש עשרה אמה	שבת צט:א
אין נביא רשאי לחדש דבר מעתה	מפתח
רשאי לחדש דבר מעתה שאין הנביא (ויקרא כז, לד) אלה המצות שאין הנביא	שבת קד:א
אין מביאין ראייה מן השוטים	מפתח
תניא אמר להן רבי אליעזר לחכמים והלא בן סטודא הוציא כשפים ממצרים בסריטה שעל בשרו אמרו לו שוטה היה ואין מביאין ראייה מן השוטים	שבת קד:ב
מלאכה שאין צריכה לגופה חייב עליה	מפתח
ר' יהודה דאמר מלאכה שאין צריכה לגופה חייב עליה	שבת קה:ב
כל פטורי דשבת פטור אבל אסור	מפתח
פטור אבל אסור כל פטורי דשבת פטור אבל אסור לבר מהני תלת דפטור ומותר	שבת קז:א
מלאכה שאין צריכה לגופה פטור	מפתח
לגופה פטור עליה איכא דמתני לה אהא המפיס מורסא בשבת אם לעשות לה פה חייב אם להוציא ממנה לחה פטור מלאכה שאין צריכה	שבת קז:ב
הלכה למשה מסיני	מפתח
שהתפילין נכרכות בשערן ונתפרות בגידן ההלכה למשה מסיני	שבת קח:א
חפצין אסורים חפצי שמים מותרין	מפתח
חפצי שמים מותרין חפצין אסורין ממצוא חפצן	שבת קיג:א

מפתח	כל קשר שאינו של קיימא אין חייבין עליו	שבת קי"ג:א
	כלל אמר רבי יהודה כל קשר שאינו של קיימא אין חייבין עליו	
מפתח	דבור אסור הרהור מותר	שבת קי"ג:ב
	ודבר דבר שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול דבור אסור הרהור מותר	
מפתח	בסיס לדבר המותר	שבת קי"ז:א
	נעשה בסיס לדבר המותר הכא נעשה בסיס לדבר האסור אלא הכי קאמרי ליה אם מצילין תיק של ספר עם הספר ואע"פ שיש בתוכו מעות לא נטלטל עור אגב בשר מי דמי התם נעשה בסיס לדבר האסור ולדבר המותר	
מפתח	בסיס לדבר האסור	שבת קי"ז:א
	נעשה בסיס לדבר המותר הכא נעשה בסיס לדבר האסור אלא הכי קאמרי ליה אם מצילין תיק של ספר עם הספר ואע"פ שיש בתוכו מעות לא נטלטל עור אגב בשר מי דמי התם נעשה בסיס לדבר האסור ולדבר המותר	
מפתח	צער בעלי חיים	שבת קי"ז:ב
	קאמר רבי יהושע התם משום דאיכא צער בעלי חיים אבל הכא דליכא צער בעלי חיים לא	
מפתח	פסיק רישא ולא ימות	שבת קכ"ב
	מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות	
מפתח	אדם בהול על ממונו	שבת קכ"ב
	מתוך שאדם בהול על ממונו אי שרית ליה אתי לכבווי	
מפתח	בסיס לדבר האסור	שבת קכ"ב
	ת"ר נר שעל גבי טבלא מנער את הטבלא והיא נופלת ואם כבתה אמרי דבי רבי ינאי לא שנו אלא בשוכח אבל במניח נעשה בסיס לדבר האסור	
מפתח	מפני ששבתתו עליהן	שבת קכ"א
	נכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה: אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששבתתו עליהן	
מפתח	מפני ששבתתו עליהן	שבת קכ"א
	נכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שבתתו עליהן אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששבתתו עליהן	
מפתח	מלאכה שאין צריכה לגופה חייב עליה	שבת קכ"א:ב
	אילימא ר' יהודה הא אמר מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה	
מפתח	דבר שמלאכתו לאיסור	שבת קכ"ב
	אמר רב יהודה קורנס של אגוזין לפצע בו את האגוזין אבל של נפחין לא קסבר דבר שמלאכתו לאיסור אפילו לצורך גופו אסור	
מפתח	טלטול מן הצד לא שמיה טלטול	שבת קכ"ג:א
	אמר רב נחמן הלכה כר"א בן תדאי למימרא דסבר רב נחמן טלטול מן הצד לא שמיה טלטול	
מפתח	דבר שמלאכתו להיתר	שבת קכ"ג:ב
	התירו וחזרו והתירו וחזרו והתירו עד שאמרו כל הכלים ניטלין בשבת חוץ מן מסר הגדול ויתד של מחרישה מאי התירו וחזרו והתירו וחזרו והתירו אמר אביי התירו דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו וחזרו והתירו דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו וחזרו והתירו דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו אין לצורך מקומו לא	
מפתח	אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד	שבת קכ"ד:א
	אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד	

מפתח	דבר שמלאכתו להיתר
שבת קכד:א	אמר רבה לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו שלא לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו ודבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו אין לצורך מקומו לא
מפתח	דבר שמלאכתו לאיסור
שבת קכד:א	אמר רבה לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו שלא לצורך דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו ודבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו אין לצורך מקומו לא
מפתח	ספק נפשות להקל
שבת קכט:א	א"ל רבינא למרימר מר זוטרא מתני לקולא ורב אשי מתני לחומרא הלכתא כמאן א"ל הלכה כמר זוטרא ספק נפשות להקל
מפתח	דבר שאין בו סכנה אומר לנכרי ועושה
שבת קכט:א	רב המנונא דבר שאין בו סכנה אומר לנכרי ועושה
מפתח	משום חבובי מצוה
שבת קלא:א	רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מע"ש מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו ע"פ עדים ועוד אמר ר"א כורתים עצים לעשות פחמין לעשות (כלי) ברזל (כלל) אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת (ומילה) שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת: גמ' איבעיא להו טעמא דר"א משום חבובי מצוה או דילמא משום חשדא למאי נפקא מינה לאתווי מכוסה ע"פ עדים אי אמרת משום חבובי מצוה מגולה אין מכוסה לא אלא אי אמרת משום חשדא אפי' מכוסה שפיר דמי
מפתח	משום חשדא
שבת קלא:א	רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מע"ש מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו ע"פ עדים ועוד אמר ר"א כורתים עצים לעשות פחמין לעשות (כלי) ברזל (כלל) אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת (ומילה) שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת: גמ' איבעיא להו טעמא דר"א משום חבובי מצוה או דילמא משום חשדא למאי נפקא מינה לאתווי מכוסה ע"פ עדים אי אמרת משום חבובי מצוה מגולה אין מכוסה לא אלא אי אמרת משום חשדא אפי' מכוסה שפיר דמי
מפתח	יחיד ורבים הלכה כרבים
שבת קלב:ב	יחיד ורבים הלכה כרבים
מפתח	מכשירי מצוה דוחין את השבת
שבת קלא:א	מכשירי מצוה דוחין את השבת שהרי שתי הלחם חובת היום הן ולא למדן ר"א אלא מגזירה שוה דתניא ר' אליעזר אומר מניין למכשירי שתי הלחם שדוחין את השבת נאמרה הבאה בעומר ונאמרה הבאה בשתי הלחם מה הבאה האמורה בעומר מכשירין דוחין את השבת אף הבאה האמורה בשתי הלחם מכשירין דוחין את השבת
מפתח	אין דנין ק"ו מהלכה
שבת קלב:א	והתניא אמר לו רבי אלעזר (בן עזריה) עקיבא עצם כשעורה מטמא הלכה ורביעית דם קל וחומר ואין דנין קל וחומר מהלכה
מפתח	אתי עשה ודחי לא תעשה
שבת קלב:ב	מ"ט דאתי עשה ודחי לא תעשה
מפתח	אין עשה דוחה לא תעשה ועשה
שבת קלג:א	ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה
מפתח	כל מלאכה שאפשר לה לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת
שבת קלג:א	כלל אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לה לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת שחיטה שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת
מפתח	כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה לא תעשה
שבת קלג:א	דאמר ר"ש בן לקיש כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה לא תעשה דליכא אחר
מפתח	אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר
שבת קלד:ב	ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים

מפתיח	מפני הסכנה	שבת קל"א: א
	ספק בן ז' ספק בן ח' אין מחללין עליו את השבת בן שמונה הרי הוא כאבן ואסור לטלטלו אבל אמו שוחה ומניקתו מפני הסכנה	
מפתיח	אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד	שבת קל"ב: ב
	שר"א אומר אין מוסיפין ב"ט ואין צ"ל בשבת וחכ"א מוסיפין בשבת ואין צ"ל ביום טוב ר"א סבר לה כרבי יהודה דתניא אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד רבי יהודה מתיר אף מכשירי אוכל נפש אימר דשמעינן ליה לר' יהודה במכשירין שאי אפשר לעשותם מערב יום טוב במכשירין שאפשר לעשותם מערב יו"ט	
מפתיח	כל המיקל בארץ הלכה כמותו	שבת קל"ט: א
	כל המיקל בארץ הלכה כמותו בחו"ל	
מפתיח	טלטול מן הצד לא שמיה טלטול	שבת קמ"א: א
	הקש שע"ג המטה לא ינענעו בידו אבל מנענעו בגופו ואם היה מאכל בהמה או שהיה עליו כר או סדין מנענעו בידו ש"מ טלטול מן הצד לא שמיה טלטול	
מפתיח	חי נושא את עצמו	שבת קמ"ב: ב
	סבירא ליה דאמר חי נושא את עצמו וליבטל כיס לגבי תינוק מי לא תנן את החי במטה פטור	
מפתיח	דבר שמלאכתו לאיסור	שבת קמ"ב: ב
	הניחא לרבא דאמר דבר שמלאכתו לאיסור בין לצורך גופו בין לצורך מקומו מותר	
מפתיח	דבר שמלאכתו לאיסור	שבת קמ"ב: ב
	לאביי דאמר דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו מותר לצורך מקומו אסור שפיר	
מפתיח	בסיס לדבר האסור	שבת קמ"ב: ב
	אמר רב הונא אמר רב לא שנו אלא בשוכח אבל במניח נעשה בסיס לדבר האסור	
מפתיח	דכל היכא דאיכא איסורא והיתרא	שבת קמ"ב: ב
	דכל היכא דאיכא איסורא והיתרא בהיתרא טרחינן באיסורא לא טרחינן	
מפתיח	כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין	שבת קמ"ב: ב
	אמר רב כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין אפילו בחדרי חדרים אסור תנן שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם תנאי היא דתניא שוטחן בחמה אבל לא כנגד העם ר"א ור"ש אוסרין	
מפתיח	הלכה כסתם משנה	שבת קמ"ז: ב
	והא"ר יוחנן הלכה כסתם משנה ותנן ונסתפג אפילו בעשר אלונטיות לא יביאם בידו	
מפתיח	מוטב שיהו שוגגין ואל יהו מזידין	שבת קמ"ח: ב
	מוטב שיהו שוגגין ואל יהו מזידין	
מפתיח	הרהור לאו כדבור דמי	שבת קנ"א: א
	ישעיהו נח, יג ממצוא חפצך ודבר דבר דיבור אסור הרהור מותר רמי ליה רב אחא בר רב הונא לרבא מי אמר ר' יוחנן דיבור אסור הרהור מותר אלמא הרהור לאו כדיבור דמי	
מפתיח	חפצך אסורים חפצי שמים מותרין	שבת קנ"א: א
	משדכין על התינוקות ליארס בשבת ועל התינוק ללמדו ספר וללמדו אומנות אמר קרא ממצוא חפצך ודבר דבר חפצך אסורים חפצי שמים מותרין	
מפתיח	דיבור אסור הרהור מותר	שבת קנ"א: א
	ממצוא חפצך ודבר דבר דיבור אסור הרהור מותר	

<p>תינוק בן יומו חי מחללין עליו את השבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>חי מחללין עליו את השבת אמרה תורה חלל עליו שבת אחד כדי שישמור שבתות הרבה דוד מלך ישראל מת אין מחללין עליו כיון שמת אדם בטל מן המצוות והיינו דא"ר יוחנן (תהלים פח, ו) במתים חפשי כיון שמת אדם נעשה חפשי מן המצוות</p>	<p>שבת קנא:ב</p>
<p>הלכה כסתם משנה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתנן בהמה שמתה לא יזיזנה ממקומה ותרגמא זעירי בבהמת קדשים אבל בחולין שפיר דמי ואף רבי יוחנן אמר הלכה כר"ש ומי א"ר יוחנן הכי הוא א"ר יוחנן הלכה כסתם משנה</p>	<p>שבת קנ"ב:</p>
<p>מוקצה מחמת מיאוס</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר נחמן אנו אין לנו אלא ב"ש כרבי יהודה וב"ה כר"ש פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר בכל השבת כולה הלכה כר"ש לבר ממוקצה מחמת מיאוס ומאי ניהו נר ישן וחד אמר במוקצה מחמת מיאוס נמי הלכה כר"ש לבר ממוקצה מחמת איסור ומאי ניהו נר שהדליקו בה באותה שבת אבל מוקצה מחמת חסרון כיס אפילו ר"ש מודה דתנן כל הכלים ניטלין בשבת חוץ ממסר הגדול ויתד של מחרישה</p>	<p>שבת קנ"ז:א</p>
<p>הלכה למשה מסיני</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' חייא בר אשי אמר רב שיעורין חציצין ומחיצין הלכה למשה מסיני</p>	<p>עירובין ד:א</p>
<p>חזקה אין אדם מניח פתח גדול</p>	<p>מפתח</p>
<p>חזקה אין אדם מניח פתח גדול ונכנס בפתח קטן</p>	<p>עירובין י"ב</p>
<p>כל לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין אין לוקין עליו</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכל לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין אין לוקין עליו</p>	<p>עירובין י"ב</p>
<p>כל מצות עשה שהזמן גרמא אנשים</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל מצות עשה שהזמן גרמא אנשים חייבין ונשים פטורות ושלא הזמן גרמא אחד נשים ואחד אנשים חייבין</p>	<p>עירובין כ"ז:א</p>
<p>אין למידין מן הכללות</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות הרי תלמוד תורה פריה ורביה ופדין הבן דמצות עשה שלא הזמן גרמא ונשים פטורות אלא אמר רבי יוחנן אין למידין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ</p>	<p>עירובין כ"ז:א</p>
<p>כל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות</p>	<p>עירובין כ"ז:א</p>
<p>כל דבר שהוא משום שבות גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל דבר שהוא משום שבות גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>עירובין ל"ב</p>
<p>מצות לאו ליהנות ניתנו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מצות לאו ליהנות ניתנו</p>	<p>עירובין לא:א</p>
<p>חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב יחיאל חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>עירובין לא:ב</p>
<p>חזקה אין ב"ד של כהנים עומדים משם עד שיכלו כל מעות שבשופר</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתניא האשה שיש עליה לידה או זיבה מביאה מעות ונותנת בשופר וטובלת ואוכלת בקדשים לערב מאי טעמא לאו משום דאמרינן חזקה שליח עושה שליחותו ורב נחמן התם כדרב שמעיה דאמר רב שמעיה חזקה אין ב"ד של כהנים עומדים משם עד שיכלו כל מעות שבשופר</p>	<p>עירובין לא:א</p>
<p>חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>מפתח</p>
<p>דת אמר רבי נראין דברי מדברי אבא מוטב שיחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף ולא יאכילו לעמי הארץ טבלים עד כאן לא פליגי אלא דמר סבר נחשדו ומר סבר לא נחשדו אבל כולי עלמא חזקה שליח עושה שליחותו</p>	<p>עירובין לא:ב</p>

<p>חזקה הוא על חבר שאינו מוציא דבר שאינו מתוקן מתחת ידו</p> <p>ורב נחמן התם כדרב חנינא חוזאה דאמר רב חנינא חוזאה חזקה הוא על חבר שאינו מוציא דבר שאינו מתוקן מתחת ידו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לב:א</p>
<p>כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות</p> <p>ורבי היא דאמר כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לב:ב</p>
<p>כל דבר שהוא משום שבות גזרו עליו בין השמשות</p> <p>כל דבר שהוא משום שבות גזרו עליו בין השמשות</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לב:ב</p>
<p>זה הכלל ניסט מחמת כחו טמא מחמת רעדה טהור</p> <p>אמר אביי ותיסברא והתניא אהל וניסט טמא כלי ואינו ניסט טהור וקתני סיפא ואם היו ניסוטיין טמאים זה הכלל ניסט מחמת כחו טמא מחמת רעדה טהור</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לה:א</p>
<p>חול מכין לשבת וחול מכין ליו"ט</p> <p>והא איתמר שבת ויו"ט רב אמר נולדה בזה אסורה בזה אמר רבה התם משום הכנה דתניא (שמות טז, ה) והיה ביום הששי והכינו חול מכין לשבת וחול מכין ליו"ט ואין ליו"ט מכין לשבת ואין שבת מכינה ליום טוב</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין לה:ב</p>
<p>כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין...</p> <p>כל מקום שאתה מוצא יחיד מיקל ורבים מחמירין הלכה כדברי המחמירין המרובים חוץ מזו שאע"פ שרבי עקיבא מיקל וחכמים מחמירין הלכה כדברי רבי עקיבא</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:א</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p> <p>במה דברים אמורים בעירוני תחומין אבל בעירוני חצירות מערבין בין לדעת ובין שלא לדעת שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם אלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:ב</p>
<p>אין חבין לאדם אלא בפניו</p> <p>במה דברים אמורים בעירוני תחומין אבל בעירוני חצירות מערבין בין לדעת ובין שלא לדעת שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם אלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:ב</p>
<p>ר' מאיר ור' יהודה הלכה כרבי יהודה</p> <p>אמר ר' יוחנן ר' מאיר ור' יהודה הלכה כרבי יהודה רבי יהודה ורבי יוסי הלכה כרבי יוסי ואצ"ל ר"מ ור' יוסי הלכה כרבי יוסי</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:ב</p>
<p>רבי יהודה ורבי שמעון הלכה כר' יהודה</p> <p>אמר רבי יוחנן רבי יהודה ורבי שמעון הלכה כר' יהודה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:ב</p>
<p>ר"מ ורבי יוסי הלכה כר' יוסי</p> <p>והא אמרת ר"מ ורבי יוסי הלכה כר' יוסי</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:א</p>
<p>שמואל ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן</p> <p>שמואל ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנן</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:א</p>
<p>כופין על מדת סדום</p> <p>מר שמואל אם עירבה רגילה לעצמו וזה שאינה רגילה בו לא עירב והיא עצמה לא עירבה דוחין אותה אצל שאינה רגילה בו וכגון זה כופין על מדת סדום</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין מז:א</p>
<p>כל מקום שיש בו חילול השם אין חולקין כבוד לרב</p> <p>אמר ליה (משלי כא, ל) אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' כל מקום שיש בו חילול השם אין חולקין כבוד לרב</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין סז:א</p>
<p>אמירה לנכרי שבות</p> <p>מה הזאה שבות ואינה דוחה את השבת אף אמירה לנכרי שבות ואינה דוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין סח:א</p>

<p>איזהו ישראל מומר זה המחלל שבתות בפרהסיא</p> <p>אמר רב הונא איזהו ישראל מומר זה המחלל שבתות בפרהסיא</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין ט:א</p>
<p>כל שמותר למקצת שבת הותר לכל השבת</p> <p>כל שמותר למקצת שבת הותר לכל השבת וכל שנאסר למקצת שבת נאסר לכל השבת חוץ ממבטל רשות כל שהותר למקצת שבת מותר לכל השבת כגון עירב דרך הפתח ונסתם הפתח עירב דרך חלון ונסתם חלון</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין ע:ב</p>
<p>כח דהיתרא עדיף</p> <p>אמר לך רב נחמן פליגי במחיצה והוא הדין במסיפס והאי דקא מיפליגי במחיצה להודיעך כחן דבית הלל וליפליגי במסיפס להודיעך כחן דב"ש כח דהיתרא עדיף</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין ע:ב</p>
<p>שמא יחזור דבר לקלולו</p> <p>אמר רבי יוסי בן שאול אמר רבי משום איבה אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי עירבו כולן בפרוסות מהו א"ל שמא יחזור דבר לקלולו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פ:א</p>
<p>אין מערבין לאדם אלא מדעתו</p> <p>מודים בשאר כל האדם שזכו לו מעותיו שאין מערבין לאדם אלא מדעתו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פ:ב</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p> <p>אמר רבי יהודה במה דברים אמורים בעירוני תחומין אבל בעירוני חצירות מערבין לדעתו ושלא לדעתו לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם שלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פ:א</p>
<p>דבר תורה מעות קונות</p> <p>דאמר רבי יוחנן דבר תורה מעות קונות ומפני מה אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חיטיך בעלייה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין פ:ב</p>
<p>אין שעת הסכנה ראייה</p> <p>כשהיינו לומדים תורה אצל ר"ש בתקוע היינו מעלין שמן ואלונטית מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף ומחצר לקרפף אחר עד שהיינו מגיעין אצל המעיין שהיינו רוחצין בו אמר רבי יהודה מעשה בשעת הסכנה והיינו מעלין ס"ת מחצר לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף לקרות בו אמרו לו אין שעת הסכנה ראייה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צ:א</p>
<p>הלכה כסתם משנה</p> <p>הלכה כסתם משנה</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צ:ב</p>
<p>זכין לאדם שלא בפניו</p> <p>אבל בעירוני חצירות מערבין בין לדעת בין שלא לדעת לפי שזכין לאדם שלא בפניו ואין חבין שלא בפניו</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צ:א</p>
<p>כל מצות עשה שלא הזמן גרמא נשים חייבות</p> <p>המוצא תפילין מכניסן זוג זוג אחד האיש ואחד האשה אחד חדשות ואחד ישנות דברי ר"מ ר' יהודה אוסר בחדשות ומתיר בישנות ע"כ לא פליגי אלא בחדשות וישנות אבל באשה לא פליגי שמע מינה מצות עשה שלא הזמן גרמא הוא וכל מצות עשה שאין הזמן גרמא נשים חייבות ודילמא סבר לה כר' יוסי דאמר נשים סומכות רשות</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צ:ב</p>
<p>נשים סומכות רשות</p> <p>המוצא תפילין מכניסן זוג זוג אחד האיש ואחד האשה אחד חדשות ואחד ישנות דברי ר"מ ר' יהודה אוסר בחדשות ומתיר בישנות ע"כ לא פליגי אלא בחדשות וישנות אבל באשה לא פליגי שמע מינה מצות עשה שלא הזמן גרמא הוא וכל מצות עשה שאין הזמן גרמא נשים חייבות ודילמא סבר לה כר' יוסי דאמר נשים סומכות רשות</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צ:ב</p>
<p>הלכה למשה מסיני</p> <p>והאמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב קשר של תפילין הלכה למשה מסיני</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צ:א</p>
<p>אין לך דבר משום שבות עומד בפני</p> <p>אין לך דבר משום שבות עומד בפני כתבי הקודש</p>	<p>מפתח</p> <p>עירובין צ:ב</p>

<p>מפתח</p> <p>כל דבר שהוא משום שבות אינו עומד בפני כתבי הקודש</p>	<p>עירובין צח:א</p>
<p>מפתח</p> <p>שב ואל תעשה עדיף</p>	<p>עירובין ק:א</p>
<p>מפתח</p> <p>קום עשה עדיף</p>	<p>עירובין ק:א</p>
<p>מפתח</p> <p>זריזין מקדימין למצות</p>	<p>פסחים ד:א</p>
<p>מפתח</p> <p>אין מוקדם ומאוחר בתורה</p>	<p>פסחים ו:ב</p>
<p>מפתח</p> <p>שני דברים אינן ברשותו של אדם</p>	<p>פסחים ו:ב</p>
<p>מפתח</p> <p>כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט</p>	<p>פסחים ו:ב</p>
<p>מפתח</p> <p>כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן</p>	<p>פסחים ז:ב</p>
<p>מפתח</p> <p>אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר</p>	<p>פסחים ז:ב</p>
<p>מפתח</p> <p>אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר</p>	<p>פסחים ח:א</p>
<p>מפתח</p> <p>חזקה על חבר שאין מוציא מתחת ידו</p>	<p>פסחים ט:א</p>
<p>מפתח</p> <p>אין לדבר סוף</p>	<p>פסחים ט:א</p>
<p>מפתח</p> <p>אין ספק מוציא מידי ודאי</p>	<p>פסחים ט:א</p>
<p>מפתח</p> <p>כל דבר שבחזקת טומאה לעולם הוא בטומאתו</p>	<p>פסחים י:א</p>
<p>מפתח</p> <p>אדם בהול על ממונו</p>	<p>פסחים י:ב</p>

<p>מפתח אדם בהול על ממונו</p> <p>התם דאי שביק לי' מיית אמרינן אדם בהול על ממונו הכא אי שביק לי' צערא בעלמא הוא לא אמרי' אדם בהול על ממונו</p>	<p>פסחים יא:ב</p>
<p>מפתח עדות שאי אתה יכול להזימה</p> <p>מאי שנא חקירות ומאי שנא בדיקות ואמרינן חקירות אמר אחד מהן איני יודע עדותן בטילה דהויא לה עדות שאי אתה יכול להזימה בדיקות עדות שאתה יכול להזימה</p>	<p>פסחים יג:א</p>
<p>מפתח משום חשדא</p> <p>משום חשדא דתניא גבאי צדקה שאין להם עניים לחלק פורטין לאחריים ואין פורטין לעצמן גבאי תמחוי שאין להם עניים לחלק מוכרין לאחריים ואין מוכרין לעצמן משום שנאמר (במדבר לב, כב) והייתם נקיים מה' ומישראל</p>	<p>פסחים יג:א</p>
<p>מפתח כל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור</p> <p>וכל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור</p>	<p>פסחים יט:ב</p>
<p>מפתח כל דבר שאין בו דעת</p> <p>האי מחט דבר שאין בו דעת לישאל הוא וכל דבר שאין בו דעת לישאל בין ברה"ר בין ברה"י ספיקו טהור משום דהוי ספק טומאה הבאה בידי אדם</p>	<p>פסחים יט:א</p>
<p>מפתח שרץ מטמא את המשקין</p> <p>שרץ מטמא את המשקין ומשקין מטמאין את הכלי וכלי מטמא את האוכלין והאוכלין מטמאין את המשקין</p>	<p>פסחים כא:ב</p>
<p>מפתח להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו</p> <p>א"ל אביי להפסד מרובה חששו להפסד מועט לא חששו ומנא תימרא דלהפסד מרובה חששו ולהפסד מועט לא חששו דתניא חבית של שמן תרומה שנשברה בגת העליונה ובתחתונה חולין טמאין מודה ר' אליעזר לר' יהושע שאם יכול להציל ממנה רביעית בטהרה יציל</p>	<p>פסחים כב:ב</p>
<p>מפתח כל איסורים שבתורה מנא ליה דאסורין בהנאה</p> <p>לרבי יהודה דאמר לדברים ככתבן הוא דאתא הא כל איסורים שבתורה מנא ליה דאסורין בהנאה נפקא ליה (שמות כב, ז) מלכלב תשליכון אותו אותו אתה משליך לכלב ואי אתה משליך לכלב כל איסורין שבתורה</p>	<p>פסחים כא:ב</p>
<p>מפתח כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה</p> <p>כל מקום שנאמר לא יאכל לא תאכל לא תאכלו אחד איסור אכילה ואחד איסור הנאה</p>	<p>פסחים כא:ב</p>
<p>מפתח אין לוקין על לאו שבכללות</p> <p>אין לוקין על לאו שבכללות</p>	<p>פסחים כד:א</p>
<p>מפתח אין מזהירין מן הדין</p> <p>אין מזהירין מן הדין</p>	<p>פסחים כד:א</p>
<p>מפתח כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך אכילתן</p> <p>א"ר יוחנן כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך אכילתן למעוטי מאי אמר רב שימי בר אשי למעוטי שאם אכל חלב חי שפטור</p>	<p>פסחים כד:ב</p>
<p>מפתח כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך הנאתן</p> <p>איכא דאמרי א"ר אבהו אמר ר' יוחנן כל איסורין שבתורה אין לוקין עליהן אלא דרך הנאתן למעוטי מאי אמר רב שימי בר אשי למעוטי שאם הניח חלב של שור הנסקל על גבי מכתו שהוא פטור וכל שכן אוכל חלב חי שהוא פטור</p>	<p>פסחים כד:ב</p>
<p>מפתח בכל מתרפאין חוץ מע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים</p> <p>אמר רבי יוחנן בכל מתרפאין חוץ מע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים</p>	<p>פסחים כה:א</p>
<p>מפתח קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה</p> <p>אמר ריב"ל משום בר קפרא קול ומראה וריח אין בהן משום מעילה</p>	<p>פסחים כו:א</p>

<p>כל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין</p> <p>משום דהוו תרומת הדשן ובגדי כהונה שני כתובין הבאין כאחד וכל שני כתובין הבאין כאחד אין מלמדין</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים כ:א</p>
<p>כל דין שאתה דן תחלתו להחמיר וסופו להקל אינו דין</p> <p>כל דין שאתה דן תחלתו להחמיר וסופו להקל אינו דין</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים כז:ב</p>
<p>כל איסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן</p> <p>דרב ושמואל דאמרי תרויהו כל איסורין שבתורה במינו במשהו שלא במינו בנותן טעם</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים כט:ב</p>
<p>כל איסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן בנותן טעם שלא בזמנו בין במינו מותרין</p> <p>דר' יוחנן וריש לקיש דאמרי תרויהו כל איסורין שבתורה בין במינן בין שלא במינן בנותן טעם שלא בזמנו בין במינו בין שלא במינו מותרין</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים כט:ב</p>
<p>בולעו כך פולטו</p> <p>אמר רב הונא בריה דרב יהושע עץ פרור מגעילו ברותחין ובכלי ראשון קסבר בולעו כך פולטו</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים לב:ב</p>
<p>מפני הרגל עבירה</p> <p>והתניא אין לשין את העיסה בחלב ואם לש כל הפת אסורה מפני הרגל עבירה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים לו:א</p>
<p>אין לוקין על לאו שבכללות</p> <p>אביי אמר אין לוקין על לאו שבכללות</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מא:ב</p>
<p>כל לאו הבא מכלל עשה</p> <p>מה נא בלאו אף צלי בלאו בשלמא נא כתיב אל תאכלו ממנו נא אלא צלי מנלן דכתיב (שמות יב, ח) ואכלו את הבשר בלילה הזה בלילה אין ביום לא האי לאו הבא מכלל עשה הוא וכל לאו הבא מכלל עשה עשה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מא:ב</p>
<p>כל שהוא ממין דגן הרי זה עובר בפסח הרי אלו באזהרה ואין בהן משום כרת</p> <p>ואלו עוברין בפסח כותח הבבלי ושכר המדי וחומץ האדומי וזיתום המצרי וזומן של צבעים ועמילן של טבחים וקולן של סופרים ר"א אומר אף תכשיטי נשים זה הכלל כל שהוא ממין דגן הרי זה עובר בפסח הרי אלו באזהרה ואין בהן משום כרת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מא:א</p>
<p>השוה הכתוב איש לאשה לכל עונשין שבתורה</p> <p>וכן תנא דבי ר' ישמעאל אמר קרא (במדבר ה, ו) איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם השוה הכתוב איש לאשה לכל עונשין שבתורה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מג:א</p>
<p>כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור</p> <p>כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור חוץ מאיסורי נזיר שהרי אמרה תורה (במדבר ו, ג) משרת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מג:ב</p>
<p>כל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור</p> <p>אמר ליה אביי לרב דימי וכל איסורין שבתורה אין היתר מצטרף לאיסור</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מד:א</p>
<p>כל נותן טעם לפגם מותר</p> <p>ור"ע נמי בשר בחלב ודאי חידוש הוא אלא יליף מגיעולי נכרים גיעולי נכרים לאו טעמא בעלמא הוא ואסור הכא נמי ל"ש ורבנן גיעולי נכרים נמי חידוש הוא דהא כל נותן טעם לפגם מותר דגמרינן מנבילה והכא אסור</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מד:ב</p>
<p>שני כתובין הבאין כאחד ואין מלמדין</p> <p>משום דהוה נזיר וחטאת שני כתובין הבאין כאחד ואין מלמדין נזיר הא דאמרן חטאת מאי היא דתניא (ויקרא ו, כ) כל אשר יגע בבשרה יקדש וגו' יכול אפילו לא בלעה ת"ל בבשרה (יקדש) עד שיבלע בבשר יקדש להיות כמוה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מה:א</p>
<p>טובת הנאה אינה ממון</p> <p>ור' יהושע סבר טובת הנאה אינה ממון לא דכולי עלמא סברי טובת הנאה אינה ממון והכא בהואיל קמיפלגי</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מו:ב</p>

<p>שבות קרובה התירו שבות רחוקה לא התירו</p> <p>חל יום טוב להיות בע"ש נאכל לשבת לעשרה שני ימים טובים של ראש השנה נאכל לשבת לאחד עשר לפי שאינו דוחה לא את השבת ולא את ה"ט ואי אמרת צורכי שבת נעשין ב"ט אמאי לא דחי "ט א"ל שבות קרובה התירו שבות רחוקה לא התירו</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים מז:א</p>
<p>דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור</p> <p>דברים המותרים ואחרים נהגו אי אתה רשאי להתירן בפניהם</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור</p> <p>דברים המותרים ואחרים נהגו בהן איסור אי אתה רשאי להתירן בפניהם</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נא:א</p>
<p>אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר</p> <p>רבן שמעון בן גמליאל אומר סימן להרים מילין סימן לעמקים דקלים סימן לנחלים קנים סימן לשפלה שקמה ואף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר (מלכים א' י, כז) ויתן המלך את הכסף בירושלים כאבנים ואת הארזים נתן כשקמים אשר בשפלה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים גז:א</p>
<p>כל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו</p> <p>וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים סג:ב</p>
<p>אין מעבירין על המצות</p> <p>אין מעבירין על המצות</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים סד:ב</p>
<p>אין שבות במקדש</p> <p>דאי רבנן הא אמרי שבות הוא אין שבות במקדש מאי היא דתניא אחד החולב והמחבץ והמגבן כגרוגרות המכבד והמרבץ והרודה חלות דבש בשוגג בשבת חייב חטאת הזיד ביום טוב לוקה את הארבעים דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים אחד זה ואחד זה אינו אלא משום שבות</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים סה:א</p>
<p>כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת</p> <p>כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה דוחה את השבת שחיטה שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים סו:א</p>
<p>כל מלאכה שאפשר לה לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת</p> <p>א"ר עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת מילה שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים טו:ב</p>
<p>כבולעו כך פולטו</p> <p>אמר רבה האי מולייתא שריא א"ל אבבי והא קא בלע דמא א"ל כבולעה כך פולטה נימא מסייע ליה נותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו מ"ט לאו משום דאמרין כבולעו כך פולטו אמרי שאני התם כיון דאיכא בית השחיטה דמחלחל</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים עד:א</p>
<p>אין דנין ק"ו מהלכה</p> <p>ואין דנין ק"ו מהלכה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פא:ב</p>
<p>אין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p> <p>ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פד:א</p>
<p>לאו שאין בו מעשה ואין לוקין עליו</p> <p>בא הכתוב ליתן עשה אחר לא תעשה לומר שאין לוקה דברי רבי יהודה רבי יעקב אומר לא מן השם הוא זה אלא משום דהוה ליה לאו שאין בו מעשה ואין לוקין עליו אלא שובר בטמא</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פד:א</p>
<p>יש אם למסורת</p> <p>יכול יהא נאכל בשתי חבורות ת"ל בבית אחד יאכל במאי קמיפלגי רבי יהודה סבר יש אם למסורת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פז:ב</p>
<p>יש אם למקרא</p> <p>ור' שמעון סבר יש אם למקרא</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים פז:ב</p>

מפתיח	מפני תיקון העולם	פסחים פח:ב
	תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם לישא שפחה אינו יכול שכבר חציו בן חורין לישא בת חורין אינו יכול שעדיין חציו עבד יבטל והלא לא נברא העולם אלא לפריה ורביה שנאמר (ישעיהו מה, יח) לא תוהו ברא לשבת יצרה אלא מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין	
מפתיח	מה שקנה עבד קנה רבו	פסחים פח:ב
	שכח מה שאמר לו רבו וכו':שלי מה שקנה עבד קנה רבו אמר	
מפתיח	אין אדם אוסר דבר שאינו שלו	פסחים זא:א
	אלא טעמא דכתב רחמנא נדר הא לאו הכי הוה אמינא מוקדשים חל איסור אתנן עליהן והא אין אדם אוסר דבר שאינו שלו	
מפתיח	איש זוכה ואין קטן זוכה	פסחים זא:ב
	איש דקאמר ר"ש אי נימא (שמות יב, ג) ויקחו להם איש שה לבית אבות וגו' ההוא מיבעי ליה לכדרבי יצחק דאמר איש זוכה ואין קטן זוכה	
מפתיח	אין קידוש אלא במקום סעודה	פסחים קא:א
	אין קידוש אלא במקום סעודה	
מפתיח	אין עושין מצות חבילות חבילות	פסחים קב:ב
	אמר רב ששת אין אומרים שתי קדושות על כוס אחד מאי טעמא אמר רב נחמן בר יצחק לפי שאין עושין מצות חבילות חבילות	
מפתיח	כל הברכות כולן פותח בהן בברוך	פסחים קד:ב
	כל הברכות כולן פותח בברוך וחותרם בהן בברוך חוץ מברכת מצות וברכת הפירות וברכה הסמוכה לחבירתה וברכה אחרונה שבקריית שמע שיש מהן פותח (בהן) בברוך ואין חותרם בברוך ויש מהן שחותם בברוך ואין פותח בברוך והטוב והמטיב פותח בברוך ואינו חותרם בברוך	
מפתיח	כל הברכות כולן בפה"ג אמרי ברישא	פסחים קו:א
	כל הברכות כולן בפה"ג אמרי ברישא	
מפתיח	אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר	פסחים קז:ב
	ר' יצחק מטביל בירקי תניא נמי הכי השמש מטביל בבני מעיין ונותנן לפני האורחים ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר (ירמיהו ד, ג) נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוצים	
מפתיח	הלכה למשה מסיני	פסחים קי:ב
	אתא רב דימי אמר שתי ביצים ושתי אגוזין שתי קישואין ודבר אחר הלכה למשה מסיני	
מפתיח	מפני הסכנה	פסחים קיב:א
	לא ישתה אדם מים לא מן הנהרות ולא מן האגמים בלילה ואם שתה דמו בראשו מפני הסכנה	
מפתיח	תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם	פסחים קיד:א
	וב"ה אומרים מברך על היין ואח"כ מברך על היום מפני שהיין גורם לקידוש שתאמר דבר אחר ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם	
מפתיח	אין משגיחין בבת קול	פסחים קיד:א
	אין משגיחין בבת קול	
מפתיח	מצות צריכות כוונה	פסחים קיד:ב
	מצות צריכות כוונה	

מצות אין צריכות כוונה	מפתח	
ממאי דילמא לעולם מצות אין צריכות כוונה		פסחים קיד:ב
מצות אין מבטלות זו את זו	מפתח	
מבטלות מצות אין מבטלות זו את זו		פסחים קטו:א
כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן	מפתח	
כל המצות מברך עליהן עובר לעשייתן מאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא א"ר נחמן בר יצחק דכתיב (שמואל ב יח, כג) וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור את הכושי אביי אמר מהכא (בראשית לג, ג) והוא עבר לפניהם איכא דאמרי מהכא (מיכה ב, יג) ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם		פסחים קט"ב
דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד	מפתח	
דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא אף לילה הראשון רשות תלמוד לומר על מצות ומרורים יאכלוהו אין לי אלא בזמן שבית המקדש קיים בזמן שאין בית המקדש קיים מנין ת"ל בערב תאכלו מצות הכתוב קבעו חובה		פסחים קכ:א

אמרות חז"ל

מפתח	וכל העובר על דברי חכמים חייב מיתה	ברכות ד:ב
	וכל העובר על דברי חכמים חייב מיתה	
מפתח	איזהו בן העוה"ב זהו הסומך גאולה לתפלה של ערבית	ברכות ד:ב
	דאמר ר' יוחנן איזהו בן העולם הבא זה הסומך גאולה לתפלה של ערבית	
מפתח	כל האומר תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא	ברכות ד:ב
	אמר רבי אלעזר א"ר אבינא כל האומר (תהלים קמה, א) תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא	
מפתח	כל העוסק בתורה יסורין בדילין הימנו	ברכות ה:א
	אמר רבי שמעון בן לקיש כל העוסק בתורה יסורין בדילין הימנו שנאמר ובני רשף יגביהו עוף ואין עוף אלא תורה שנאמר התעייף עיניך בו ואיננו ואין רשף אלא יסורין שנאמר מזי רעב ולחומי רשף	
מפתח	שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מוכר חפץ לחבירו מוכר עצב ולוקח שמח	ברכות ה:א
	אמר רבי זירא ואיתימא רבי חנינא בר פפא בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מוכר חפץ לחבירו מוכר עצב ולוקח שמח אבל הקב"ה אינו כן נתן להם תורה לישראל ושמח שנא' כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו	
מפתח	שלוש מתנות טובות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל וכולן לא נתנן אלא ע"י יסורין	ברכות ה:א
	תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר שלוש מתנות טובות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל וכולן לא נתנן אלא ע"י יסורין אלו הן תורה וארץ ישראל והעולם הבא	
מפתח	כל הקורא קריאת שמע על מטתו מזיקין בדילין הימנו	ברכות ה:א
	א"ר יצחק כל הקורא קריאת שמע על מטתו מזיקין בדילין הימנו שנאמר (איוב ה, ז) ובני רשף יגביהו עוף ואין עוף אלא תורה שנאמר (משלי כג, ה) התעייף עיניך בו ואיננו ואין רשף אלא מזיקין שנאמר (דברים לב, כד) מזי רעב ולחומי רשף וקטב מירי	
מפתח	כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים וקובר את בניו מוחלין לו על כל עונותיו	ברכות ה:א
	אמר רבי שמעון בן לקיש כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים וקובר את בניו מוחלין לו על כל עונותיו	
מפתח	כל הקורא ק"ש על מטתו כאלו אוחז חרב של שתי פיות בידו	ברכות ה:א
	א"ר יצחק כל הקורא ק"ש על מטתו כאלו אוחז חרב של שתי פיות בידו שנאמר (תהלים קמט, ו) רוממות אל בגרונום וחרב פיפיות בידם	
מפתח	אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין	ברכות ה:ב
	אמר ליה חביבין עליך יסורין א"ל לא הן ולא שכרן א"ל הן לי ידך יחב ליה ידו ואוקמיה אמאי לוקים ר' יוחנן לנפשיה אמרי אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים	
מפתח	בשעה שהקב"ה בא בבית הכנסת ולא מצא בה עשרה מיד הוא כועס	ברכות ו:ב
	אמר ר' יוחנן בשעה שהקב"ה בא בבית הכנסת ולא מצא בה עשרה מיד הוא כועס שנא' (ישעיהו נ, ב) מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה	
מפתח	כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות	ברכות ו:ב
	אמר רב הונא כל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו עובר בחמשה קולות שנאמר (ירמיהו לג, יא) קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול אומרים הודו את ה' צבאות	
מפתח	כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין	ברכות ו:ב
	אמר רב הונא כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין שנאמר (קהלת יב, ג) סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא וגו'	
מפתח	כל המתפלל אחורי בית הכנסת נקרא רשע	ברכות ו:ב
	אמר רב הונא כל המתפלל אחורי בית הכנסת נקרא רשע שנאמר (תהלים יב, ט) סביב רשעים יתהלכון	

<p>שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר מכמה מלקיות</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יוחנן משום רבי יוסי טובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר מכמה מלקיות שנא' (הושע ב, ט) ורדפה את מאהביה וגו' ואמרה אלכה ואשובה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג שנאמר (תהלים ג, א) מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו וכתוב בתריה (תהלים ג, ב) השם מה רבו צרי רבים קמים עלי ואילו גבי מלחמת גוג ומגוג כתיב (תהלים ב, א) למה רגשו גוים ולאומים יהגו ריק ואילו מה רבו צרי לא כתיב</p>	<p>ברכות ז:ב</p>
<p>גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה שנא' (מלכים ב, ג, יא) פה אלישע בן שפט אשר יצק מים על ידי אליהו למד לא נאמר אלא יצק מלמד שגדולה שמושה יותר מלמודה</p>	<p>ברכות ז:ב</p>
<p>מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>לעולם יכנס אדם שני פתחים בבית הכנסת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאי קרא (משלי ח, לד) אשרי אדם שומע לי לשקד על דלתותי יום יום לשמור מזוזת פתחי וכתוב בתריה כי מוצאי מצא חיים אמר רב חסדא לעולם יכנס אדם שני פתחים בבית הכנסת שני פתחים סלקא דעתך אלא אימא שיעור שני פתחים ואחר כך יתפלל</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>גדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא גדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים דאילו גבי ירא שמים כתיב (תהלים קיב, א) אשרי איש ירא את ה' ואילו גבי הנהנה מיגיעו כתיב (תהלים קכח, ב) יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא ולגבי ירא שמים וטוב לך לא כתיב ביה</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>לעולם ידור אדם במקום רבו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי חייא בר אמי משמיה דעולא לעולם ידור אדם במקום רבו שכל זמן ששמעי בן גרא קיים לא נשא שלמה את בת פרעה</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני</p>	<p>מפתח</p>
<p>מנין שאין הקב"ה מואס בתפלתן של רבים שנאמר הן אל כביר ולא ימאס וכתוב פדה בשלום נפשי מקרב לי וגו' אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי ולבני מבין אומות העולם</p>	<p>ברכות ח:א</p>
<p>כל הסומך גאולה לתפלה אינו נזוק</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל הסומך גאולה לתפלה אינו נזוק</p>	<p>ברכות ט:ב</p>
<p>איזהו בן העוה"ב זהו הסומך גאולה של ערבית לתפלה של ערבית</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יוחנן איזהו בן העוה"ב זהו הסומך גאולה של ערבית לתפלה של ערבית</p>	<p>ברכות ט:ב</p>
<p>אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי יוחנן ורבי (אליעזר) דאמרי תרוייהו אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים</p>	<p>ברכות י:א</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה</p>	<p>מפתח</p>
<p>בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והקב"ה אינו כן צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והיינו דאמרה חנה (שמואל א, ב) אין קדוש כה' כי אין בלתיך ואין צור כאלהינו</p>	<p>ברכות י:א</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם מעשה ידיו מבלין אותו והקב"ה מבלה מעשיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם מעשה ידיו מבלין אותו והקב"ה מבלה מעשיו</p>	<p>ברכות י:א</p>

<p>חמשה ברכי נפשי כנגד מי אמרן דוד</p>	<p>מפתח</p>
<p>חמשה ברכי נפשי כנגד מי אמרן דוד לא אמרן אלא כנגד הקב"ה וכנגד נשמה מה הקב"ה מלא כל העולם אף נשמה מלאה את כל הגוף מה הקדוש ברוך הוא רואה ואינו נראה אף נשמה רואה ואינה נראית מה הקב"ה זן את כל העולם כלו אף נשמה זנה את כל הגוף מה הקב"ה טהור אף נשמה טהורה מה הקב"ה יושב בחדרי חדרים אף נשמה יושבת בחדרי חדרים יבא מי שיש בו חמשה דברים הללו וישבח למי שיש בו חמשה דברים הללו</p>	<p>ברכות י:א</p>
<p>וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן משום ר' יוסי בן זמרא כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחרים וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו משה תלה בזכות אחרים שנא' (שמות לב, יג) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך תלו לו בזכות עצמו שנאמר (תהלים קנ, כג) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית חזקיהו תלה בזכות עצמו דכתיב זכר נא את אשר התהלכתי לפניך תלו לו בזכות אחרים שנא' (מלכים ב יט, לד) וגנותי אל העיר הזאת להושיעה למעני ולמען דוד עבדי</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחרים</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן משום ר' יוסי בן זמרא כל התולה בזכות עצמו תולין לו בזכות אחרים</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו מקר</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוסי בר רבי חנינא משום רבי אליעזר בן יעקב כל המארח תלמיד חכם בתוך ביתו ומהנהו מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו מקריב תמידין</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>אפילו בעל החלומות אומר לו לאדם למחר הוא מת אל ימנע עצמו מן הרחמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר חנן אפילו בעל החלומות אומר לו לאדם למחר הוא מת אל ימנע עצמו מן הרחמים שנאמר (קהלת ה, ו) כי ברוב חלומות והבלים ודברים הרבה כי את האלהים ירא</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל האוכל ושותה ואח"כ מתפלל עליו הכתוב אומר ואותי השלכת אחרי גויך</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוסי בר' חנינא משום רב"י כל האוכל ושותה ואח"כ מתפלל עליו הכתוב אומר (מלכים א יד, ט) ואותי השלכת אחרי גויך אל תקרי גויך אלא גאיך אמר הקב"ה לאחר שנתגאה זה קבל עליו מלכות שמים</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>גדול הקורא ק"ש בעונתה יותר מהעוסק בתורה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר מני גדול הקורא ק"ש בעונתה יותר מהעוסק בתורה מדקתני הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה מכלל דקורא בעונתה עדיף</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו מוחלין לו על כל עונותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבה בר חנינא סבא משמיה דרב כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו מוחלין לו על כל עונותיו</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל שאפשר לו לבקש רחמים על חבירו ואינו מבקש נקרא חוטא</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבה בר חנינא סבא משמיה דרב כל שאפשר לו לבקש רחמים על חבירו ואינו מבקש נקרא חוטא</p>	<p>ברכות י:ב</p>
<p>כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>סומכוס אומר כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>ברכות י:ג</p>
<p>כל הנותן שלום לחבירו קודם שיתפלל כאלו עשאו במה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כל הנותן שלום לחבירו קודם שיתפלל כאלו עשאו במה</p>	<p>ברכות י:ד</p>
<p>כל המתפלל ואח"כ יוצא לדרך הקב"ה עושה לו חפציו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב יצחק בר אשיאן כל המתפלל ואח"כ יוצא לדרך הקב"ה עושה לו חפציו</p>	<p>ברכות י:ד</p>
<p>כל המשביע עצמו מדברי תורה ולן אין מבשרין אותו בשורות רעות</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר חייא א"ר יוחנן כל המשביע עצמו מדברי תורה ולן אין מבשרין אותו בשורות רעות</p>	<p>ברכות י:ד</p>
<p>כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר עולא כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו</p>	<p>ברכות י:ב</p>

<p>כל הקורא ק"ש ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם</p> <p>אמר עולא כל הקורא ק"ש ומדקדק באותיותיה מצננין לו גיהנם</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות טו:ב</p>
<p>סוף אדם למות וסוף בהמה לשחיטה והכל למיתה הם עומדים</p> <p>ר' יוחנן כי הוה מסיים ספרא דאיוב אמר הכי סוף אדם למות וסוף בהמה לשחיטה והכל למיתה הם עומדים</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות יא:א</p>
<p>אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו וגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב מן העולם</p> <p>אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו וגדל בשם טוב ונפטר בשם טוב מן העולם ועליו אמר שלמה (קהלת ז, א) טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות יא:א</p>
<p>צדיקים במיתתן קרואים חיים</p> <p>קהלת ט, ה) כי החיים יודעים שימותו אלו צדיקים שבמיתתן נקראו חיים</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות יא:א</p>
<p>אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה</p> <p>תנא דבי ר' ישמעאל אם ראית תלמיד חכם שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שמא עשה תשובה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות ט:א</p>
<p>לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן</p> <p>תנא משמיה דרבי יוסי לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן ואמר רב יוסף מאי קראה שנאמר (ישעיהו א, ט) כמעט כסדום היינו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות ט:א</p>
<p>כל המלמד לבנו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו קבלה מהר חורב</p> <p>דאמר ריב"ל כל המלמד לבנו תורה מעלה עליו הכתוב כאלו קבלה מהר חורב שנאמר (דברים ז, ט) והודעתם לבניך ולבני בניך וכתוב בתריה יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כא:ב</p>
<p>המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה</p> <p>המשמיע קולו בתפלתו הרי זה מקטני אמנה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כד:ב</p>
<p>ואין פגיעה אלא תפלה</p> <p>תפלת ערבית שנאמר (בראשית כח, יא) ויפגע במקום וילן שם ואין פגיעה אלא תפלה שנאמר (ירמיהו ז, טז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כו:ב</p>
<p>המתפלל אחורי רבו והנותן שלום לרבו והנותן שלום לרבו והמחזיר שלום לרבו והחולק על ישיבתו של רבו...</p> <p>רבי אליעזר אומר המתפלל אחורי רבו והנותן שלום לרבו והמחזיר שלום לרבו והחולק על ישיבתו של רבו והאומר דבר שלא שמע מפי רבו גורם לשכינה שתסתלק מישאל</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כז:ב</p>
<p>כל המתפלל תפלה של מוספין לאחר שבע שעות...</p> <p>אריב"ל כל המתפלל תפלה של מוספין לאחר שבע שעות לר' יהודה עליו הכתוב אומר (צפניה ג, יח) נוגי ממועד אספתי ממך היו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כח:א</p>
<p>כל המתפלל תפלה של שחרית לאחר ארבע שעות</p> <p>א"ר אלעזר כל המתפלל תפלה של שחרית לאחר ארבע שעות לר' יהודה עליו הכתוב אומר נוגי ממועד אספתי ממך היו מאי משמע דהאי נוגי לישנא דצערא הוא דכתיב (תהלים קיט, כח) דלפה נפשי מתווגה רב נחמן בר יצחק אמר מהכא (איכה א, ד) בתולותיה נוגות והיא מר לה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כח:א</p>
<p>יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם</p> <p>יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות כח:ב</p>
<p>וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה</p> <p>וכל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לא:ב</p>
<p>כל היושב בתענית בשבת קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה</p> <p>ואמר רבי אלעזר משום רבי יוסי בן זמרא כל היושב בתענית בשבת קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה ואף על פי כן חוזרין ונפרעין ממנו דין עונג שבת</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לא:ב</p>

<p>מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאתה חנה וקראתו צבאות</p> <p>אמר רבי אלעזר מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאתה חנה וקראתו צבאות</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לא:ב</p>
<p>גדולה תענית יותר מן הצדקה</p> <p>וא"ר אלעזר גדולה תענית יותר מן הצדקה מאי טעמא זה בגופו וזה בממונו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>גדולה תפלה יותר ממעשים טובים</p> <p>וא"ר אלעזר גדולה תפלה יותר ממעשים טובים שאין לך גדול במעשים טובים יותר ממשה רבינו אעפ"כ לא נענה אלא בתפלה שנאמר (דברים ג, כו) אל תוסף דבר אלי וסמיק ליה עלה ראש הפסגה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>גדולה תפלה יותר מן הקרבנות</p> <p>וא"ר אלעזר גדולה תפלה יותר מן הקרבנות שנא' (ישעיהו א, יא) למה לי רוב זבחיכם וכתוב ובפרשכם כפיכם</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה</p> <p>א"ר אלעזר מיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה שנאמר (איכה ג, ח) גם כי אזעק ואשוע שתם תפלתי</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>מיום שחרב בית המקדש נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים</p> <p>א"ר אלעזר מיום שחרב בית המקדש נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים שנא' (יחזקאל ד, ג) ואתה קח לך מחבת ברזל ונתתה אותה קיר ברזל בינך ובין העיר</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>כל המאריך בתפלתו אין תפלתו חוזרת ריקם</p> <p>א"ר חנין א"ר חנינא כל המאריך בתפלתו אין תפלתו חוזרת ריקם מנא לן ממשה רבינו שנא' (דברים ט, כו) ואתפלל אל ה' וכתוב בתריה וישמע ה' אלי גם בפעם ההיא</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לב:ב</p>
<p>כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו</p> <p>וכל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו שנאמר (ישעיהו כז, יא) כי לא עם בינות הוא על כן לא ירחמנו עושהו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לג:א</p>
<p>הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים</p> <p>אמר רבי חנינא הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לג:ב</p>
<p>אין לו להקב"ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים</p> <p>א"ר חנינא משום ר' שמעון בן יוחי אין לו להקב"ה בבית גנזיו אלא אוצר של יראת שמים שנאמר (ישעיהו לג, ו) יראת ה' היא אוצרו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לג:ב</p>
<p>אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד</p> <p>דאמר שמואל אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד שנאמר (דברים טו, יא) כי לא יחדל אביון מקרב הארץ</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לד:ב</p>
<p>מקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין</p> <p>דא"ר אבהו מקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אינם עומדין שנאמר (ישעיהו נז, ט) שלום שלום לרחוק ולקרוב לרחוק ברישא והדר לקרוב</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לד:ב</p>
<p>בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים</p> <p>בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י אחרים שנא' (ישעיהו סא, ה) ועמדו זרים ורעו צאנכם וגומר</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לה:ב</p>
<p>בזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י עצמן</p> <p>ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית ע"י עצמן שנא' (דברים יא, יד) ואספת דגנך ולא עוד אלא שמלאכת אחרים נעשית על ידן שנא' (דברים כח, מח) ועבדת את אויביך וגומר</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לה:ב</p>
<p>תבשיל של תרדין יפה ללב וטוב לעינים</p> <p>אמר רב חסדא תבשיל של תרדין יפה ללב וטוב לעינים וכ"ש לבני מעים</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות לט:א</p>

<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר זירא ואיתימא ר' חנינא בר פפא בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק אבל הקב"ה אינו כן מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק שנאמר (שמות טו, כו) ויאמר אם שמוע תשמע אם שמוע תשמע ולא לאו לא תשמע ד"א אם שמוע בישן תשמע בחדש ואם יפנה לבבך שוב לא תשמע</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>הרגיל בדגים קטנים אינו בא לידי חולי מעים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב חייא בר אשי אמר רב הרגיל בדגים קטנים אינו בא לידי חולי מעים ולא עוד אלא שדגים קטנים מפרין ומרביץ ומברין כל גופו של אדם</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>שלוש תכיפות הן תכף לסמיכה שחיטה תכף לגאולה תפלה תכף לנטילת ידים ברכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב שלוש תכיפות הן תכף לסמיכה שחיטה תכף לגאולה תפלה תכף לנטילת ידים ברכה</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>עתידיים בחורי ישראל שיתנו ריח טוב כלבנון</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב עתידיים בחורי ישראל שיתנו ריח טוב כלבנון שנאמר (הושע יד, ז) ילכו יונקותיו ויהי כזית הודו וריח לו כלבנון</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>ששה דברים גנאי לו לתלמיד חכם...</p>	<p>מפתח</p>
<p>ששה דברים גנאי לו לתלמיד חכם אל יצא כשהוא מבושם לשוק ואל יצא יחידי בלילה ואל יצא במנעלים המטולאים ואל יספר עם אשה בשוק ואל יסב בחבורה של עמי הארץ ואל יכנס באחרונה לבית המדרש ויש אומרים אף לא יפסיע פסיעה גסה ואל יהלך בקומה זקופה</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים מנלן מתמר שנאמר (בראשית לח, כה) היא מוצאת וגומר</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>המהלך בקומה זקופה אפילו ארבע אמות כאילו דוחק רגלי שכינה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר מר המהלך בקומה זקופה אפילו ארבע אמות כאילו דוחק רגלי שכינה דכתיב (ישעיהו נ, ג) מלא כל הארץ כבודו</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>כל סעודה שאין בה מלח אינה סעודה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כל סעודה שאין בה מלח אינה סעודה אמר רבי חייא בר אבא</p>	<p>ברכות מד:א</p>
<p>כל סעודה שאין בה שריף אינה סעודה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן כל סעודה שאין בה שריף אינה סעודה</p>	<p>ברכות מד:א</p>
<p>כל האוכל ירק קודם ארבע שעות אסור לספר הימנו</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר יצחק כל האוכל ירק קודם ארבע שעות אסור לספר הימנו</p>	<p>ברכות מד:ב</p>
<p>כל המאריך באמן מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל העונה אמן יתומה יהיו בניו יתומים חטופה יתחטפו ימיו קטופה יתקטפו ימיו וכל המאריך באמן מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה מדקדקין בה יותר מישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר מר כל מצוה שהחזיקו בה כותים הרבה מדקדקין בה יותר מישראל</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>אין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא</p>	<p>מפתח</p>
<p>ורבי יוחנן אמר לפי שאין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>חייב לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ר"מ אומר ומנין שכשם שמברך על הטובה כך מברך על הרעה</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>מברכותיו של אדם ניכר אם ת"ח הוא אם לאו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ומברכותיו של אדם ניכר אם ת"ח הוא אם לאו כיצד רבי אומר ובטובו הרי זה ת"ח ומטובו ה"ז בור</p>	<p>ברכות נ:א</p>

<p>ד' דברים נאמרו בפת אין מניחין בשר חי על הפת ואין מעבירין כוס מלא על הפת ואין זורקין את הפת...</p> <p>ת"ר ד' דברים נאמרו בפת אין מניחין בשר חי על הפת ואין מעבירין כוס מלא על הפת ואין זורקין את הפת ואין סומכין את הקערה בפת</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נב:</p>
<p>כל המברך על כוס מלא נותנין לו נחלה בלי מצרים</p> <p>א"ר יוחנן כל המברך על כוס מלא נותנין לו נחלה בלי מצרים שנאמר (דברים לג, כג) ומלא ברכת ה' ים ודרום ירשה</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נא:</p>
<p>גדול העונה אמן יותר מן המברך</p> <p>והתניא ר' יוסי אומר גדול העונה אמן יותר מן המברך</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נגב:</p>
<p>חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה</p> <p>חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה שנאמר (דברים ו, ה) ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך וגו' בכל לבבך בשני יצריך ביצר טוב וביצר הרע ובכל נפשך אפילו הוא נוטל את נפשך ובכל מאדך בכל ממונך</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נדא:</p>
<p>כל המאריך בתפלתו ומעיין בה סוף בא לידי כאב לב</p> <p>כל המאריך בתפלתו ומעיין בה סוף בא לידי כאב לב שנאמר (משלי יג, יב) תוחלת ממושכה מחלה לב</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו</p> <p>ר' יוחנן ור' אלעזר דאמרי תרוייהו כל זמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר על ישראל ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>שלושה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם...</p> <p>ואמר רב יהודה שלושה דברים מקצרים ימיו ושנותיו של אדם מי שנותנין לו ס"ת לקרות ואינו קורא כוס של ברכה לברך ואינו מברך והמנהיג עצמו ברבנות ס"ת לקרות ואינו קורא דכתיב (דברים ל, כ) כי הוא חייך ואורך ימך</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>שלושה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלום טוב</p> <p>אמר רב יהודה אמר רב שלושה צריכים רחמים מלך טוב שנה טובה וחלום טוב דכתיב (משלי כא, א) פלגי מים לב מלך ביד השם</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>שלושה דברים מכריז עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב</p> <p>אמר רבי יוחנן שלושה דברים מכריז עליהם הקב"ה בעצמו ואלו הן רעב ושובע ופרנס טוב רעב דכתיב (מלכים ב ח, א) כי קרא ה' לרעב וגו' שובע דכתיב (יחזקאל לז, כט) וקראתי אל הדגן והרביתי אותו פרנס טוב דכתיב (שמות לא, ב) ויאמר ה' אל משה לאמר ראה קראתי בשם בצלאל</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמלכים בצבור</p> <p>אמר רבי יצחק אין מעמידין פרנס על הצבור אלא אם כן נמלכים בצבור שנא' (שמות לה, ל) ראו קרא ה' בשם בצלאל אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה משה הגון עליך בצלאל אמר לו רבונו של עולם אם לפניך הגון לפני לא כל שכן אמר לו אף על פי כן לך אמור להם הלך ואמר להם לישראל הגון עליכם בצלאל אמרו לו אם לפני הקדוש ברוך הוא ולפניך הוא הגון לפנינו לא כל שכן</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים</p> <p>אמר ר' יוחנן משום ר' שמעון בן יוחי כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אי אפשר לחלום בלא דברים בטלים אמר ר' ברכיה חלום אף על פי שמקצתו מתקיים כולו אינו מתקיים מנא לן מיוסף דכתיב (בראשית לז, ט) והנה השמש והירח וגומר</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהא:</p>
<p>לעולם יצפה אדם לחלום טוב עד כ"ב שנה</p> <p>א"ר לוי לעולם יצפה אדם לחלום טוב עד כ"ב שנה מנלן מיוסף דכתיב (בראשית לז, ב) אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה וגו' וכתיב (בראשית מא, מו) ויוסף בן שלשים שנה בעמדו לפני פרעה וגו' מן שבסרי עד תלתין כמה הוי תלת סרי ושב דשבעא ותרתין דכפנא הא כ"ב</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהב:</p>
<p>לאדם טוב אין מראין לו חלום טוב ואין מראין לו חלום רע</p> <p>אמר רב הונא לאדם טוב אין מראין לו חלום טוב ולאדם רע אין מראין לו חלום רע תניא נמי הכי כל שנותיו של דוד לא ראה חלום טוב וכל שנותיו של אחיתופל לא ראה חלום רע</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נהב:</p>
<p>העונה יהא שמיה רבא מברך מובטח לו שהוא בן העולם הבא</p> <p>העונה יהא שמיה רבא מברך מובטח לו שהוא בן העולם הבא</p>	<p>מפתח</p> <p>ברכות נזא:</p>

<p>מפתח כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין</p> <p>תנא קמיה דרבי יוחנן כל מיני משקין יפין לחלום חוץ מן היין יש שותהו וטוב לו ויש שותהו ורע לו יש שותהו וטוב לו שנאמר (תהלים קד, טו) ויין ישמח לבב אנוש ויש שותהו ורע לו שנאמר (משלי לא, ו) תנו שכר לאובד ויין למרי נפש</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>מפתח שלשה משיבין דעתו של אדם אלו הן קול ומראה וריח</p> <p>שלשה משיבין דעתו של אדם אלו הן קול ומראה וריח</p>	<p>ברכות ז:ב</p>
<p>מפתח שלשה מרחיבין דעתו של אדם אלו הן דירה נאה ואשה נאה וכלים נאים</p> <p>שלשה מרחיבין דעתו של אדם אלו הן דירה נאה ואשה נאה וכלים נאים</p>	<p>ברכות ז:ב</p>
<p>מפתח לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלכי ישראל</p> <p>א"ר יוחנן לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלכי ישראל ולא לקראת מלכי ישראל בלבד אלא אפי' לקראת מלכי עובדי כוכבים שאם יזכה יבחין בין מלכי ישראל למלכי עובדי כוכבים</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>מפתח מיום שחרב בהמ"ק לא נראית רקיע בטהרתה</p> <p>א"ר חסדא מיום שחרב בהמ"ק לא נראית רקיע בטהרתה שנאמר (ישעיהו נ, ג) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם</p>	<p>ברכות ז:ט</p>
<p>מפתח חייב לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה</p> <p>חייב לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה</p>	<p>ברכות ז:ס</p>
<p>מפתח לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד</p> <p>אמר רב משום רבי מאיר וכן תנא משמיה דר' עקיב לעולם יהא אדם רגיל לומר כל דעביד רחמנא לטב עביד</p>	<p>ברכות ז:ס</p>
<p>מפתח המרצה מעות לאשה מידו לידה כדי להסתכל בה אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה ש</p> <p>המרצה מעות לאשה מידו לידה כדי להסתכל בה אפילו יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקה מדינה של גיהנם שנאמר (משלי יא, כא) יד ליד לא ינקה רע לא ינקה מדינה של גיהנם</p>	<p>ברכות ז:סא</p>
<p>מפתח שתי כליות יש בו באדם אחת יועצתו לטובה ואחת יועצתו לרעה</p> <p>שתי כליות יש בו באדם אחת יועצתו לטובה ואחת יועצתו לרעה ומסתברא דטובה לימינו ורעה לשמאלו דכתיב (קהלת י, ב) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו</p>	<p>ברכות ז:סא</p>
<p>מפתח בגדולה מתחילין מן הגדול ובקללה מתחילין מן הקטן</p> <p>רבי אומר בגדולה מתחילין מן הגדול ובקללה מתחילין מן הקטן בגדולה מתחילין מן הגדול דכתיב (ויקרא י, יב) וידבר משה אל אהרן ואל אלעזר ואל איתמר בניו הנותרים קחו וגו' בקללה מתחילין מן הקטן בתחלה נתקלל נחש ולבסוף נתקללה חוה ולבסוף נתקלל אדם</p>	<p>ברכות ז:סא</p>
<p>מפתח כל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא</p> <p>וכל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא</p>	<p>ברכות ז:סא</p>
<p>מפתח כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין</p> <p>ר' אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>מפתח כל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו</p> <p>אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך כל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר (במדבר ה, ז) ואיש את קדשיו לו יהיו וסמך ליה איש איש כי תשטה אשתו</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>מפתח כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו</p> <p>א"ר הונא בר ברכיה משום רבי אלעזר הקפ"ר כל המשתף שם שמים בצערו כופלין לו פרנסתו שנאמר (איוב כב, כה) והיה שדי בצריך וכסף תועפות לך</p>	<p>ברכות ז:א</p>
<p>מפתח כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה</p> <p>א"ר טבי א"ר יאשיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמוד ביום צרה שנאמר (משלי כד, ז) התרפית ביום צרה</p>	<p>ברכות ז:א</p>

<p>מפתח אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה</p> <p>ברכות סג:ב דאמר ריש לקיש מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר (במדבר יט, יד) זאת התורה אדם כי ימות באהל</p>	
<p>מפתח כל תלמיד שכוּעס עליו רבו פעם ראשונה ושותק וכה להבחין בין דם טמא לדם טהור</p> <p>ברכות סג:ב כל תלמיד שכוּעס עליו רבו פעם ראשונה ושותק וכה להבחין בין דם טמא לדם טהור</p>	
<p>מפתח כל תלמיד שכוּעס עליו רבו פעם ראשונה ושניה ושותק וכה להבחין בין דיני ממונות לדיני נפשות</p> <p>ברכות סג:ב כל תלמיד שכוּעס עליו רבו פעם ראשונה ושניה ושותק וכה להבחין בין דיני ממונות לדיני נפשות</p>	
<p>מפתח כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה</p> <p>ברכות סד:א ואמר רבי אבין הלוי כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה שנאמר (שמות יח, יב) ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלהים וכי לפני אלהים אכלו והלא לפני משה אכלו אלא לומר לך כל הנהנה מסעודה שתלמיד חכם שרוי בתוכה כאילו נהנה מזיו שכינה</p>	
<p>מפתח היוצא מבית הכנסת ונכנס לבית המדרש ועוסק בתורה זוכה ומקבל פני שכינה</p> <p>ברכות סד:א אמר רבי לוי בר חייא היוצא מבית הכנסת ונכנס לבית המדרש ועוסק בתורה זוכה ומקבל פני שכינה שנאמר (תהלים פד, ח) ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון</p>	
<p>מפתח תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם</p> <p>ברכות סד:א אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר (ישעיהו נד, ג) וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך</p>	
<p>מפתח כל דיין שדן דין אמת לאמיתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בר</p> <p>שבת יא:א כל דיין שדן דין אמת לאמיתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקדוש ברוך הוא במעשה בראשית כתיב הכא ויעמד העם על משה מן הבקר עד הערב וכתוב התם (בראשית א, ה) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד</p>	
<p>מפתח מניחין חיי עולם ועוסקים בחיי שעה</p> <p>שבת יא:א רבא חזייה לרב המנונא דקא מאריך בצלותיה אמר מניחין חיי עולם ועוסקים בחיי שעה והוא סבר זמן תפלה לחוד וזמן תורה לחוד</p>	
<p>מפתח לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים</p> <p>שבת יב:ב אמר רב חמא בר גוריא אמר רב לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים</p>	
<p>מפתח לעולם יחזר אדם וישב בעיר ששיבתה קרובה שמתוך ששיבתה קרובה עונותיה מועטין</p> <p>שבת יב:ב אמר רב חמא בר גוריא אמר רב לעולם יחזר אדם וישב בעיר ששיבתה קרובה שמתוך ששיבתה קרובה עונותיה מועטין שנאמר (בראשית יט, כ) הנה נא העיר הזאת קרובה לנוס שמה והיא מצער</p>	
<p>מפתח יפה תענית לחלום כאש לנעורת</p> <p>שבת יא:א אמר רב יפה תענית לחלום כאש לנעורת</p>	
<p>מפתח כל השואל צרכיו בלשון ארמי אין מלאכי השרת נזקקין לו</p> <p>שבת יב:ב ואמר רבי יוחנן כל השואל צרכיו בלשון ארמי אין מלאכי השרת נזקקין לו שאין מלאכי השרת מכירין בלשון ארמי</p>	
<p>מפתח האוחז ס"ת ערום נקבר ערום</p> <p>שבת יד:א א"ר יוחנן האוחז ס"ת ערום נקבר ערום ערום ס"ד אלא א"ר זירא ערום בלא מצות בלא מצות ס"ד אלא אימא ערום בלא אותה מצוה הי גזור ברישא אילימא הא גזור ברישא</p>	
<p>מפתח הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים</p> <p>שבת כג:ב אמר רב הונא הרגיל בנר הויין ליה בנים תלמידי חכמים</p>	
<p>מפתח הזהיר במזוזה זוכה לדירה נאה</p> <p>שבת כג:ב הזהיר במזוזה זוכה לדירה נאה</p>	

מפתח	הזהיר בציצית זוכה לטלית נאה
שבת כג:ב	הזהיר בציצית זוכה לטלית נאה
מפתח	הזהיר בקידוש היום זוכה וממלא גרבי יין
שבת כג:ב	הזהיר בקידוש היום זוכה וממלא גרבי יין
מפתח	איזה עשיר כל שיש לו נחת רוח בעשרו
שבת כה:ב	איזה עשיר כל שיש לו נחת רוח בעשרו דברי רבי מאיר
מפתח	לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות קודם שימות שכיון שמת בטל מן התורה ומן המצות ואין להקב"ה שבח בו
שבת לא:א	לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות קודם שימות שכיון שמת בטל מן התורה ומן המצות ואין להקב"ה שבח בו
מפתח	לעולם יהא אדם ענוותן כהלל ואל יהא קפדן כשמאי
שבת ל:ב	ת"ר לעולם יהא אדם ענוותן כהלל ואל יהא קפדן כשמאי מעשה בשני בני אדם
מפתח	לא ברא הקב"ה את עולמו אלא כדי שייראו מלפניו
שבת לא:ב	אמר רב יהודה לא ברא הקב"ה את עולמו אלא כדי שייראו מלפניו שנאמר (קהלת ג, יד) והאלהים עשה שייראו מלפניו
מפתח	אין לו להקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד
שבת לא:ב	דא"ר יוחנן משום ר' אלעזר אין לו להקב"ה בעולמו אלא יראת שמים בלבד שנאמר (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה וגו'
מפתח	לא דיין לרשעים שאינן חרדין ועצבין מיום המיתה אלא שלבם בריא להן כאולם
שבת לא:ב	אמר הקב"ה לא דיין לרשעים שאינן חרדין ועצבין מיום המיתה אלא שלבם בריא להן כאולם והיינו דאמר רבה מאי דכתיב (תהלים מט, יד) זה דרכם כסל למו יודעין רשעים שדרכם למיתה ויש להם חלב על כסלם
מפתח	לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה לומר שעושין לו נס שמא אין עושים לו נס
שבת לב:א	ר' ינאי לטעמיה דאמר לעולם אל יעמוד אדם במקום סכנה לומר שעושין לו נס שמא אין עושים לו נס ואם עושין לו נס מנכין לו מזכיותיו
מפתח	מגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב
שבת לב:א	מאי קראה (דברים כב, ח) כי יפול הנופל ממנו להביא ראיה תנא דבי רבי ישמעאל כי יפול הנופל ממנו (ממנו) ראוי זה ליפול מששת ימי בראשית שהרי לא נפל והכתוב קראו נופל אלא שמגלגלין זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב
מפתח	לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם יחלה אומרים לו הבא זכות והפטר
שבת לב:א	אמר ר' יצחק בריה דרב יהודה לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה שאם יחלה אומרים לו הבא זכות והפטר
מפתח	בעון נדרים מתה אשה של אדם
שבת לב:ב	רבי נתן אומר בעון נדרים מתה אשה של אדם שנאמר (משלי כב, כז) אם אין לך לשלם למה יקח משכבך מתחתידך
מפתח	בעון נדרים בנינים מתים כשהן קטנים
שבת לב:ב	רבי אומר בעון נדרים בנינים מתים כשהן קטנים שנאמר (קהלת ה, ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך ואל תאמר לפני המלאך כי שגגה היא למה יקצוף האלהים על קולך וחבל את מעשה ידך
מפתח	בעון שנאת חנם מריבה רבה בתוך ביתו של אדם
שבת לב:ב	ר' נחמיה אומר בעון שנאת חנם מריבה רבה בתוך ביתו של אדם ואשתו מפלת נפלים ובניו ובנותיו של אדם מתים כשהן קטנים
מפתח	בעון חלה אין ברכה במכונס ומארה משתלחת בשערים וזורעין זרעים ואחרים אוכלין
שבת לב:ב	ר' אלעזר בר' יהודה אומר בעון חלה אין ברכה במכונס ומארה משתלחת בשערים וזורעין זרעים ואחרים אוכלין שנאמר (ויקרא כג, טז) אף אני אעשה זאת לכם והפקדתי עליכם בהלה את השחפת ואת הקדחת מכלות עינים ומדיבות נפש וזרעתם לריק זרעכם ואכלוהו אויביכם אל תקרי בהלה אלא בחלה

<p>מפתח בעון ביטול תרומות ומעשרות שמים נעצרין</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:ב בעון ביטול תרומות ומעשרות שמים נעצרין מלהוריד טל ומטר והיוקר הוה והשכר אבד ובני אדם רצין אחר פרנסתן ואין מגיעין</p>	<p>שבט לג:ב</p>
<p>מפתח כל המנבל את פיו מעמיקין לו גיהנם</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:א אמר רב חסדא כל המנבל את פיו מעמיקין לו גיהנם שנאמר (משלי כב, יד) שוחה עמוקה פי זרות</p>	<p>שבט לג:א</p>
<p>מפתח בעון עינוי הדין ועיוות הדין וקלקול הדין וביטול תורה חרב וביזה רבה ודבר ובצורת בא</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:א בעון עינוי הדין ועיוות הדין וקלקול הדין וביטול תורה חרב וביזה רבה ודבר ובצורת בא ובני אדם אוכלין ואינן שבעין ואוכלין לחמם במשקל דכתיב (ויקרא כו, כה) והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית וגו' ואין ברית אלא תורה שנאמר (ירמיהו לג, כה) אם לא בריתי יומם ולילה חרב</p>	<p>שבט לג:א</p>
<p>מפתח בעון שבועת שוא ושבועת שקר וחילול השם וחילול שבת חיה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:א בעון שבועת שוא ושבועת שקר וחילול השם וחילול שבת חיה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין והדרכים משתוממין שנא' (ויקרא כו, כג) ואם באלה לא תוסרו לי אל תקרי באלה אלא באלה וכתבי והשלחתי בכם את חית השדה וגו' וכתבי בשבועת שקר (ויקרא יט, יב) ולא תשבעו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך ובחלול השם כתיב (ויקרא כב, לב) ולא תחללו את שם קדשי ובחלול שבת כתיב (שמות לא, יד) מחלליה מות יומת ויליף חילול חילול משבועת שקר</p>	<p>שבט לג:א</p>
<p>מפתח בעון שפיכות דמים בית המקדש חרב ושכינה מסתלקת מישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:א בעון שפיכות דמים בית המקדש חרב ושכינה מסתלקת מישראל שנאמר (במדבר לה, לג) ולא תחניפו וגו' ולא תטמא את הארץ אשר אתם יושבים בה אשר אני שוכן בתוכה הא אתם מטמאים אותה אינכם יושבים בה ואיני שוכן בתוכה</p>	<p>שבט לג:א</p>
<p>מפתח בעון גלוי עריות ועבודת כוכבים והשמטת שמיטין ויובלות גלות בא לעולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:א בעון גלוי עריות ועבודת כוכבים והשמטת שמיטין ויובלות גלות בא לעולם ומגלין אותן ובאין אחרים ויושבין במקומן שנאמר (ויקרא יח, כז) כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ וגו' וכתבי ותטמא הארץ ואפקוד עונה עליה וגו' וכתבי (ויקרא יח, כח) ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה ובעבודת כוכבים כתיב (ויקרא כו, ל) ונתתי את פגריכם וגו' וכתבי והשמותי את מקדשיכם וגו' ואתכם אזהר בגוים בשמיטין ויובלות כתיב (ויקרא כו, לד) אז תרצה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה ואתם בארץ אויביכם וגו' וכתבי (ויקרא כו, לד) כל ימי השמה תשבות</p>	<p>שבט לג:א</p>
<p>מפתח בעון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות ובחורי שונאי ישראל מתים</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:א בעון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות ובחורי שונאי ישראל מתים יתומים ואלמנות צועקין ואינן נענין שנא' (ישעיהו ט, טז) על כן על בחוריו לא ישמח ה' ואת יתומיו [ואת] (ו) אלמנותיו לא ירחם כי כלו חנף ומרע וכל פה דובר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה</p>	<p>שבט לג:א</p>
<p>מפתח פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:ב פתח ר' יהודה ואמר כמה נאים מעשיהן של אומה זו תקנו שווקים תקנו גשרים תקנו מרחצאות ר' יוסי שתק נענה רשב"י ואמר כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמן תקנו שווקין להושיב בהן זונות מרחצאות לעדן בהן עצמן גשרים ליטול מהן מכס הלך יהודה בן גרים וסיפר דבריהם ונשמעו למלכות אמרו יהודה שעילה יתעלה יוסי ששתק יגלה לציפורי שמעון שגינה יהרג</p>	<p>שבט לג:ב</p>
<p>מפתח נפקו חזו אינשי דקא כרבי זרעי</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט לג:ב נפקו חזו אינשי דקא כרבי זרעי אמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה כל מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף יצתה בת קול ואמרה להם להחריב עולמי יצאתם חזרו למערתכם הדור אזול איתבו תריסר ירחי שתא אמרי משפט רשעים בגיהנם י"ב חדש יצתה בת קול ואמרה צאו ממערתכם נפקו כל היכא דהוה מחי ר' אלעזר הוה מסי ר"ש</p>	<p>שבט לג:ב</p>
<p>מפתח כל האוחז באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט מא:א דתניא ר' אליעזר אומר כל האוחז באמה ומשתין כאילו מביא מבול לעולם</p>	<p>שבט מא:א</p>
<p>מפתח כל המניח ידיו כנגד פניו של מטה כאילו כופר בבריתו של אברהם אבינו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט מא:א אמר רב הונא אמר רב כל המניח ידיו כנגד פניו של מטה כאילו כופר בבריתו של אברהם אבינו</p>	<p>שבט מא:א</p>
<p>מפתח כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבט דג:ב מעייל רבי יונתן כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו באנשי עירו נתפס על אנשי עירו בכל העולם כולו נתפס על כל העולם כולו</p>	<p>שבט דג:ב</p>

	<p>מפתח אין יסורין בלא עון</p>	<p>שבת נה:א</p>
	<p>אין יסורין בלא עון דכתיב (תהלים פט, לג) ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם</p>	
	<p>מעולם לא יצתה מדה טובה מפי הקב"ה וחזר בה</p>	<p>שבת נה:א</p>
	<p>דא"ר אחא בר' חנינא מעולם לא יצתה מדה טובה מפי הקב"ה וחזר בה לרעה חוץ מדבר זה דכתיב (יחזקאל ט, ד) ויאמר ה' אליו עבור בתוך העיר בתוך ירושלים והתוית תיו על מצחות האנשים והנאנחים והנאנקים על כל התועבות הנעשות בתוכה</p>	
	<p>אל תקרי מקדשי אלא מקודשי אלו בני אדם שקיימו את התורה כולה מאלף ועד תיו</p>	<p>שבת נה:א</p>
	<p>והיינו דכתיב (יחזקאל ט, ו) זקן בחור ובתולה טף ונשים תהרגו למשחית ועל כל איש אשר עליו התיו אל תגשו וממקדשי תחלו וכתוב ויחלו באנשים הזקנים אשר לפני הבית תני רב יוסף אל תקרי מקדשי אלא מקודשי אלו בני אדם שקיימו את התורה כולה מאלף ועד תיו</p>	
	<p>אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עון</p>	<p>שבת נה:א</p>
	<p>אמר רב אמר אין מיתה בלא חטא ואין יסורין בלא עון אין מיתה בלא חטא דכתיב (יחזקאל יח, כ) הנפש החוטאת היא תמות בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן צדקת הצדיק עליו תהיה ורשעת הרשע עליו תהיה</p>	
	<p>ג' דברים מביאין את האדם לידי עניות</p>	<p>שבת סב:ב</p>
	<p>ג' דברים מביאין את האדם לידי עניות ואלו הן המשתין מים בפני מטתו ערום ומזלזל בנטילת ידים ושאשתו מקללתו בפניו</p>	
	<p>אין בין העוה"ז לימות המשיח אלא שיעבוד גליות בלבד</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>דאמר שמואל אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד גליות בלבד שנאמר (דברים טו, יא) כי לא יחדל אביון מקרב הארץ</p>	
	<p>שני תלמידי חכמים המחדדין זה לזה בהלכה הקב"ה מצליח להם</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר אלעזר שני תלמידי חכמים המחדדין זה לזה בהלכה הקב"ה מצליח להם שנאמר (תהלים מה, ה) והדרך צלח אל תקרי והדרך אלא וחדך</p>	
	<p>שני תלמידי חכמים הנוחין זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא מקשיב להן</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>אמר ר' שמעון בן לקיש שני תלמידי חכמים הנוחין זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא מקשיב להן שנאמר (מלאכי ג, טז) אז נדברו יראי ה' וגו'</p>	
	<p>חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר אמר אפילו חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה</p>	
	<p>כל העושה מצוה כמאמרה אין מבשרין אותו בשורות רעות</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר חנינא בר אבדי כל העושה מצוה כמאמרה אין מבשרין אותו בשורות רעות שנאמר (קהלת ח, ה) שומר מצוה לא ידע דבר רע</p>	
	<p>שני תלמידי חכמים המקשיבים זה לזה בהלכה הקדוש ב"ה שומע לקולן</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>אמר רבי אבא אמר רבי שמעון בן לקיש שני תלמידי חכמים המקשיבים זה לזה בהלכה הקדוש ב"ה שומע לקולן שנאמר (שיר השירים ח, יג) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני</p>	
	<p>שני ת"ח המדגילים זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא אוהבן</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>אמר רבי שמעון בן לקיש שני ת"ח המדגילים זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא אוהבן שנאמר (שיר השירים ב, ד) ודגלו עלי אהבה</p>	
	<p>גדול המלוה יותר מן העושה צדקה</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר שמעון בן לקיש גדול המלוה יותר מן העושה צדקה</p>	
	<p>כל המגדל כלב רע בתוך ביתו מונע חסד מתוך ביתו</p>	<p>שבת סג:א</p>
	<p>א"ר שמעון בן לקיש כל המגדל כלב רע בתוך ביתו מונע חסד מתוך ביתו שנאמר (איוב ו, יד) למס מרעהו חסד שכן בלשון יונית קורין לכלב למס</p>	

	כל היודע לחשב בתקופות ומזלות ואינו חושב עליו הכתוב אומר...	מפתח
	א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא כל היודע לחשב בתקופות ומזלות ואינו חושב עליו הכתוב אומר (ישעיהו ה, יב) ואת פועל ה' לא יביטו ומעשה ידיו לא ראו	שבת עה:א
	כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה	מפתח
	אמר רב יהודה אמר רב כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה ברא שבלול לכתית ברא זבוב לצירעה יתוש לנחש ונחש לחפפית וסממית לעקרב	שבת עז:ב
	לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ואפי' שעה אחת	מפתח
	אמר רבי יונתן לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ואפי' שעה אחת שהרי כמה שנים נשנית משנה זו בבית המדרש ולא נתגלה טעמה עד שבא רבי חנינא בן עקביא ופירשה	שבת פג:ב
	לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומדברי תורה ואפי' בשעת מיתה	מפתח
	אמר רבי יונתן לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומדברי תורה ואפי' בשעת מיתה שנא' (במדבר יט, יד) זאת התורה אדם כי ימות באהל אפי' בשעת מיתה תהא עוסק בתורה	שבת פג:ב
	אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה	מפתח
	אמר ר"ל אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל	שבת פג:ב
	החושד בכשרים לוקה בגופו	מפתח
	אמר ריש לקיש החושד בכשרים לוקה בגופו דכתיב (שמות ד, א) והן לא יאמינו לי וגו'	שבת אז:א
	מדה טובה ממהרת לבא ממדת פורענות	מפתח
	אמר רבא ואיתימא רבי יוסי בר' חנינא מדה טובה ממהרת לבא ממדת פורענות דאילו במדת פורענות כתיב (שמות ד, ו) ויוציאה והנה ידו מצורעת כשלג ואילו במדה טובה כתיב ויוציאה מחיקו והנה שבה כבשרו מחיקו הוא דשבה כבשרו	שבת אז:א
	איזהו אל זר שיש בגופו של אדם הוי אומר זה יצר הרע	מפתח
	תהלים פא, י לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר איזהו אל זר שיש בגופו של אדם הוי אומר זה יצר הרע	שבת קה:ב
	כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו	מפתח
	א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו שנאמר (תהלים נו, ט) נודי ספרתה אתה שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך	שבת קה:ב
	כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקוברו בחייו	מפתח
	א"ר יהודה אמר רב כל המתעצל בהספדו של חכם ראוי לקוברו בחייו שנאמר (יהושע כז, ל) ויקברו אותו בגבול נחלתו בתמנת סרח אשר בהר אפרים מצפון להר געש	שבת קה:ב
	כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים	מפתח
	א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן כל המתעצל בהספדו של חכם אינו מאריך ימים מדה כנגד מדה שנאמר (ישעיהו כז, ח) בסאסאה בשלחה תריבנה	שבת קה:ב
	כל הבוכה על אדם כשר מוחלין לו על כל עונותיו	מפתח
	שכל הבוכה על אדם כשר מוחלין לו על כל עונותיו	שבת קה:ב
	המקרע בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו יהא בעיניך כעובד ע"ז	מפתח
	והתניא ר"ש בן אלעזר אומר משום חילפא בר אגרא שאמר משום ר' יוחנן בן נורי המקרע בגדיו בחמתו והמשבר כליו בחמתו והמפזר מעותיו בחמתו יהא בעיניך כעובד ע"ז שכך אומנתו של יצה"ר היום אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו עשה כך עד שאומר לו עבוד ע"ז והולך ועובד	שבת קה:ב
	יושב הקב"ה וזן מקרני ראמים ועד ביצי כינים	מפתח
	והאמר מר יושב הקב"ה וזן מקרני ראמים ועד ביצי כינים	שבת קז:ב

<p>אם ראשונים בני מלאכים או בני אנשים ואם ראשונים בני אנשים או כחמורים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבא בר זימונא אם ראשונים בני מלאכים או בני אנשים ואם ראשונים בני אנשים או כחמורים ולא כחמורו של ר' חנינא בן דוסא ושל רבי פנחס בן יאיר אלא כשאר חמורים</p>	<p>שבת קי"ב:</p>
<p>כל תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו חייב מיתה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי חייא בר אבא אמר ר' יוחנן כל תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו חייב מיתה שנאמר (משלי ת, לו) כל משנאי אהבו מות אל תקרי משנאי אלא משנאי</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>איזהו ת"ח שממנין אותו פרנס על הציבור זה ששואלין אותו דבר הלכה בכל מקום ואומר ואפי' במסכת כלה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יוחנן איזהו ת"ח שממנין אותו פרנס על הציבור זה ששואלין אותו דבר הלכה בכל מקום ואומר ואפי' במסכת כלה</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>איזהו ת"ח שבני עירו מצווין לעשות לו מלאכתו זה שמניח חפצו ועוסק בחפצי שמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יוחנן איזהו ת"ח שבני עירו מצווין לעשות לו מלאכתו זה שמניח חפצו ועוסק בחפצי שמים</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>איזהו תלמיד חכם כל ששואלין אותו הלכה בכל מקום ואומרה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יוחנן איזהו תלמיד חכם כל ששואלין אותו הלכה בכל מקום ואומרה</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>איזהו תלמיד חכם שמחזירין לו אבידה בטביעות העין זה המקפיד על חלוקו להופכו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי יוחנן איזהו תלמיד חכם שמחזירין לו אבידה בטביעות העין זה המקפיד על חלוקו להופכו</p>	<p>שבת קיד"א:</p>
<p>עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>	<p>מפתח</p>
<p>לא הא מני רבי עקיבא היא דאמר עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>	<p>שבת קי"א:</p>
<p>כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המקיים שלש סעודות בשבת ניצול משלש פורעניות מחבלו של משיח ומדינה של גיהנם וממלחמת גוג ומגוג מחבלו של משיח</p>	<p>שבת קי"א:</p>
<p>כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן משום רבי יוסי כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים שנאמר (ישעיהו נ"ד, יד) אז תתענג על ה' והרכבתך על במתי ארץ והאכלתך</p>	<p>שבת קי"א:</p>
<p>כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו שנאמר (תהלים לו, ד) והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך</p>	<p>שבת קי"ב:</p>
<p>כל המשמר שבת כהלכתו אפי' עובד ע"ז כדור אנוש מוחלין לו</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן כל המשמר שבת כהלכתו אפי' עובד ע"ז [כדור] אנוש מוחלין לו שנאמר (ישעיהו נ"ב, ב) אשרי אנוש יעשה זאת וגו' מחללו אל תקרי מחללו</p>	<p>שבת קי"ב:</p>
<p>אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים שנא' (ישעיהו נ"ג, ד) כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וכתיב בתריה והביאותים אל הר קדשי וגו'</p>	<p>שבת קי"ב:</p>
<p>כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב המנונא כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית שנאמר ויכולו אל תקרי ויכולו</p>	<p>שבת קי"ט:</p>
<p>כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב חסדא אמר מר עוקבא כל המתפלל בע"ש ואומר ויכולו שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו ואומרים לו (ישעיהו נ, ז) וסר עונך וחסאתך תכופר</p>	<p>שבת קי"ט:</p>

	כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו	מפתח
שבת קיט:ב	אריב"ל כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כחו קורעין לו גזר דינו שנאמר (שופטים ה, ב) בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה' מ"ט בפרוע פרעות משום דברכו השם	
	כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי ג"ע	מפתח
שבת קיט:ב	אמר ריש לקיש כל העונה אמן בכל כחו פותחין לו שערי ג"ע שנאמר (ישעיהו כו, ב) פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים אל תיקרי שומר אמונים אלא שאומרים אמן	
	אין הדליקה מצויה אלא במקום שיש חילול שבת	מפתח
שבת קיט:ב	א"ר יהודה בריה דרב שמואל משמיה דרב אין הדליקה מצויה אלא במקום שיש חילול שבת שנאמר (ירמיהו יז, כז) ואם לא תשמעו אלי לקדש את יום השבת ולבלתי שאת משא וגו' והצתי אש בשעריה ואכלה ארמנות ירושלים ולא תכבה	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת	מפתח
שבת קיט:ב	אמר אביי לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת שנאמר (יחזקאל כב, כו) ומשבתותי העלימו עיניהם ואחל בתוכם	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו ק"ש שחרית וערבית	מפתח
שבת קיט:ב	אמר ר' אבהו לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו ק"ש שחרית וערבית שנאמר (ישעיהו ה, יא) הוי משכימי בבקר שכר ירדפו וגו' וכתוב (ישעיהו ה, יב) והיה כנור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת פועל ה' לא יביטו וכתוב (ישעיהו ה, יג) לכן גלה עמי מבלי דעת	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של בית רבן	מפתח
שבת קיט:ב	אמר רב המנונא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של בית רבן שנאמר (ירמיהו ו, יא) שפוך על עולל בחוץ וגו' מה טעם שפוך משום דעולל בחוץ	
	לא חרבה ירושלים אלא מפני שלא היה להם בושת פנים זה מזה	מפתח
שבת קיט:ב	אמר עולא לא חרבה ירושלים אלא מפני שלא היה להם בושת פנים זה מזה שנאמר (ירמיהו ו, טו) הובישו כי תועבה עשו גם בוש לא יבושו וגו'	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה	מפתח
שבת קיט:ב	א"ר חנינא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה שנאמר (איכה א, ו) היו שריה כאילים לא מצאו מרעה מה איל זה ראשו של זה בצד זנבו של זה אף ישראל שבאותו הדור כבשו פניהם בקרקע ולא הוכיחו זה את זה	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביזו בה ת"ח	מפתח
שבת קיט:ב	א"ר יהודה לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביזו בה ת"ח שנאמר (דברי הימים ב לו, טז) ויהיו מלעיבים במלאכי האלהים ובזים דבריו ומתעתעים בנביאיו עד עלות חמת ה' בעמו עד [ל] אין מרפא	
	כל המבזה ת"ח אין לו רפואה למכתו	מפתח
שבת קיט:ב	אמר רב יהודה אמר רב כל המבזה ת"ח אין לו רפואה למכתו אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב (דברי הימים א טז, כב) אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו אל תגעו במשיחי אלו תינוקות של בית רבן ובנביאי אל תרעו אלו ת"ח	
	אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן	מפתח
שבת קיט:ב	אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן	
	אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפי' לבנין בית המקדש	מפתח
שבת קיט:ב	אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפי' לבנין בית המקדש	
	לא חרבה ירושלים אלא בשביל שפסקו ממנה אנשי אמנה	מפתח
שבת קיט:ב	ואמר רבא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שפסקו ממנה אנשי אמנה שנאמר (ירמיהו ה, א) שוטטו בחוצות ירושלים וראו נא [ודעו ובקשו ברחובותיה אם תמצאו איש] (אם יש איש) עושה משפט מבקש אמונה ואסלח לה	
	לעולם יסדר אדם שלחנו בע"ש אע"פ שאינו צריך אלא לכזית	מפתח
שבת קיט:ב	אמר ר' אלעזר לעולם יסדר אדם שלחנו בע"ש אע"פ שאינו צריך אלא לכזית	

	לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת אע"פ שאינו צריך אלא לכזית	מפתח
	ואמר ר' חנינא לעולם יסדר אדם שלחנו במוצאי שבת אע"פ שאינו צריך אלא לכזית	שבת קט"ב
	גדולה הכנסת אורחין כהשכמת בית המדרש	מפתח
	א"ר יוחנן גדולה הכנסת אורחין כהשכמת בית המדרש דקתני מפני האורחין ומפני בטול בית המדרש	שבת קכ"א
	גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה	מפתח
	אמר רב יהודה אמר רב גדולה הכנסת אורחין מהקבלת פני שכינה דכתיב (בראשית יח. ג.) ויאמר (ה') אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו'	שבת קכ"א
	ששה דברים אדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקין קיימת לו לעולם הבא...	מפתח
	ששה דברים אדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקין קיימת לו לעולם הבא ואלו הן הכנסת אורחין וביקור חולים ועיון תפלה והשכמת בית המדרש והמגדל בניו לתלמוד תורה והדן את חברו לכף זכות	שבת קכ"א
	אלו דברים שאדם עושה אותם ואוכל פירותיהן והקין קיימת לו לעולם הבא...	מפתח
	אלו דברים שאדם עושה אותם ואוכל פירותיהן בעולם הזה והקין קיימת לו לעולם הבא ואלו הן כיבוד אב ואם וגמילות חסדים והבאת שלום שבין אדם לחברו ות"ת כנגד כולם	שבת קכ"א
	שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם ב"ו אין קטן יכול לומר לגדול המתן עד שאבא אצלך...	מפתח
	א"ר יוחנן שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת ב"ו אין קטן יכול לומר לגדול המתן עד שאבא אצלך ואילו בהקדוש ברוך הוא כתיב ויאמר (ה') אם נא מצאתי וגו'	שבת קכ"א
	הדן חבירו לכף זכות דנין אותו לזכות	מפתח
	הדן חבירו לכף זכות דנין אותו לזכות	שבת קכ"ב
	לעולם ימכור אדם קורות ביתו ויקח מנעלים לרגליו ויספיק מהן צרכי סעודה	מפתח
	אמר רב לעולם ימכור אדם קורות ביתו ויקח מנעלים לרגליו הקיז דם ואין לו מה יאכל ימכור מנעלים שברגליו ויספיק מהן צרכי סעודה מאי צרכי סעודה רב אמר בשר ושמואל אמר יין	שבת קכ"א
	כל המקיל בסעודת הקזת דם מקילין לו מזונותיו מן השמים	מפתח
	כל המקיל בסעודת הקזת דם מקילין לו מזונותיו מן השמים ואומרים הוא על חייו לא חס אני אחוס עליו	שבת קכ"א
	כל מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזרת המלכות...	מפתח
	ר"ש בן אלעזר אומר כל מצוה שמסרו ישראל עצמן עליהם למיתה בשעת גזרת המלכות כגון עבודת כוכבים ומילה עדיין היא מוחזקת בידם וכל מצוה שלא מסרו ישראל עצמן עליה למיתה בשעת גזרת המלכות כגון תפילין עדיין היא מרופה בידם	שבת קל"א
	אין ירושלים נפדה אלא בצדקה	מפתח
	אמר עולא אין ירושלים נפדה אלא בצדקה שנאמר (ישעיהו א. כז.) ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה	שבת קל"א
	כל שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה	מפתח
	א"ר יעקב בריה דבת יעקב כל שחבירו נענש על ידו אין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה	שבת קמ"ב
	אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד	מפתח
	דאמר שמואל אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד שנא' (דברים טו. יא.) כי לא יחדל אביון מקרב	שבת קנ"א
	כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים	מפתח
	כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים וכל שאינו מרחם על הבריות אין מרחמין עליו מן השמים	שבת קנ"א
	גלגל הוא שחוזר בעולם	מפתח
	ותנא דבי ר' ישמעאל גלגל הוא שחוזר בעולם	שבת קנ"א

מפתח	וכל השטוף בזמה זקנה קופצת עליו	שבת קנב:א
	וכל השטוף בזמה זקנה קופצת עליו	
מפתח	תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם	שבת קנב:א
	רבי ישמעאל ברבי יוסי אומר תלמידי חכמים כל זמן שמזקינין חכמה נתוספת בהם שנאמר (איוב יב, יב) בישישים חכמה ואורך ימים תבונה	
מפתח	ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן	שבת קנב:א
	ועמי הארץ כל זמן שמזקינין טפשות נתוספת בהן שנאמר (איוב יב, כ) מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח	
מפתח	קשה רימה למת כמחט בבשר החי	שבת קנב:א
	ואמר רבי יצחק קשה רימה למת כמחט בבשר החי שנאמר (איוב יד, כב) אך בשרו עליו יכאב	
מפתח	כל י"ב חדש גופו קיים ונשמתו עולה ויורדת לאחר י"ב חדש הגוף בטל	שבת קנב:ב
	כל י"ב חדש גופו קיים ונשמתו עולה ויורדת לאחר י"ב חדש הגוף בטל	
מפתח	שוב יום אחד לפני מיתתך	שבת קנב:א
	רבי אליעזר אומר שוב יום אחד לפני מיתתך שאלו תלמידיו את ר"א וכי אדם יודע איזהו יום ימות אמר להן וכל שכן ישוב היום שמא ימות למחר ונמצא כל ימיו בתשובה	
מפתח	כל המשפיל עצמו הקב"ה מגביהו	עירובין יג:ב
	כל המשפיל עצמו הקב"ה מגביהו	
מפתח	כל המחזר על הגדולה גדולה בורחת ממנו	עירובין יג:ב
	כל המחזר על הגדולה גדולה בורחת ממנו	
מפתח	כל הבורח מן הגדולה גדולה מחזרת אחריו	עירובין יג:ב
	וכל הבורח מן הגדולה גדולה מחזרת אחריו	
מפתח	כל הדוחק את השעה שעה דוחקתו	עירובין יג:ב
	וכל הדוחק את השעה שעה דוחקתו	
מפתח	כל הנדחה מפני שעה שעה עומדת לו	עירובין יג:ב
	וכל הנדחה מפני שעה שעה עומדת לו	
מפתח	כל המגביה עצמו הקב"ה משפילו	עירובין יג:ב
	וכל המגביה עצמו הקב"ה משפילו	
מפתח	נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא עכשיו שנברא יפשפש במעשיו	עירובין יג:ב
	וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא עכשיו שנברא יפשפש במעשיו	
מפתח	כל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא	עירובין יח:ב
	דתניא לא יהלך אדם אחורי אשה בדרך ואפי' היא אשתו נזדמנה על הגשר יסלקנה לצדדין וכל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא	
מפתח	המרצה מעות לאשה מידו לידה או מידה לידו בשביל שיסתכל בה אפילו דומה למשה רבינו לא ינקה מדינה של גיהנום	עירובין יח:ב
	תנו רבנן המרצה מעות לאשה מידו לידה או מידה לידו בשביל שיסתכל בה אפילו דומה למשה רבינו שקיבל תורה מהר סיני לא ינקה מדינה של גיהנום	

<p>מקצת שבחו של אדם אומרים בפניו וכולו שלא בפניו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי ירמיה בן אלעזר מקצת שבחו של אדם אומרים בפניו וכולו שלא בפניו מקצת שבחו בפניו דכתיב (בראשית ז, א) כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה כולו שלא בפניו דכתיב (בראשית ו, ט) נח איש צדיק תמים היה בדורותיו</p>	<p>עירובין יח:ב</p>
<p>כל בית שנשמעין בו דברי תורה בלילה שוב אינו נחרב</p>	<p>מפתח</p>
<p>וא"ר ירמיה בן אלעזר כל בית שנשמעין בו דברי תורה בלילה שוב אינו נחרב שנאמר (איוב לה, ז) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה</p>	<p>עירובין יח:ב</p>
<p>מיום שחרב בית המקדש דיו לעולם שישתמש בשתי אותיות</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי ירמיה בן אלעזר מיום שחרב בית המקדש דיו לעולם שישתמש בשתי אותיות שנאמר (תהלים קנ, ו) כל הנשמה תהלל יה הללויה</p>	<p>עירובין יח:ב</p>
<p>גיהנם לרשעים גן עדן לצדיקים</p>	<p>מפתח</p>
<p>גיהנם לרשעים גן עדן לצדיקים איני והאמר רבי שמעון בן לקיש רשעים אפילו על פתחו של גיהנם אינם חוזרין בתשובה שנאמר (ישעיהו סו, כד) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי וגו' שפשעו לא נאמר אלא הפושעים שפושעים והולכין לעולם</p>	<p>עירובין יט:א</p>
<p>פושעי ישראל אין אור גיהנם שולטת בהן ק"ו ממזבח הזהב מה מזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב עמד כמה שנים ולא שלטה בו האור פושעי ישראל שמליאין מצות כרמון שנאמר (שיר השירים ו, ז) כפלח הרמון רקתך ואמר ר"ש בן לקיש אל תיקרי רקתך אלא ריקתך שאפי' ריקנין שבך מליאין מצות כרמון</p>	<p>מפתח</p>
<p>פושעי ישראל אין אור גיהנם שולטת בהן ק"ו ממזבח הזהב מה מזבח הזהב שאין עליו אלא כעובי דינר זהב עמד כמה שנים ולא שלטה בו האור פושעי ישראל שמליאין מצות כרמון שנאמר (שיר השירים ו, ז) כפלח הרמון רקתך ואמר ר"ש בן לקיש אל תיקרי רקתך אלא ריקתך שאפי' ריקנין שבך מליאין מצות כרמון</p>	<p>עירובין יט:א</p>
<p>שלשה פתחים יש לגיהנם אחד במדבר ואחד בים ואחד בירושלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואמר רבי ירמיה בר אלעזר שלשה פתחים יש לגיהנם אחד במדבר ואחד בים ואחד בירושלים במדבר דכתיב (במדבר טז, ג) וירדו הם וכל אשר להם חיים שאולה בים דכתיב (יונה ג, ג) מבטן שאול שועתי שמעת קולי בירושלים דכתיב (ישעיהו לא, ט) נאם ה' אשר אור לו בציון ותנור לו בירושלים</p>	<p>עירובין יט:א</p>
<p>ז' שמות יש לגיהנם ואלו הן שאול ואבדון ובאר שחת ובור שאון וטיט היון וצלמות וארץ התחתית</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יהושע בן לוי ז' שמות יש לגיהנם ואלו הן שאול ואבדון ובאר שחת ובור שאון וטיט היון וצלמות וארץ התחתית שאול דכתיב (יונה ג, ג) מבטן שאול שועתי שמעת קולי</p>	<p>עירובין יט:א</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם מתחייב אדם הריגה למלכות מטילין לו חכה לתוך פיו כדי שלא יקל</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם מתחייב אדם הריגה למלכות מטילין לו חכה לתוך פיו כדי שלא יקלל את המלך מדת הקב"ה אדם מתחייב הריגה למקום שותק שנאמר (תהלים סה, ב) לך דומיה תהלה</p>	<p>עירובין יט:א</p>
<p>קינים זו פורענותן של צדיקים בעולם הזה</p>	<p>מפתח</p>
<p>קינים זו פורענותן של צדיקים בעולם הזה</p>	<p>עירובין כא:א</p>
<p>ג' דברים מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו אלו הן עובדי כוכבים ורוח רעה ודקדוקי עניות</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר ג' דברים מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו אלו הן עובדי כוכבים ורוח רעה ודקדוקי עניות</p>	<p>עירובין מא:ב</p>
<p>ג' אין רואין פני גיהנם אלו הן דקדוקי עניות וחולי מעיין והרשות ויש אומרים אף מי שיש לו אשה רעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ג' אין רואין פני גיהנם אלו הן דקדוקי עניות וחולי מעיין והרשות ויש אומרים אף מי שיש לו אשה רעה</p>	<p>עירובין מא:ב</p>
<p>גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה</p>	<p>מפתח</p>
<p>גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה</p>	<p>עירובין מא:ב</p>
<p>כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח</p>	<p>מפתח</p>
<p>כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח</p>	<p>עירובין מג:ב</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם נותן סם לחבירו לזה יפה ולזה קשה..</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם נותן סם לחבירו לזה יפה ולזה קשה אבל הקב"ה אינו כן נתן תורה לישראל סם חיים לכל גופו שנאמר ולכל בשרו מרפא</p>	<p>עירובין נד:א</p>

מפתח	חש בראשו יעסוק בתורה	עירובין נד:א
	חש בראשו יעסוק בתורה שנאמר כי לוי'ת חן הם לראשך חש בגרונו יעסוק בתורה שנאמר וענקים לגרורותיך חש במעיו יעסוק בתורה שנאמר רפאות תהי לשרך חש בעצמותיו יעסוק בתורה שנאמר ושקוי לעצמותיך	
מפתח	אין תורה נקנית אלא בסימנין	עירובין נד:ב
	אמר רב חסדא אין תורה נקנית אלא בסימנין שנאמר שימה בפייהם אל תקרי שימה אלא סימנה	
מפתח	כל עיר שאין בה ירק אין תלמיד חכם	עירובין נה:ב
	אמר רב הונא כל עיר שאין בה ירק אין תלמיד חכם רשאי לדור בה	
מפתח	כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה	עירובין סג:א
	כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה	
מפתח	גדול תלמוד תורה יותר מהקרבת תמידין	עירובין סג:ב
	א"ר שמואל בר אינאי משמיה דרב גדול תלמוד תורה יותר מהקרבת תמידין	
מפתח	כל הישן בקילעא שאיש ואשתו שרויין בה עליו הכתוב אומר...	עירובין סג:ב
	אמר רב כל הישן בקילעא שאיש ואשתו שרויין בה עליו הכתוב אומר (מיכה ב, ט) נשי עמי תגרשון מבית תענוגיה	
מפתח	כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבד הונה של תורה	עירובין סד:א
	אמר מר הכי האמר ר' אחא בר חנינא מאי דכתיב (משלי כט, ג) ורועה זונות יאבד הון כל האומר שמועה זו נאה וזו אינה נאה מאבד הונה של תורה	
מפתח	כל המפיק מגן בשעת גאווה סוגרין וחותרין צרות בעדו	עירובין סה:א
	א"ר חנינא כל המפיק מגן בשעת גאווה סוגרין וחותרין צרות בעדו שנאמר (איוב מא, ז) גאווה אפיקי מגנים סגור חותם צר	
מפתח	כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קונו	עירובין סה:א
	א"ר חנינא כל המתפתה ביינו יש בו מדעת קונו שנאמר (בראשית ת, כא) וירח ה' את ריח הניחוח	
מפתח	כל המתיישב ביינו יש בו דעת ע' זקנים	עירובין סה:א
	אמר ר' חייא כל המתיישב ביינו יש בו דעת ע' זקנים יין ניתן בע' אותיות וסוד ניתן בע' אותיות נכנס יין יצא סוד	
מפתח	לא נברא יין אלא לנחם אבלים ולשלם שכר לרשעים	עירובין סה:א
	א"ר חנין לא נברא יין אלא לנחם אבלים ולשלם שכר לרשעים שנא' (משלי לא, ו) תנו שכר לאובד וגו'	
מפתח	כל שאין יין נשפך בתוך ביתו כמים אינו בכלל ברכה	עירובין סה:א
	א"ר חנין בר פפא כל שאין יין נשפך בתוך ביתו כמים אינו בכלל ברכה שנא' (שמות כג, כה) וברך את לחמך ואת מימך מה לחם שניקח בכסף מעשר אף מים שניקח בכסף מעשר ומאי ניהו יין וקא קרי ליה מים	
מפתח	בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו	עירובין סה:ב
	א"ר אילעאי בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו ובכיסו ובכעסו ואמרי ליה אף בשחקו	
מפתח	כל הכופה אשתו לדבר מצוה הווין לו בנים שאינן מהוגנין	עירובין קב:ב
	וא"ר יהושע בן לוי כל הכופה אשתו לדבר מצוה הווין לו בנים שאינן מהוגנין	
מפתח	כל אשה שתובעת בעלה לדבר מצוה הווין לה בנים שאפילו בדורו של משה לא היו כמותן	עירובין קב:ב
	א"ר יוחנן כל אשה שתובעת בעלה לדבר מצוה הווין לה בנים שאפילו בדורו של משה לא היו כמותן דאילו בדורו של משה	

<p>לעולם אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>דאמר ר' יהושע בן לוי לעולם אל יוציא אדם דבר מגונה מפיו שהרי עקם הכתוב שמונה אותיות ולא הוציא דבר מגונה מפיו שנאמר (בראשית ז, ח) מן הבהמה הטהורה ומן הבהמה אשר איננה טהורה</p>	<p>פסחים ג:א</p>
<p>לעולם יספר אדם בלשון נקיה שהרי בזב קראו מרכב ובאשה קראו מושב</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא דבי רבי ישמעאל לעולם יספר אדם בלשון נקיה שהרי בזב קראו מרכב ובאשה קראו מושב</p>	<p>פסחים ג:א</p>
<p>לעולם ישנה אדם לתלמידו דרך קצרה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב משום ר' מ' לעולם ישנה אדם לתלמידו דרך קצרה</p>	<p>פסחים ג:ב</p>
<p>ניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בגופיה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בגופיה</p>	<p>פסחים ג:ב</p>
<p>ניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בממוניה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ניחא ליה לאיניש לקיומי מצוה בממוניה</p>	<p>פסחים ג:ב</p>
<p>בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה ראשון להכרית זרעו של עשו לבנין בית המקדש ולשמו של משיח</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתנא דבי ר' ישמעאל בשכר שלשה ראשון זכו לשלשה ראשון להכרית זרעו של עשו לבנין בית המקדש ולשמו של משיח</p>	<p>פסחים ה:א</p>
<p>למה צדיקים דומין בפני שכינה כנר בפני האבוקה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאי דכתיב (חבקוק ג, ד) ונוגה כאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון עוזו למה צדיקים דומין בפני שכינה כנר בפני האבוקה ואמר רבא אבוקה להבדלה מצוה מן המובחר</p>	<p>פסחים ח:א</p>
<p>שלוחי מצוה אינן ניזוקין</p>	<p>מפתח</p>
<p>והא אמר ר' אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין</p>	<p>פסחים ח:א</p>
<p>שלוחי מצוה אינן ניזוקין</p>	<p>מפתח</p>
<p>והאמר רבי אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין היכא דשכיח היזיקא שאני שנאמר (שמואל א טז, ב) ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני ויאמר ה' עגלת בקר תקח בידך</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>שלוחי מצוה אינן ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר אלעזר שלוחי מצוה אינן ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן כמאן כי האי תנא דתניא איסי בן יהודה אומר כלפי שאמרה תורה (שמות לד, כד) ולא יחמוד איש את ארצך מלמד שתהא פרתך רועה באפר ואין חיה מזיקתה תרנגולתך מנקרת באשפה ואין חולדה מזיקתה</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>מפני מה אין פירות גינוסר בירושלים...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יצחק מפני מה אין פירות גינוסר בירושלים כדי שלא יהו עולי רגלים אומרים אלמלא לא עלינו אלא לאכול פירות גינוסר בירושלים דיינו נמצאת עליה שלא לשמה</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>מפני מה אין חמי טבריא בירושלים...</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' דוסתאי בר' ינאי מפני מה אין חמי טבריא בירושלים כדי שלא יהו עולי רגלים אומרים אלמלא לא עלינו אלא לרחוץ בחמי טבריא דיינו ונמצאת עליה שלא לשמה</p>	<p>פסחים ח:ב</p>
<p>כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח</p>	<p>מפתח</p>
<p>כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח</p>	<p>פסחים יג:א</p>
<p>שלשה דברים ממעטין את הזבל וזוקפין את הקומה ומאירין את העינים אלו הן פת נקייה בשר שמן ויין ישן</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה דברים ממעטין את הזבל וזוקפין את הקומה ומאירין את העינים אלו הן פת נקייה בשר שמן ויין ישן</p>	<p>פסחים מב:א</p>
<p>שלשה דברים נאמרים בכותח הבבלי מטמטם את הלב ומסמא את העינים ומכחיש את הגו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה דברים נאמרים בכותח הבבלי מטמטם את הלב ומסמא את העינים ומכחיש את הגו</p>	<p>פסחים מב:א</p>

<p>כל סעודה שאינה של מצוה אין תלמיד חכם רשאי להנות ממנה</p>	<p>מפתח</p>
<p>רבי שמעון אומר כל סעודה שאינה של מצוה אין תלמיד חכם רשאי להנות ממנה כגון מאי א"ר יוחנן כגון בת כהן לישראל ובת תלמיד חכם לעם הארץ דא"ר יוחנן בת כהן לישראל אין זווגן עולה יפה</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>הרוצה שיתעשר ידבק בזרעו של אהרן</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן הרוצה שיתעשר ידבק בזרעו של אהרן כל שכן שתורה וכהונה מעשרתן לא קשיא הא בת"ח הא בעם הארץ</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>כל הנהנה מסעודת הרשות לסוף גולה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי יצחק כל הנהנה מסעודת הרשות לסוף גולה שנא' (עמוס ו, ד) ואוכלים כרים מצאן ועגלים מתוך מרבק וכתוב לכן עתה יגלו בראש גולים</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>כל ת"ח המרבה סעודתו בכל מקום</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר כל ת"ח המרבה סעודתו בכל מקום סוף מחריב את ביתו ומאלמן את אשתו ומייתם את גוזליו ותלמודו משתכח ממנו ומחלוקות רבות באות עליו ודבריו אינם נשמעים ומחלל שם שמים ושם רבו ושם אביו וגורם שם רע לו ולבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח שאם מת או גולה מובטח לו שבניו ת"ח ואל ישא בת ע"ה שאם מת או גולה בניו ע"ה</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח וישא בתו לת"ח</p>	<p>מפתח</p>
<p>ת"ר לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח וישא בתו לת"ח משל לענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל ולא ישא בת עם הארץ משל לענבי הגפן בענבי הסנה דבר כעור</p>	<p>פסחים מט:א</p>
<p>לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם לא מצא בת תלמיד חכם ישא בת גדולי הדור</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנו רבנן לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם לא מצא בת תלמיד חכם ישא בת גדולי הדור לא מצא בת גדולי הדור ישא בת ראשי כנסיות לא מצא בת ראשי כנסיות ישא בת גבאי צדקה לא מצא בת גבאי צדקה ישא בת מלמדי תינוקות ולא ישא בת עמי הארץ מפני שהן שקץ ונשותיהן שרץ</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>כל העוסק בתורה מותר לאכול בשר בהמה ועוף וכל שאינו עוסק בתורה אסור לאכול בשר בהמה ועוף</p>	<p>מפתח</p>
<p>כל העוסק בתורה מותר לאכול בשר בהמה ועוף וכל שאינו עוסק בתורה אסור לאכול בשר בהמה ועוף</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא אמר רבי עקיבא כשהייתי עם הארץ אמרתי מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו כחמור אמרו לו תלמידיו רבי אמור ככלב אמר להן זה נושך ושובר עצם וזה נושך ואינו שובר עצם</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>כל המשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני ארי</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא היה רבי מאיר אומר כל המשיא בתו לעם הארץ כאילו כופתה ומניחה לפני ארי מה ארי דורס ואוכל ואין לו בושת פנים אף עם הארץ מכה ובוטל ואין לו בושת פנים</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>כל העוסק בתורה לפני עם הארץ כאילו בוטל ארוסתו בפניו</p>	<p>מפתח</p>
<p>תנא רבי חייא כל העוסק בתורה לפני עם הארץ כאילו בוטל ארוסתו בפניו שנאמר (דברים לג, ד) תורה צוה לנו משה מורשה אל תקרי מורשה אלא מאורסה</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>גדולה שנאה ששונאין עמי הארץ לתלמיד חכם יותר משנאה ששונאין עובדי כוכבים את ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>גדולה שנאה ששונאין עמי הארץ לתלמיד חכם יותר משנאה ששונאין עובדי כוכבים את ישראל ונשותיהן יותר מהן</p>	<p>פסחים מט:ב</p>
<p>עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שהסוס רץ ומציל</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יהושע בן לוי עתיד הקב"ה להוסיף על ירושלים עד שהסוס רץ ומציל</p>	<p>פסחים נא:</p>
<p>הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתן</p>	<p>מפתח</p>
<p>הרוגי מלכות אין אדם יכול לעמוד במחיצתן</p>	<p>פסחים נא:</p>

<p>לא כעולם הזה העולם הבא...</p> <p>אמר רבי אחא בר חנינא לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה על בשורות טובות אומר ברוך הטוב והמטיב ועל בשורות רעות אומר ברוך דיין האמת לעולם הבא כולו הטוב והמטיב</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:א</p>
<p>לא כעולם הזה העולם הבא...</p> <p>א"ר נחמן בר יצחק לא כעולם הזה העולם הבא העולם הזה נכתב ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת אבל לעולם הבא כולו אחד נקרא ביו"ד ה"י ונכתב ביו"ד ה"י סבר רבא למדרשה בפירקא א"ל ההוא סבא לעלם כתיב ר' אבינא רמי כתיב (שמות ג, טו) זה שמי לעלם וזה זכרי לדור דור אמר הקב"ה לא כשאני נכתב אני נקרא ונכתב אני ביו"ד ה"א ונקרא אני באל"ף דל"ת</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:א</p>
<p>העושה מלאכה בערבי שבתות וימים טובים מן המנחה ולמעלה אינו רואה סימן ברכה</p> <p>העושה מלאכה בערבי שבתות וימים טובים מן המנחה ולמעלה אינו רואה סימן ברכה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>העושה מלאכה בערבי שבתות...</p> <p>העושה מלאכה בערבי שבתות ובערבי ימים טובים מן המנחה ולמעלה ובמוצאי שבת ובמוצאי יו"ט ובמוצאי יום הכפורים ובכל מקום שיש שם גידנוד עבירה לאתווי תענית ציבור אינו רואה סימן ברכה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>המצפה לשכר אשתו וריחים אינו רואה סימן ברכה לעולם</p> <p>תנו רבנן המצפה לשכר אשתו וריחים אינו רואה סימן ברכה לעולם שכר אשתו מתקולתא ריחייא אגרתא אבל עבדה ומזבנה אישתבוחי משתבח בה קרא דכתיב (משלי לא, כד) סדין עשתה ותמכור</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>המשתכר בקנים ובקנקנים אינו רואה סימן ברכה לעולם</p> <p>המשתכר בקנים ובקנקנים אינו רואה סימן ברכה לעולם מאי טעמא כיון דנפיש אפחזייהו שלטא בהו עינא</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>תגרי סימטא ומגדלי בהמה דקה וקוצצי אילנות טובות ונותנין עיניהן בחלק יפה אינו רואה סימן ברכה</p> <p>תגרי סימטא ומגדלי בהמה דקה וקוצצי אילנות טובות ונותנין עיניהן בחלק יפה אינו רואה סימן ברכה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>ד' פרוטות אין בהן סימן ברכה לעולם שכר כותבין ושכר מתורגמנין ושכר יתומים ומעות הבאות ממדינת הים</p> <p>ד' פרוטות אין בהן סימן ברכה לעולם שכר כותבין ושכר מתורגמנין ושכר יתומים ומעות הבאות ממדינת הים</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>כותבי ספרים תפילין ומזוזות הן ותגריהן ותגרי תגריהן וכל העוסקין במלאכת שמים...</p> <p>כותבי ספרים תפילין ומזוזות הן ותגריהן ותגרי תגריהן וכל העוסקין במלאכת שמים לאיתווי מוכרי תכלת אינן רואין סימן ברכה לעולם ואם עוסקין לשמה רואין</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>לעולם יעסוק אדם בתורה ומצות אף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה</p> <p>אמר רב לעולם יעסוק אדם בתורה ומצות אף על פי שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ב</p>
<p>כל המטיל מלאי לכיס תלמידי חכמים זוכה ויושב בישיבה של מעלה</p> <p>אמר ר' יוחנן כל המטיל מלאי לכיס תלמידי חכמים זוכה ויושב בישיבה של מעלה שנא' (קהלת ז, יב) כי בצל החכמה בצל הכסף</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ג</p>
<p>אין בין תשעה באב לתענית ציבור אלא שזה אסור בעשיית מלאכה וזה מותר בעשיית מלאכה</p> <p>אין בין תשעה באב לתענית ציבור אלא שזה אסור בעשיית מלאכה וזה מותר בעשיית מלאכה</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים נ:ד</p>
<p>מיום שנגנז ספר יוחסין תשש כחן של חכמים וכהה מאור עיניהם</p> <p>מיום שנגנז ספר יוחסין תשש כחן של חכמי' וכהה מאור עיניהם</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים ס:ב</p>
<p>אי אפשר לעולם בלא בסם ובלא בורסי</p> <p>רבי אומר אי אפשר לעולם בלא בסם ובלא בורסי אשרי מי שאומנתו בסם אוי לו מי שאומנתו בורסי</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים ס:א</p>
<p>אי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות</p> <p>ואי אפשר לעולם בלא זכרים ובלא נקבות אשרי מי שבניו זכרים אוי לו מי שבניו נקבות</p>	<p>מפתח</p> <p>פסחים ס:א</p>

<p>מפתח כל המתיהר אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו</p> <p>פסחים סו:ב אמר רב כל המתיהר אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו אם נביא הוא נבואתו מסתלקת ממנו אם חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו</p>	<p>מפתח אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד</p> <p>פסחים סח:א ולשמואל דאמר אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד מלכיות בלבד מאי איכא למימר אידי ואידי לעולם הבא ולא קשיא כאן במחנה שכינה כאן במחנה צדיקים</p>
<p>מפתח כל האוכל ושותה בתשעה בו מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי</p> <p>פסחים סח:ב ויקרא כג, לב ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש וכי בתשעה (תם) מתענין והלא בעשירי מתענין אלא לומר לך כל האוכל ושותה בתשעה בו מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי</p>	<p>מפתח ברור לו מיתה יפה</p> <p>פסחים עה:א ונעביד לה חמי האור משום דר"נ דאמר ר"נ אמר קרא (ויקרא יט, יח) ואהבת לרעך כמוך ברור לו מיתה יפה</p>
<p>מפתח אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים</p> <p>פסחים פה:ב דא"ר יהושע בן לוי אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים</p>	<p>מפתח מפני מה לא נתקדשו שערי ירושלים מפני שמצורעין מגינין תחתיהן בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים</p> <p>פסחים פה:ב דאמר רבי שמואל בר רב יצחק מפני מה לא נתקדשו שערי ירושלים מפני שמצורעין מגינין תחתיהן בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים</p>
<p>מפתח גדול קבוצ גליות כיום שנבראו בו שמים וארץ</p> <p>פסחים פח:א א"ר יוחנן גדול קבוצ גליות כיום שנבראו בו שמים וארץ שנאמר (הושע ב, ב) ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחדו ושמו להם ראש אחד ועלו מן הארץ כי גדול יום זירעאל וכתוב (בראשית א, ה) ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד</p>	<p>מפתח יפה שתיקה לחכמים קל וחומר לטפשים</p> <p>פסחים צט:א מכאן אמרו חכמים יפה שתיקה לחכמים קל וחומר לטפשים שנאמר (משלי יז, כח) אויל מחריש חכם יחשב</p>
<p>מפתח כל החותם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול מאריכין לו ימיו ושנותיו</p> <p>פסחים קד:א רב יוסף אהא דרב תנא משמיה דרבי יהושע בן חנניא כל החותם מקדש ישראל והמבדיל בין קודש לחול מאריכין לו ימיו ושנותיו</p>	<p>מפתח ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו ומתחייב בנפשו אלו הן...</p> <p>פסחים קיא:א אמר ריש לקיש ארבעה דברים העושה אותן דמו בראשו ומתחייב בנפשו אלו הן הנפנה בין דקל לכותל והעובר בין שני דקלים והשותה מים שאולין והעובר על מים שפוכין</p>
<p>מפתח שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין ואלו הן הכלב והדקל והאשה</p> <p>פסחים קיא:א ת"ר שלשה אין ממצעין ולא מתמצעין ואלו הן הכלב והדקל והאשה ו"א אף החזיר ו"א אף הנחש</p>	<p>מפתח עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p> <p>פסחים קיב:א ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>
<p>מפתח יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק</p> <p>פסחים קיב:א חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית האסורין אמר לו רבי למדני תורה אמר איני מלמדך אמר לו אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות אמר לו בני יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק</p>	<p>מפתח הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים</p> <p>פסחים קיב:א ר' יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים</p>
<p>מפתח שלשה מכריז עליהן הקב"ה בכל יום...</p> <p>פסחים קיג:א א"ר יוחנן שלשה מכריז עליהן הקב"ה בכל יום על רווק הדר בכרך ואינו חוטא ועל עני המחזיר אבידה לבעליה ועל עשיר המעשר פירותיו בצינעה</p>	

<p>עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>	<p>מפתח</p>
<p>ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות</p>	<p>פסחים קיג:א</p>
<p>שלשה הקדוש ברוך הוא אוהבן מי שאינו כועס ומי שאינו משתכר ומי שאינו מעמיד על מדותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה הקדוש ברוך הוא אוהבן מי שאינו כועס ומי שאינו משתכר ומי שאינו מעמיד על מדותיו</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>שלשה הקדוש ברוך הוא שונאן...</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה הקדוש ברוך הוא שונאן המדבר א' בפה ואחד בלב והיודע עדות בחבירו ואינו מעיד לו והרואה דבר ערוה בחבירו ומעיד בו יחידי</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>שלשה חיהן אינם חיים הרחמנין והרתחנין ואניני הדעת</p>	<p>מפתח</p>
<p>שלשה חיהן אינם חיים הרחמנין והרתחנין ואניני הדעת</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>ארבעה אין הדעת סובלתן אלו הן דל גאה ועשיר מכחש וזקן מנאף ופרנס מתגאה על הציבור בחנם</p>	<p>מפתח</p>
<p>ארבעה אין הדעת סובלתן אלו הן דל גאה ועשיר מכחש וזקן מנאף ופרנס מתגאה על הציבור בחנם ויש אומרים אף המגרש את אשתו פעם ראשונה ושניה ומחזירה</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>חמשה דברים צוה כנען את בניו אהבו זה את זה ואהבו את הגזל ואהבו את הזמה ושנאו את אדוניכם ואל תדברו או</p>	<p>מפתח</p>
<p>חמשה דברים צוה כנען את בניו אהבו זה את זה ואהבו את הגזל ואהבו את הזמה ושנאו את אדוניכם ואל תדברו אמת</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>ששה דברים נאמרים בסוס...</p>	<p>מפתח</p>
<p>ששה דברים נאמרים בסוס אוהב את הזנות ואוהב את המלחמה ורוחו גסה ומואס את השינה ואוכל הרבה ומוציא קמעה ו"א אף מבקש להרוג בעליו במלחמה</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>שבעה מנודין לשמים אלו הן הן</p>	<p>מפתח</p>
<p>שבעה מנודין לשמים אלו הן יהודי שאין לו אשה ושיש לו אשה ואין לו בנים ומי שיש לו בנים ואין מגדלן לתלמוד תורה ומי שאין לו תפילין בראשו ותפילין בזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו והמונע מנעלים מרגליו ו"א אף מי שאין מיסב בחבורה של מצוה</p>	<p>פסחים קיג:ב</p>
<p>אין השכינה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בטלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>שאר השכינה שורה לא מתוך עצלות ולא מתוך עצבות ולא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך דבר שמחה של מצוה שנאמר (מלכים ב ג, טו) ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד השם</p>	<p>פסחים קיא:א</p>
<p>כל ת"ח היושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מר תכוונה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב כל ת"ח היושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מר תכוונה שנאמר (שיר השירים ה, ג) שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר אל תקרי שושנים אלא שושנים אל תקרי מור עובר אלא מר עבר</p>	<p>פסחים קיא:א</p>
<p>קשין מזונותיו של אדם כפליים כולדה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן קשין מזונותיו של אדם כפליים כולדה דאילו בולדה כתי' (בראשית ג, טז) בעצב ובמזונות כתי' (בראשית ג, יז) בעצבון</p>	<p>פסחים קיא:א</p>
<p>קשין מזונותיו של אדם יותר מן הגאולה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר יוחנן קשין מזונותיו של אדם יותר מן הגאולה דאילו בגאולה כתיב (בראשית מח, טז) המלאך הגואל אותי מכל רע מלאך בעלמא ואילו במזונות כתיב (בראשית מח, טו) האלהים הרועה אותי</p>	<p>פסחים קיא:א</p>
<p>קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב שיזבי משמיה דרבי אלעזר בן עזריה קשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף דכתיב (תהלים קלו, כה) נותן לחם לכל בשר וסמיק ליה לגוזר ים סוף לגזרים</p>	<p>פסחים קיא:א</p>
<p>קשין נקביו של אדם כיום המיתה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר"א בן עזריה קשין נקביו של אדם כיום המיתה וכקריעת ים סוף שנאמר (ישעיהו נא, יד) מהר צועה להפתח וכתוב בתרי' רוגע הים ויהמו גליו</p>	<p>פסחים קיא:א</p>

מפתח כל המבזה את המועדות כאילו עובד ע"ז

פסחים
קיח:א
ואמר רב ששת משום ר"א בן עזריה **כל המבזה** את המועדות כאילו עובד ע"ז שנאמר ([שמות לד, יז](#)) אלהי מסכה לא תעשה לך וכתוב בתריה את חג המצות תשמור

מפתח כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בחבירו ראוי להשליכו לכלבים

פסחים
קיח:א
ר"א בן עזריה **כל המספר** לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בחבירו ראוי להשליכו לכלבים שנאמר ([שמות כב, ל](#)) לכלב תשליכון אותו וכתוב בתריה ([שמות כג, א](#)) לא תשא שמע שוא

מפתח שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מנצחין אותו ועצב אבל הקב"ה נוצחין אותו ושמח

פסחים
קיט:א
שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם בשר ודם מנצחין אותו ועצב אבל הקב"ה נוצחין אותו ושמח שנאמר ([תהלים קו, כג](#)) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו

גזירות חז"ל

מפתח	גזרה שמא יטמאו משקין שבידים מחמת הכוס
ברכות נב:א	ובה"א מוזגין את הכוס ואחר כך נוטלין לידים שאם אתה אומר נוטלין לידים תחלה גזרה שמא יטמאו משקין שבידים מחמת הכוס ויחזרו ויטמאו את הידים וניטמי כוס לידים
מפתח	גזרה משום ניצוצות
ברכות נב:ב	ב"ש סברי אסור להשתמש בכלי שנטמאו אחוריו במשקין גזרה משום ניצוצות וליכא למגזר שמא יטמאו המשקין שבידים בכוס
מפתח	גזרה שמא יטמאו משקין שבמפה מחמת הכסת
ברכות נב:ב	גזרה שמא יטמאו משקין שבמפה מחמת הכסת ויחזרו ויטמאו את הידים ונטמייה כסת למפה אין כלי מטמא כלי ונטמייה כסת לגברא גופיה אין כלי מטמא אדם
מפתח	גזרה שמא יטמאו משקים שבמפה מחמת השלחן
ברכות נב:ב	ובה"א על הכסת שאם אתה אומר על השלחן גזרה שמא יטמאו משקים שבמפה מחמת השלחן ויחזרו ויטמאו את האוכלין ולטמא שלחן לאוכלין שבתוכו
מפתח	גזרה משום אוכלי תרומה
ברכות נב:ב	ב"ש סברי אסור להשתמש בשלחן שני גזרה משום אוכלי תרומה וב"ה סברי מותר להשתמש בשלחן שני אוכלי תרומה זריזין הם
מפתח	גזירה שמא ישבר הזוג
שבת ט:ט	רב אחא בר יעקב אמר לעולם בתספורת דידן לכתחלה אמאי לא ישב גזירה שמא ישבר הזוג
מפתח	גזירה שמא יתעלפה
שבת ט:ט	ולא למרחץ להזיע בעלמא לכתחלה אמאי לא גזירה שמא יתעלפה
מפתח	ואין קורין לאור הנר
שבת יא:א	ואין קורין לאור הנר אלו מן ההלכות שאמרו בעליית חנניה בן חזקיה בן גרון ש"מ דתרוייהו שמא יטה
מפתח	גזירה שמא יאכילנו דברים שאינן מתוקנין
שבת יא:א	לא יאכל זב פרוש עם זב עם הארץ שמא ירגילנו אצלו וכי מרגילו אצלו מאי הוי אלא אימא שמא יאכילנו דברים טמאין אטו זב פרוש לאו דברים טמאין אכיל אמר אביי גזירה שמא יאכילנו דברים שאינן מתוקנין
מפתח	וגזירה משום משקין הבאין מחמת שרץ
שבת יד:ב	אילימא במשקין הבאין מחמת שרץ דאורי' ניהו דכתיב (ויקרא יא, לד) וכל משקה אשר ישתה אלא במשקין הבאין מחמת ידים וגזירה משום משקין הבאין מחמת שרץ
מפתח	וגזירה משום משקין דזב וידים
שבת יד:ב	אלא במשקין הבאין מחמת שרץ וגזירה משום משקין דזב וידים
מפתח	וגזר טומאה על כלי מתכות
שבת יד:ב	וגזר טומאה על כלי מתכות
מפתח	עד שלא חרב הבית גזרו טומאה על ארץ העמים
שבת טו:א	עד שלא חרב הבית גזרו טומאה על ארץ העמים
מפתח	גזירה שמא לא יקבנו בכדי טהרתו
שבת טז:ב	אמר אביי גזירה שמא לא יקבנו בכדי טהרתו רבא אמר גזירה שמא יאמרו טבילה בת יומא עולה לה מאי בינייהו א"ב דרצפינהו מרצף

<p>גזירה שמא יבצרנו בקופות מזופפות</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזירה שמא יבצרנו בקופות טמאות</p>	<p>שבת יז:א</p>
<p>גזירה משום תרומה טהורה ביד ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר שמואל אף גידולי תרומה תרומה בו ביום גזרו מ"ט א"ר חנינא משום תרומה טהורה ביד ישראל</p>	<p>שבת יז:ב</p>
<p>גזרו על פתן משום שמנן ועל שמנן משום יינן</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יצחק גזרו על פתן משום שמנן ועל שמנן משום יינן</p>	<p>שבת יז:ב</p>
<p>ועל יינן משום בנותיהן</p>	<p>מפתח</p>
<p>ועל יינן משום בנותיהן</p>	<p>שבת יז:ב</p>
<p>גזרו על תינוק נכרי שמטמא בזיבה</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזרו על תינוק נכרי שמטמא בזיבה שלא יהא תינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור</p>	<p>שבת יז:ב</p>
<p>גזירה שמא יחתה בגחלים</p>	<p>מפתח</p>
<p>לא ימלא נחתום חבית של מים ויניח לתוך התנור ע"ש עם חשכה ואם עשה כן למוצאי שבת אסורין בכדי שיעשו לימא ב"ש היא ולא ב"ה אפילו תימא ב"ה גזירה שמא יחתה בגחלים</p>	<p>שבת יח:ב</p>
<p>גזרו רבנן על חלב מהותך משום חלב שאינו מהותך ועל קרבי דגים שנמוחו משום קרבי דגים שלא נמוחו</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזרו רבנן על חלב מהותך משום חלב שאינו מהותך ועל קרבי דגים שנמוחו משום קרבי דגים שלא נמוחו</p>	<p>שבת כא:א</p>
<p>גזירה שמא לא יכוין משקלותיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשר שני אין שוקלין כנגדו דנרי זהב ואפילו לחלל עליו מעשר שני אחר אי אמרת בשלמא כי פליגי רב ושמואל מנר לנר אבל בקינסא אסר שמואל הא לא תהוי תיובתא אלא אי אמרת בקינסא נמי שרי הא תהוי תיובתא אמר רבה גזירה שמא לא יכוין משקלותיו</p>	<p>שבת כב:ב</p>
<p>גזרה שמא יטה</p>	<p>מפתח</p>
<p>ולא בשמן שריפה וכו':מאי שמן שריפה אמר רבה שמן של תרומה שנטמאה ואמאי קרו לה שמן שריפה הואיל ולשריפה עומד ובשבת מ"ט לא מתוך שמצוה עליו לבערו גזרה שמא יטה</p>	<p>שבת כג:ב</p>
<p>גזירה י"ט אטו שבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט גזרה י"ט אטו שבת</p>	<p>שבת כג:ב</p>
<p>גזירה שמא יטמין ברמץ שיש בה גחלת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מפני מה אמרו אין טומנין בדבר המוסיף הבל ואפילו מבעוד יום גזירה שמא יטמין ברמץ שיש בה גחלת</p>	<p>שבת לד:ב</p>
<p>חזרו וקנסו על השוכח</p>	<p>מפתח</p>
<p>בתחילה היו אומרים המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל וה"ה לשוכח משרבו משהין במזיד ואומרים שכחים אנו חזרו וקנסו על השוכח</p>	<p>שבת לח:א</p>
<p>גזרינן תולדות החמה אטו תולדות האור</p>	<p>מפתח</p>
<p>בתולדות האור כ"ע לא פליגי דאסיר כי פליגי בתולדות החמה מר סבר גזרינן תולדות החמה אטו תולדות האור ומר סבר לא גזרינן</p>	<p>שבת לט:א</p>
<p>גזרה שמא יטמין ברמץ</p>	<p>מפתח</p>
<p>ולא יטמיננה בחול:ולפלוג נמי ר' יוסי בהא רבה אמר גזרה שמא יטמין ברמץ רב יוסף אמר מפני שמזיז עפר ממקומו</p>	<p>שבת לט:א</p>
<p>אסרו את החמין והתירו את הזיעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ריב"ל משום בר קפרא בתחלה היו רוחצין בחמין שהוחמו מע"ש התחילו הבלנים להחם בשבת ואומרים מערב שבת הוחמו אסרו את החמין והתירו את הזיעה</p>	<p>שבת מא:א</p>

<p>גזרו רבנן על טומאה שלא בשעת מלאכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>על טומאה שלא בשעת מלאכה משום טומאה שבשעת מלאכה ועל הזאה שבשעת מלאכה משום הזאה שלא בשעת מלאכה</p>	<p>שבת מט:א</p>
<p>גזירה משום שחיקת סממנין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מר עולא גזירה משום שחיקת סממנין אי הכי אדם נמי אדם נראה כמיקר</p>	<p>שבת נג:ב</p>
<p>בסנדל גזרו ביה רבנן במנעל לא גזרו ביה רבנן</p>	<p>מפתח</p>
<p>מ"ט כיון דתפרו מבפנים הוי ליה מנעל בסנדל גזרו ביה רבנן במנעל לא גזרו ביה רבנן</p>	<p>שבת ס:ב</p>
<p>גזרינן חבל דגרדי אטו חבל דעלמא</p>	<p>מפתח</p>
<p>חבל דמאי אי לימא חבל דעלמא רבי יהודה מתיר קשר של קיימא הוא אלא חבל דגרדי למימרא דרבנן סברי גזרינן חבל דגרדי אטו חבל דעלמא ורבי יהודה סבר לא גזרינן</p>	<p>שבת קי:א</p>
<p>גזירה שמא יביא כלי דרך רה"ר</p>	<p>מפתח</p>
<p>נשברה לו חבית בראש גגו מביא כלי ומניח תחתיה ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלוט כלי אחר ויצרף התם מאי גזירה איכא ה"נ גזירה שמא יביא כלי דרך רה"ר</p>	<p>שבת קז:ב</p>
<p>גזירה יו"ט אטו שבת</p>	<p>מפתח</p>
<p>הוא דתנן אין סומכין את הקדירה בבקעת וכן בדלת והא בקעת דביום טוב דבר שמלאכתו להיתר הוא אלמא דבר שמלאכתו להיתר בין לצורך גופו בין לצורך מקומו אסור התם מאי טעמא כיון דבשבת דבר שמלאכתו לאיסור הוא גזירה יו"ט אטו שבת וכי תימא שבת גופיה תישתרי דהא דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ולצורך מקומו שרי</p>	<p>שבת קכד:א</p>
<p>גזירה שמא יקטום</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רב ששת אפי' תימא רשב"ג הכא במאי עסקינן במחוברת באביה אי הכי קא משתמש במחובר לקרקע למטה מג' רב אשי אמר אפי' תימא בתלושה גזירה שמא יקטום</p>	<p>שבת קכה:ב</p>
<p>כירה שנשמטה אחת מירכותיה מותר לטלטלה שתים אסור רב אמר אפילו חד נמי אסור גזירה שמא יתקע</p>	<p>מפתח</p>
<p>דתניא כירה שנשמטה אחת מירכותיה מותר לטלטלה שתים אסור רב אמר אפילו חד נמי אסור גזירה שמא יתקע</p>	<p>שבת קלח:ב</p>
<p>גזירה שמא ימחוק</p>	<p>מפתח</p>
<p>מ"ט רב ביבי אמר גזירה שמא ימחוק אביי אמר גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות מאי בינייהו א"ב דכתב אכותל ומידלי למ"ד שמא ימחוק לא חיישינן ולמ"ד שמא יקרא חיישינן ולמ"ד שמא ימחוק נחוש שמא יקרא ותו לשמא ימחוק לא חיישינן</p>	<p>שבת קמט:א</p>
<p>גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות</p>	<p>מפתח</p>
<p>מ"ט רב ביבי אמר גזירה שמא ימחוק אביי אמר גזירה שמא יקרא בשטרי הדיוטות מאי בינייהו א"ב דכתב אכותל ומידלי למ"ד שמא ימחוק לא חיישינן ולמ"ד שמא יקרא חיישינן ולמ"ד שמא ימחוק נחוש שמא יקרא ותו לשמא ימחוק לא חיישינן</p>	<p>שבת קמט:א</p>
<p>גזירה שמא יאמרו עירוב מועיל לבין הפסין</p>	<p>מפתח</p>
<p>בעא מיניה אביי מרבה חצר שראשה נכנס לבין הפסין מהו לטלטל מתוכה לבין הפסין ומבין הפסין לתוכה א"ל מותר שתים מאי אמר ליה אסור אמר רב הונא שתים אסורין ואפילו עירבו גזירה שמא יאמרו עירוב מועיל לבין הפסין</p>	<p>עירובין כ:א</p>
<p>גזירה שמא יקטום את הקנה כיון שהוא רך</p>	<p>מפתח</p>
<p>גזירה שמא יקטום</p>	<p>עירובין לד:ב</p>
<p>דגזרי גזירה שמא ימשך אחר חפצו</p>	<p>מפתח</p>
<p>אבל טלטול אטו הילוך דמקום אחד הוא ה"נ דגזרי גזירה שמא ימשך אחר חפצו</p>	<p>עירובין מב:ב</p>
<p>גזירה בעלים דנכרי אטו בעלים דישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יוחנן חפצי נכרי קונין שבייתה גזירה בעלים דנכרי אטו בעלים דישראל</p>	<p>עירובין מז:ב</p>

גזירה שמא יאמרו מעה עיקר	מפתח עירובין מט:א
וא"ת מפני מה אין קונין במעה מפני שאינה מצויה בערבי שבתות היכא דעירב מיהו לקני גזירה שמא יאמרו מעה עיקר וזמנין דלא שכיח מעה ולא אתי לאיערובי בפת דאתי עירוב לאיקלקולי	מפתח עירובין נח:ב
גזירה שמא יאמרו מדת תחומין באה לכא	מפתח עירובין פא:ב
דאמר רבי יוחנן דבר תורה מעות קונות ומפני מה אמרו משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו חטיך בעלייה	מפתח עירובין צ:ב
גזירה שמא ימצא גלוסקא יפה	מפתח פסחים ו:ב
אמר רבא גזירה שמא ימצא גלוסקא יפה ודעתיה עילויה וכי משכחת ליה לבטליה דילמא משכחת ליה לבתר איסורא ולא ברשותיה קיימא ולא מצי מבטיל	מפתח פסחים ט:ב
גזירה שמא יניח עשר וימצא תשע	מפתח פסחים יב:ב
תניא כוותיה דרבא הרוצה לאכול חמץ אחר בדיקה כיצד יעשה מה שמשייר יניחנו בצנעה שלא תבוא חולדה ותיטול בפנינו ויהא צריך בדיקה אחריו רב מרי אמר גזירה שמא יניח עשר וימצא תשע	מפתח פסחים יב:ב
גזירה משום יום המעונן	מפתח פסחים יט:ב
אלא אמר רבא גזירה משום יום המעונן אי הכי אפילו בארבע שעות נמי לא ניכול אמר רב פפא ד' זמן סעודה לכל היא	מפתח פסחים יט:ב
גזירה על ספק הרוקין שבירושלים	מפתח פסחים יט:ב
איתמר ר' אלעזר ור' יוסי בר' חנינא חד אמר לא גזרו על ספק הרוקין שבירושלים וחד אמר לא גזרו על ספק הכלים שבירושלים	מפתח פסחים יט:ב
גזירה דילמא אתי בהו לידי תקלה	מפתח פסחים לג:ב
דתניא הא למה זה דומה לתרומת תותין (זיתים) וענבים שנטמאה שאין לו בה לא היתר אכילה ולא היתר הסקה הא היתר אכילה נמי אית ביה דאי בעי דריך להו פחות פחות מכביצה אמר רבא גזירה דילמא אתי בהו לידי תקלה	מפתח פסחים מו:ב
עירובי תבשילין היא גזירת חכמים	מפתח פסחים נו:ב
אמר ליה מדאורייתא צורכי שבת נעשין ב"ט ורבנן הוא דגזרו ביה גזירה שמא יאמרו אופין מ"ט אף לחול וכיון דאצרכו רבנן עירובי תבשילין אית ליה היכירא	מפתח פסחים נו:ב
דרבנן סברי גזרינן שמא יעלה ויתלוש ואנשי יריחו סברי לא גזרינן שמא יעלה ויתלוש	מפתח פסחים נז:ב
א"ר שמעון בן לקיש מחלוקת בשל בין כיפין דרבנן סברי מוכן לעורבים לא הוי מוכן לאדם ואנשי יריחו סברי מוכן לעורבים הוי מוכן לאדם אבל בשל מחלוקת דברי הכל אסור גזרינן שמא יעלה ויתלוש	מפתח פסחים נח:ב
בגזרת נדבות ונדרים קמפלגי ר' ישמעאל סבר גזרינן שבת אטו חול ור' עקיבא סבר לא גזרינן	מפתח פסחים נח:ב
במאי קמפלגי בגזרת נדבות ונדרים קמפלגי ר' ישמעאל סבר גזרינן שבת אטו חול ור' עקיבא סבר לא גזרינן	מפתח פסחים טא:ב
גזירה שמא יטלנה ויעבירנה ארבע אמות	מפתח פסחים טא:ב
שמא יטלנה ויעבירנה ארבע אמות ברשות הרבים	מפתח פסחים טא:ב

מפתח**אמאי אין הבשר נאכל בטומאה גזירה שמא יטמאו הבעלים לאחר זריקה ויאמרו אשתקד לא נטמאנו ואכלנו**פסחים
עח:בהכא במאי עסקינן בציבור דאפילו בטומאה נמי עבדי אי בציבור אמאי אין הבשר נאכל בטומאה **גזירה** שמא יטמאו הבעלים לאחר זריקה ויאמרו אשתקד לא נטמאנו ואכלנו**מפתח****גזירה מבעוד יום אטו משחשיכה**פסחים
פד:ברבא אמר משום הפסד קדשים דקא מפסיד ליה בידיה דילמא אכיל נורא ממוח דידיה מבעוד יום נמי **גזירה** מבעוד יום אטו משחשיכה רב פפא אמר כל כי האי גונא כ"ע יש בו משום שבירת העצם**מפתח****גזירה שמא יטמא לשנה הבאה**פסחים
צב:אאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מחלוקת בערל נכרי דב"ה סברי **גזירה** שמא יטמא לשנה הבאה ויאמר אישתקד מי לא טבלתי ואכלתי עכשיו נמי אטבול ואוכל ולא ידע דאשתקד נכרי הוה ולא מקבל טומאה עכשיו ישראל ומקבל טומאה וב"ש סברי לא גזרינן

תקנות חז"ל

מפתח	רבנן תקנו שיאמרו השכיבנו	ברכות ט:ב
	אלא כיון דתקיננו רבנן השכיבנו כגאולה אריכתא	
מפתח	תקנו שיאמרו יהיו לרצון אחר י"ח ברכות	ברכות ט:ב
	הואיל ולא אמרו דוד אלא לאחר י"ח פרשיות לפיכך תקיננו רבנן לאחר י"ח ברכות	
מפתח	עזרא תיקן טבילה לבעלי קריין	ברכות כב:ב
	והאמר מר עזרא תקן טבילה לבעלי קריין	
מפתח	תיקנו שיהא אוחז התפילין בידו ונכנס לבית הכסא	ברכות כג:א
	בראשונה היו מניחין תפילין בחורין הסמוכין לבית הכסא ובאין עכברים ונוטלין אותן התקיננו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן התקיננו שיהא אוחזן בידו ונכנס	
מפתח	התקיננו שיהו מניחין את התפילין בחלונות הסמוכות	ברכות כג:א
	התקיננו שיהו מניחין אותן בחלונות הסמוכות לרשות הרבים ובאין עוברי דרכים ונוטלין אותן	
מפתח	תפלות אבות תקנום	ברכות כו:ב
	רבי יוסי ברבי חנינא אמר תפלות אבות תקנום	
מפתח	רבי יהושע בן לוי אמר תפלות כנגד תמידין תקנום	ברכות כו:ב
	רבי יהושע בן לוי אמר תפלות כנגד תמידין תקנום	
מפתח	משה תיקן לישראל ברכת הזן	ברכות מח:ב
	אמר רב נחמן משה תקן לישראל ברכת הזן	
מפתח	יהושע תיקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ	ברכות מח:ב
	יהושע תקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ	
מפתח	דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים	ברכות מח:ב
	דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים דוד תקן על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ושלמה תקן על הבית הגדול והקדוש	
מפתח	הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר	ברכות מח:ב
	הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר דאמר רב מתנא אותו היום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה	
מפתח	והתקיננו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם	ברכות נד:א
	והתקיננו שיהא אדם שואל את שלום חברו בשם שנאמר (רות ב, ד) והנה בעז בא מבית לחהם ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכך השם	
מפתח	שמעון בן שטח תיקן כתובה לאשה	שבת יד:ב
	שמעון בן שטח תיקן כתובה לאשה	
מפתח	שלמה תיקן עירובין ונטילת ידים	שבת יד:ב
	אמר שמואל בשעה שתיקן שלמה עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה (משלי כג, טו) בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני (משלי כז, יא) חכם בני ושמח לבי ואשיבה חורפי דבר אתא	
מפתח	שלמה תיקן עירובין ונטילת ידים	עירובין כא:ב
	שלמה שתיקן עירובין ונטילת ידים יצתה בת קול ואמרה (משלי כג, טו) בני אם חכם לבך ישמח לבי	

	התקין ר"ג הזקן שיש להן אלפים אמה לכל רוח	מפתח
	התקין ר"ג הזקן שיש להן אלפים אמה לכל רוח	עירובין מה:א
	התקינו שיהו חוזרין למקומן בכלי זינן	מפתח
	התקינו שיהו חוזרין למקומן בכלי זינן רב נחמן בר יצחק אמר ל"ק כאן שנצחו ישראל את אומות העולם כאן שנצחו אומות העולם את עצמן	עירובין מה:א
	יעקב אבינו תיקן שיהיו אומרים "ברוך שם... בלחש	מפתח
	באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אמרי רבנן היכי נעביד נאמררו לא אמרו משה רבינו לא נאמררו אמרו יעקב התקינו שיהיו אומרים אותו בחשאי	פסחים נו:א
	התקינו שיהיו מחלקין את עורות הקדשים מערב שבת לע"ש	מפתח
	ת"ר בראשונה היו מניחין עורות קדשים בלשכת בית הפרוה לערב היו מחלקין אותן לאנשי בית אב והיו בעלי זרועות נוטלין אותן בזרוע התקינו שיהיו מחלקין אותן מערב שבת לע"ש	פסחים נז:א
	תקנו להן לישראל שיהיו אומרין שירת הים על כל צרה וצרה שלא תבא	מפתח
	אמר שמואל שיר שבתורה משה וישראל אמרוהו בשעה שעלו מן הים והלל זה מי אמרו נביאים שביניהן תקנו להן לישראל שיהיו אומרין אותו על כל פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהן ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן	פסחים קז:א

אגדות

מפתח	פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה	ברכות ג:א
	אמר רבי יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח (והמתין לי) עד שסיימתי תפילתי לאחר שסיימתי תפילתי אמר לי שלום עליך רבי ואמרתי לו שלום עליך רבי ומורי ואמר לי בני מפני מה נכנסת לחורבה זו אמרתי לו להתפלל ואמר לי היה לך להתפלל בדרך ואמרתי לו מתיירא הייתי שמא יפסיקו בי עוברי דרכים ואמר לי היה לך להתפלל תפילה קצרה באותה שעה למדתי ממנו שלושה דברים למדתי שאין נכנסין לחורבה ולמדתי שמתפללין בדרך ולמדתי שהמתפלל בדרך מתפלל תפילה קצרה ואמר לי בני מה קול שמעת בחורבה זו ואמרתי לו שמעתי בת קול שמנהמת כיונה ואומרת אוי לבנים שבעוונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין האומות	
מפתח	שלוש משמרות היו הלילה	ברכות ג:א
	שלוש משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג כארי ואומר אוי לבנים שבעוונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין אומות העולם	
מפתח	בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות	ברכות ג:א
	בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין יהא שמייה הגדול מבורך הקדוש ברוך הוא מנענע ראשו ואומר אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו	
מפתח	שלוש משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר	ברכות ג:א
	שלוש משמרות היו הלילה ועל כל משמר ומשמר יושב הקדוש ברוך הוא ושואג כארי שנאמר ה' ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו שאוג ישאג על נוהו וסימן לדבר משמרה ראשונה חמור נוער שניה כלבים צועקים שלישיית תינוק יונק משדי אמו ואשה מספרת עם בעלה	
מפתח	כינור היה תלוי למעלה ממיטתו של דוד	ברכות ג:ב
	כינור היה תלוי למעלה ממיטתו של דוד וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית ונושבת בו ומנגן מאליו מיד היה עומד ועוסק בתורה עד שעלה עמוד השחר כיון שעלה עמוד השחר נכנסו חכמי ישראל אצלו אמרו לו אדונינו המלך עמך ישראל צריכין פרנסה אמר להם לכו והתפרנסו זה מזה אמרו לו אין הקומץ משביע את הארי ואין הבור מתמלא מחולייתו אמר להם לכו ופשטו ידיכם בגדוד מיד יועצים באחיתופל ונמלכין בסנהדרין ושואלין באורים ותומים	
מפתח	אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם	ברכות ג:ד
	אמר דוד לפני הקב"ה רבונו של עולם לא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב יושבים אגודות אגודות בכבודם ואני ידי מלוכלכות בדם ובשפיר ובשליא כדי לטהר אשה לבעלה ולא עוד אלא כל מה שאני עושה אני נמלך במפיבשת רבי ואומר לו מפיבשת רבי יפה דנתי יפה חייבתי יפה זכיתי יפה טהרתי יפה טמאתי ולא בושתי	
מפתח	אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע	ברכות ג:א
	אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מובטח אני בך שאתה משלם שכר טוב לצדיקים לעתיד לבוא אבל איני יודע אם יש לי חלק ביניהם אם לאו שמא יגרום החטא כדר' יעקב בר אידי דר' יעקב בר אידי רמי כתיב (בראשית כח, טו) והנה אנכי עמך ושמרתך בכל אשר תלך וכתוב (בראשית לב, ח) ויירא יעקב מאד אמר שמא יגרום החטא	
מפתח	פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים	ברכות ג:ז
	פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים וראיתי אכתריאל יה' ה' צבאות שהוא יושב על כסא רם ונשא ואמר לי ישמעאל בני ברכני אמרתי לו יה"ר מלפניך שיכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך על מדותיך ותתנהג עם בניך במדת הרחמים ותכנס להם לפני משורת הדין ונענע לי בראשו וקמ"ל שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך	
מפתח	שלושה דברים בקש משה מלפני הקב"ה	ברכות ג:ז
	שלושה דברים בקש משה מלפני הקב"ה ונתן לו בקש שתשרה שכינה על ישראל ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) הלוא בלכתך עמנו בקש שלא תשרה שכינה על עובדי כוכבים ונתן לו שנאמר (שמות לג, טז) ונפלינו אני ועמך בקש להודיעו דרכי של הקב"ה ונתן לו שנא' (שמות לג, יג) הודיעני נא את דרכיך	
מפתח	מעשה דרב פפא	ברכות ג:ח
	מעשה דרב פפא דרב פפא אזל לגבי ארמית הוציאה לו מטה אמרה לו שב אמר לה איני יושב עד שתגביהי את המטה הגביהה את המטה ומצאו שם תינוק מת מכאן אמרו חכמים אסור לישוב על מטת ארמית	

מפתח בימים ההם חלה חזקיהו למות

בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה' (צבאות) צו לבינתך כי מת אתה ולא תחיה וגו' מאי כי מת אתה ולא תחיה מת אתה בעולם הזה ולא תחיה לעולם הבא אמר ליה מאי כולי האי אמר ליה משום דלא עסקת בפריה ורביה א"ל משום דחזאי לי ברוח הקדש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו א"ל בהדי כבשי דרחמנא למה לך מאי דמפקדת איבעי לך למעבד ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא לעביד אמר ליה השתא הב לי ברתך אפשר דגרמא זכותא דידי ודידך ונפקי מינאי בנין דמעלו א"ל כבר נגזרה עליך גזירה א"ל בן אמוץ כלה נבואתך וצא כך מקובלני מבית אבי אבא אפי' חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים

ברכות
יא:

מפתח ששה דברים עשה חזקיהו המלך

ששה דברים עשה חזקיהו המלך על ג' הודו לו ועל ג' לא הודו לו על ג' הודו לו גזנ ספר רפואות והודו לו כדת נחש הנחשת והודו לו גירר עצמות אביו על מטה של חבלים והודו לו ועל ג' לא הודו לו סתם מי גיחון ולא הודו לו קצץ דלתות היכל ושגרם למלך אשור ולא הודו לו עבר ניסן בניסן ולא הודו לו

ברכות
יב:

מפתח א"ר טרפון אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות

א"ר טרפון אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתי בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה

ברכות
יב:

מפתח ומעשה ברבי ישמעאל ור' אלעזר בן עזריה שהיו מסובין במקום אחד

ומעשה ברבי ישמעאל ור' אלעזר בן עזריה שהיו מסובין במקום אחד והיה ר' ישמעאל מוטה ור' אלעזר בן עזריה זקוף כיון שהגיע זמן קריאת שמע הטה רבי אלעזר וזקף ר' ישמעאל אמר לו רבי אלעזר בן עזריה לר' ישמעאל ישמעאל אחי אמשול לך משל למה הדבר דומה משל לאחד שאומרים לו זקנך מגודל אמר להם יהיה כנגד המשחיתים אף כך אתה כל זמן שאני זקוף אתה מוטה עכשיו כשאני הטתי אתה זקפת אמר לו אני עשיתי כדברי ב"ה ואתה עשית כדברי ב"ש ולא עוד אלא שמא יראו התלמידים ויקבעו הלכה לדורות

ברכות
יא:

מפתח מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את ר' יוחנן בן החורנית

מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את ר' יוחנן בן החורנית מצאוהו שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית ולא אמרו לו כלום אמרו להם משם ראייה אף הם אמרו לו א"כ היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך

ברכות
יא:

מפתח אמר ר"ט אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי ב"ש

אמר ר"ט אני הייתי בא בדרך והטתי לקרות כדברי ב"ש וסכנתי בעצמי מפני הלסטים אמרו לו כדאי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה

ברכות
יא:

מפתח מעשה ומתה שפחתו של רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לנחמו

מעשה ומתה שפחתו של רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לנחמו כיון שראה אותם עלה לעלייה ועלו אחריו נכנס לנאפילון נכנסו אחריו נכנס לטרקלין נכנסו אחריו אמר להם כמדומה אני שאתם נכונים בפושרים עכשיו אי אתם נכונים אפילו בחמי חמין לא כך שניתי לכם עבדים ושפחות אין עומדין עליהם בשורה ואין אומרים עליהם ברכת אבליים ולא תנחומי אבליים אלא מה אומרים עליהם כשם שאומרים לו לאדם על שורו ועל חמורו שמתו המקום ימלא לך חסרונך כך אומרים לו על עבדו ועל שפחתו המקום ימלא לך חסרונך

ברכות
יז:

מפתח מעשה בחסיד אחד שנתן דינר לעני בערב ר"ה

והתניא **מעשה** בחסיד אחד שנתן דינר לעני בערב ר"ה בשני בצורת והקניטתו אשתו והלך ולן בבית הקברות ושמע שתי רוחות שמספרות זו לזו אמרה חדא לחברתה חברתי בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתה איני יכולה שאני קבורה במחצלת של קנים אלא לכי את ומה שאת שומעת אמרי לי הלכה היא ושטה ובאה ואמרה לה חברתה חברתי מה שמעת מאחורי הפרגוד אמרה לה שמעתי שכל הזורע ברביעה ראשונה ברד מלקה אותו הלך הוא זורע ברביעה שניה של כל העולם כולו לקה שלו לא לקה לשנה האחרת הלך ולן בבית הקברות ושמע אותן שתי רוחות שמספרות זו עם זו אמרה חדא לחברתה בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתי לא כך אמרתי לך איני יכולה שאני קבורה במחצלת של קנים אלא לכי את ומה שאת שומעת בואי ואמרי לי הלכה ושטה ובאה ואמרה לה חברתה חברתי מה שמעת מאחורי הפרגוד אמרה לה שמעתי שכל הזורע ברביעה שניה שדפון מלקה אותו הלך זורע ברביעה ראשונה של כל העולם כולו נשדף ושלו לא נשדף אמרה לו אשתו מפני מה אשתך של כל העולם כולו לקה ושלך לא לקה ועכשיו של כל העולם כולו נשדף ושלך לא נשדף סח לה כל הדברים הללו אמרו לא היו ימים מועטים עד שנפלה קטטה בין אשתו של אותו חסיד ובין אמה של אותה ריבה אמרה לה לכי ואראך בתך שהיא קבורה במחצלת של קנים לשנה האחרת הלך ולן בבית הקברות ושמע אותן רוחות שמספרות זו עם זו אמרה לה חברתי בואי ונשוט בעולם ונשמע מאחורי הפרגוד מה פורענות בא לעולם אמרה לה חברתי הניחני דברים שביני לבינך כבר נשמעו בין החיים

ברכות
יח:

מפתח מעשה ברבי יהודה שראה קרי והיה מהלך על גב הנהר

מעשה ברבי יהודה שראה קרי והיה מהלך על גב הנהר אמרו לו תלמידיו רבינו שנה לנו פרק אחד בהלכות דרך ארץ ירד וטבל ושנה להם אמרו לו לא כך למדתנו רבינו שונה הוא בהלכות דרך ארץ אמר להם אע"פ שמיקל אני על אחרים מחמיר אני על עצמי

ברכות
כא:

<p>מעשה בתלמיד אחד שהניח תפילין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בתלמיד אחד שהניח תפילין בחורין הסמוכים לרשות הרבים ובאת זונה אחת ונטלתן ובאת לבית המדרש ואמרה ראו מה נתן לי פלוני בשכרי כיון ששמע אותו תלמיד כך עלה לראש הגג ונפל ומת באותה שעה התקינו שיהא אוחזן בבגדו ובידו ונכנס</p>	<p>ברכות כג:א</p>
<p>פעם אחת נתקשרו שמים בעבים</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת נתקשרו שמים בעבים כסבורים העם לומר חשכה הוא ונכנסו לבית הכנסת והתפללו של מוצאי שבת בשבת ונתפזרו העבים וזרחה החמה ובאו ושאלו את רבי ואמר הואיל והתפללו התפללו שאני צבור דלא מטרחינן להו</p>	<p>ברכות כז:ב</p>
<p>מעשה בתלמיד אחד שבא לפני ר' יהושע</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בתלמיד אחד שבא לפני ר' יהושע א"ל תפלת ערבית רשות או חובה אמר ליה רשות בא לפני רבן גמליאל א"ל תפלת ערבית רשות או חובה א"ל חובה א"ל והלא ר' יהושע אמר לי רשות א"ל המתן עד שיכנסו בעלי תריסין לבית המדרש כשנכנסו בעלי תריסין עמד השואל ושאל תפלת ערבית רשות או חובה א"ל רבן גמליאל חובה אמר להם רבן גמליאל לחכמים כלום יש אדם שחולק בדבר זה אמר ליה ר' יהושע לאו א"ל והלא משמך אמרו לי רשות אמר ליה יהושע עמוד על רגליך ויעידו בך עמד רבי יהושע על רגליו ואמר אלמלא אני חי והוא מת יכול החי להכחיש את המת ועכשיו שאני חי והוא חי היאך יכול החי להכחיש את החי</p>	<p>ברכות כז:ב</p>
<p>דקאמר ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה</p>	<p>מפתח</p>
<p>דקאמר ר' אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא בן שבעים שנה תנא אותו היום סלקוהו לשומר הפתח ונתנה להם רשות לתלמידים ליכנס שהיה ר"ג מכריז ואומר כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש ההוא יומא אתוספו כמה ספסלי א"ר יוחנן פליגי בה אבא יוסף בן דוסתאי ורבנן חד אמר אתוספו ארבע מאה ספסלי וחד אמר שבע מאה ספסלי הוה קא חלשא דעתיה דר"ג אמר דלמא ח"ו מנעתי תורה מישראל</p>	<p>ברכות כח:א</p>
<p>אר"ג הואיל והכי הוה איזיל ואפייסיה לר' יהושע</p>	<p>מפתח</p>
<p>אר"ג הואיל והכי הוה איזיל ואפייסיה לר' יהושע כי מטא לביתיה חזינהו לאשיתא דביתיה דמשחרן א"ל מכותלי ביתך ניכר שפחמי אתה א"ל אוי לו לדור שאתה פרנסו שאי אתה יודע בצערן של ת"ח במה הם מתפרנסים ובמה הם נזונים אמר לו נעניתי לך מחול לי לא אשגח ביה עשה בשביל כבוד אבא</p>	<p>ברכות כח:א</p>
<p>כשחלה ר' אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו</p>	<p>מפתח</p>
<p>כשחלה ר' אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו אמרו לו רבינו למדנו אורחות חיים ונזכה בהן לחיי העולם הבא אמר להם הזהרו בכבוד חבריכם ומנעו בניכם מן ההגיון והושיבוים בין ברכי תלמידי חכמים וכשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים ובשביל כך תזכו לחיי העולם הבא</p>	<p>ברכות כח:ב</p>
<p>וכשחלה רבי יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכשחלה רבי יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו לבקרו כיון שראה אותם התחיל לבכות אמרו לו תלמידיו נר ישראל עמוד הימיני פטיש החזק מפני מה אתה בוכה אמר להם אילו לפני מלך בשר ודם היו מוליכין אותי שהיום כאן ומחר בקבר שאם כועס עלי אין כעסו כעס עולם ואם אוסרני אין איסורו עולם ואם ממיתני אין מיתתו מיתת עולם ואני יכול לפייסו בדברים ולשחדו בממון אעפ"כ הייתי בוכה ועכשיו שמוליכים אותי לפני מ"ה הקב"ה שהוא חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים שאם כועס עלי כעסו כעס עולם ואם אוסרני איסורו עולם ואם ממיתני מיתתו מיתת עולם ואיני יכול לפייסו בדברים ולא לשחדו בממון ולא עוד אלא שיש לפני שני דרכים אחת של גן עדן ואחת של גיהנם ואיני יודע באיזו מוליכים אותי ולא אבכה אמרו לו רבינו ברכנו אמר להם יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם אמרו לו תלמידיו עד כאן אמר להם ולואי תדעו כשאדם עובר עבירה אומר שלא יראני אדם</p>	<p>ברכות כח:ב</p>
<p>והא תנן אל תאמין בעצמך עד יום מותך</p>	<p>מפתח</p>
<p>והא תנן אל תאמין בעצמך עד יום מותך שהרי יוחנן כ"ג שמש בכהונה גדולה שמנים שנה ולבסוף נעשה צדוקי</p>	<p>ברכות כט:א</p>
<p>מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם</p>	<p>מפתח</p>
<p>מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שקראו להקב"ה צבאות עד שבאתה חנה וקראתו צבאות אמרה חנה לפני הקב"ה רבש"ע מכל צבאי צבאות שבראת בעולמך קשה בעיניך שתתן לי בן אחד משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שעשה סעודה לעבדיו בא עני אחד ועמד על הפתח אמר להם תנו לי פרוסה אחת ולא השגיחו עליו דחק ונכנס אצל המלך א"ל אדוני המלך מכל סעודה שעשית קשה בעיניך ליתן לי פרוסה אחת:אם ראה תראה א"ר אלעזר אמרה חנה לפני הקב"ה רבש"ע אם ראה מוטב ואם לאו תראה אלך ואסתתר בפני אלקנה בעלי וכיון דמסתתרנא משקו לי מי סוטה ואי אתה עושה תורתך פלסתר שנאמר (במדבר ה, כת) ונקתה ונזרעה זרע</p>	<p>ברכות לא:ב</p>
<p>וחנה היא מדברת על לבה</p>	<p>מפתח</p>
<p>וחנה היא מדברת על לבה אמר רבי אלעזר משום רבי יוסי בן זמרא על עסקי לבה אמרה לפניו רבונו של עולם כל מה שבראת באשה לא בראת דבר אחד לבטלה עינים לראות ואזנים לשמוע חוטם להריח פה לדבר ידיים לעשות בהם מלאכה רגלים להלך בהן דדים להניק בהן דדים הללו שנתת על לבי למה לא להניק בהן תן לי בן ואניק בהן</p>	<p>ברכות לא:ב</p>

<p>מפתח משל לאדם אחד שהיה לו בן</p> <p>מפתח משל לאדם אחד שהיה לו בן הרחיצו וסכו והאכילו והשקהו ותלה לו כיס על צוארו והושיבו על פתח של זונות מה יעשה אותו הבן שלא יחטא</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח אמר לו הקדוש ב"ה למשה משה רד מגדולתך כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל ועכשיו ישראל חטאו אתה למה לי מיד תשש כחו של משה ולא היה לו כח לדבר וכיון שאמר (דברים ט, יד) הרף ממני ואשמידם אמר משה דבר זה תלוי בי מיד עמד ונתחזק בתפלה ובקש רחמים משל למלך שכעס על בנו והיה מכה גדולה והיה אוהבו יושב לפניו ומתירא לומר לו דבר אמר המלך אלמלא אוהבי זה שיושב לפני הרגתיך אמר דבר זה תלוי בי מיד עמד והצילו</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל</p> <p>מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל בדרך בא שר אחד ונתן לו שלום ולא החזיר לו שלום המתין לו עד שסיים תפלתו לאחר שסיים תפלתו א"ל ריקא והלא כתוב בתורתכם (דברים ד, ט) רק השמר לך ושמור נפשך וכתוב (דברים ד, טו) ונשמרתם מאד לנפשותיכם כשנתתי לך שלום למה לא החזרת לי שלום אם הייתי חותך ראשך בסייף מי היה תובע את דמך מידי א"ל המתן לי עד שאפייסך בדברים א"ל אילו היית עומד לפני מלך בשר ודם ובא חברך ונתן לך שלום היית מחזיר לו א"ל לאו ואם היית מחזיר לו מה היו עושים לך א"ל היו חותכים את ראשי בסייף א"ל והלא דברים ק"ו ומה אתה שהיית עומד לפני מלך בשר ודם שהיום כאן ומחר בקבר כך אני שהייתי עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה שהוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים על אחת כמה וכמה מיד נתפייס אותו השר ונפטרו אותו חסיד לביתו לשלום</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע אדם נושא אשה על אשתו ראשונה זוכר מעשה הראשונה אתה עזבתני ושכחתיני אמר לה הקב"ה בתי י"ב מזלות בראתי ברקיע ועל כל מזל ומזל בראתי לו שלשים חיל ועל כל חיל וחיל בראתי לו שלשים לגיון ועל כל לגיון ולגיון בראתי לו שלשים רהטון ועל כל רהטון ורהטון בראתי לו שלשים קרטון ועל כל קרטון וקרטון בראתי לו שלשים גסטרא ועל כל גסטרא וגסטרא תליתי בו שלש מאות וששים וחמשה אלפי רבוא כוכבים כנגד ימות החמה וכולן לא בראתי אלא בשבילך</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין שעה אחת וחוזרין ושוהין שעה אחת וכי מאחר ששוהין תשע שעות ביום בתפלה תורתן היאך משתמרת ומלאכתן היאך נעשית אלא מתוך שחסידים הם תורתם משתמרת ומלאכתן מתברכת</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח מעשה במקום אחד שהיה ערוד</p> <p>מעשה במקום אחד שהיה ערוד והיה מזיק את הבריות באו והודיעו לו לר' חנינא בן דוסא אמר להם הראו לי את חורו הראוהו את חורו נתן עקבו על פי החור יצא ונשכו ומת אותו ערוד נטלו על כתפו והביאו לבית המדרש אמר להם ראו בני אין ערוד ממת אלא החטא ממת באותה שעה אמרו אוי לו לאדם שפגע בו ערוד ואוי לו לערוד שפגע בו ר' חנינא בן דוסא</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה</p> <p>מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה בפני רבי אליעזר והיה מאריך יותר מדאי א"ל תלמידיו רבינו כמה ארכן הוא זה אמר להם כלום מאריך יותר ממה רבינו דכתיב ביה (דברים ט, כה) את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח מעשה בתלמיד אחד שירד לפני התיבה</p> <p>מעשה בתלמיד א' שירד לפני התיבה בפני ר"א והיה מקצר יותר מדאי א"ל תלמידיו כמה קצרן הוא זה א"ל כלום מקצר יותר ממה רבינו דכתיב (במדבר יב, יג) אל נא רפא נא לה</p>	<p>ברכות לב:א</p>
<p>מפתח מעשה שחלה בנו של ר"ג שגר שני ת"ח</p> <p>מעשה שחלה בנו של ר"ג שגר שני ת"ח אצל רבי חנינא בן דוסא לבקש עליו רחמים כיון שראה אותם עלה לעלייה ובקש עליו רחמים בירידתו אמר להם לכו שחלצתו חמה אמרו לו וכי נביא אתה אמר להן לא נביא אנכי ולא בן נביא אנכי אלא כך מקובלני אם שגורה תפלתי בפי יודע אני שהוא מקובל ואם לאו יודע אני שהוא מטורף ישבו וכתבו וכוונו אותה שעה וכשבאו אצל ר"ג אמר להן העבודה לא חסרתם ולא הותרתם אלא כך היה מעשה באותה שעה חלצתו חמה ושאל לנו מים לשתות</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח מעשה ברבי חנינא בן דוסא שהלך ללמוד תורה</p> <p>מעשה ברבי חנינא בן דוסא שהלך ללמוד תורה אצל ר' יוחנן בן זכאי וחלה בנו של ריב"ז אמר לו חנינא בני בקש עליו רחמים ויחיה הניח ראשו בין ברכיו ובקש עליו רחמים וחיה אמר רבי יוחנן בן זכאי אלמלי הטיח בן זכאי את ראשו בין ברכיו כל היום כולו לא היו משגיחים עליו אמרה לו אשתו וכי חנינא גדול ממך אמר לה לאו אלא הוא דומה כעבד לפני המלך ואני דומה כשר לפני המלך</p>	<p>ברכות לב:ב</p>
<p>מפתח מעשה ברבן גמליאל והזקנים שהיו מסובין</p> <p>מעשה ברבן גמליאל והזקנים שהיו מסובין בעלייה ביריחו והביאו לפניהם כתבות ואכלו ונתן רבן גמליאל רשות לר' עקיבא לברך קפץ וברך רבי עקיבא ברכה אחת מעין שלש אמר ליה רבן גמליאל עקיבא עד מתי אתה מכניס ראשך בין המחלוקת א"ל רבינו אע"פ שאתה אומר כן וחבריך אומרים כן למדתנו רבינו יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	<p>ברכות לב:א</p>

<p>תרי תלמידי דהוו יתבי קמיה דבר קפרא</p>	<p>מפתח</p>
<p>תרי תלמידי דהוו יתבי קמיה דבר קפרא הביאו לפניו כרוב ודורמסקין ופרגיות נתן בר קפרא רשות לאחד מהן לברך קפץ וברך על הפרגיות לגלג עליו חבירו כעס בר קפרא אמר לא על המברך אני כועס אלא על המלגלג אני כועס אם חבירך דומה כמי שלא טעם טעם בשר מעולם אתה על מה לגלגת עליו חזר ואמר לא על המלגלג אני כועס אלא על המברך אני כועס ואמר אם חכמה אין כאן זקנה אין כאן תנא ושניהם לא הוציאו שנתן מאי לאו בהא קא מפלגי דמברך סבר שלקות ופרגיות שהכל נהיה בדברו הלכך חביב עדיף ומלגלג סבר שלקות ב"פ האדמה פרגיות שהכל נהיה בדברו הלכך פירא עדיף</p>	<p>ברכות לט:א</p>
<p>אילן שאכל ממנו אדם הראשון</p>	<p>מפתח</p>
<p>אילן שאכל ממנו אדם הראשון רבי מאיר אומר גפן היה שאין לך דבר שמביא יללה על האדם אלא יין שנאמר (בראשית ט, כא) וישת מן היין וישכר רבי נחמיה אומר תאנה היתה שבדבר שנתקלקלו בו נתקנו שנאמר (בראשית ג, ז) ויתפרו עלה תאנה ר"י אומר חטה היתה שאין התינוק יודע לקרות אבא ואמא עד שיטעום טעם דגן</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>עיר אחת היתה בארץ ישראל</p>	<p>מפתח</p>
<p>עיר אחת היתה בארץ ישראל וגופנית שמה שהיו בה שמנים זוגות אחים כהנים נשואים לשמנים זוגות אחיות כהנות ובדקו רבנן מסורא ועד נהרדעא ולא אשכחו בר מבנתיה דרב חסדא דהוו נסיבן לרמי בר חמא ולמר עוקבא בר חמא</p>	<p>ברכות מ:א</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שנכנס לבית הכנסת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שנכנס לבית הכנסת ולא מצא עשרה ושחרר עבדו והשלימו לעשרה</p>	<p>ברכות מ:ב</p>
<p>א"ר ישמעאל בן אלישע שלשה דברים סח לי סוריאל שר הפנים</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר ישמעאל בן אלישע שלשה דברים סח לי סוריאל שר הפנים אל תטול חלוקך בשחרית מיד השמש ותלבש ואל תטול ידיך ממי שלא נטל ידיו ואל תחזיר כוס אספרגוס אלא למי שנתנו לך מפני שתכספית ואמרי לה אסתלגנית של מלאכי חבלה מצפין לו לאדם ואומרים אימתי יבא אדם לידי אחד מדברים הללו וילכד</p>	<p>ברכות נא:א</p>
<p>אמר ריב"ל שלשה דברים סח לי מלאך המות</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ריב"ל שלשה דברים סח לי מלאך המות אל תטול חלוקך שחרית מיד השמש ותלבש ואל תטול ידיך ממי שלא נטל ידיו ואל תעמוד לפני הנשים בשעה שחוזרות מן המת מפני שאני מרקד ובא לפנין וחריבי בידי ויש לי רשות לחבל ואי פגע מאי תקנתיה</p>	<p>ברכות נא:א</p>
<p>בצלאל על שם חכמתו נקרא</p>	<p>מפתח</p>
<p>בצלאל על שם חכמתו נקרא בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה לך אמור לו לבצלאל עשה לי משכן ארון וכלים הלך משה והפך ואמר לו עשה ארון וכלים ומשכן אמר לו משה רבינו מנהגו של עולם אדם בונה בית ואחר כך מכניס לתוכו כלים ואתה אומר עשה לי ארון וכלים ומשכן כלים שאני עושה להיכן אכניסם שמא כך אמר לך הקב"ה עשה משכן ארון וכלים אמר לו שמא בצלאל היית וידעת</p>	<p>ברכות נא:א</p>
<p>אמר ר' יוחנן מיום שחרב בית המקדש נגזרה גזירה על בתיהן של צדיקים</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר ר' יוחנן מיום שחרב בית המקדש נגזרה גזירה על בתיהן של צדיקים שיחרבו שנאמר (ישעיהו ה, ט) באזני ה' צבאות אם לא בתים רבים לשמה יהיו גדולים וטובים מאין יושב ואמר ר' יוחנן עתיד הקדוש ברוך הוא להחזיר לישובן שנאמר (תהלים קכה, א) שיר המעלות לדוד הבוטחים ביי' כהר ציון מה הר ציון עתיד הקדוש ברוך הוא להחזירו לישובו אף בתיהן של צדיקים עתיד הקב"ה להחזיר לישובן</p>	<p>ברכות נח:ב</p>
<p>מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך ושמע קול צוחה בעיר אמר מובטח אני שאין זה בתוך ביתי ועליו הכתוב אומר (תהלים קיב, ז) משמועה רעה לא יירא נכון לבו בטוח בה</p>	<p>ברכות ס:א</p>
<p>כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא מטא לההיא מתא</p>	<p>מפתח</p>
<p>כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא מטא לההיא מתא בעא אושפיזא לא יחבי ליה אמר כל דעביד רחמנא לטב אזל ובת בדברא והוה בהדיה תרנגולא וחמרא ושרגא אתא זיקא כבייה לשרגא אתא שונרא אכליה לתרנגולא אתא אריה אכליה לחמרא אמר כל דעביד רחמנא לטב ביה בליליא אתא גייסא שבייה למתא אמר להו לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקדוש ברוך הוא הכל לטובה</p>	<p>ברכות ט:ב</p>

<p>מעם אחת גזרה מלכות הרשעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה בא פפוס בן יהודה ומצאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות ברבים ועוסק בתורה אמר ליה עקיבא אי אתה מתירא מפני מלכות אמר לו אמשול לך משל למה הדבר דומה לשועל שהיה מהלך על גב הנהר וראה דגים שהיו מתקבצים ממקום למקום אמר להם מפני מה אתם בורחים אמרו לו מפני רשתות שמביאין עלינו בני אדם אמר להם רצונכם שתעלו ליבשה ונדור אני ואתם כשם שדרו אבותי עם אבותיכם אמרו לו אתה הוא שאומרים עליך פקח שבחיות לא פקח אתה אלא טפש אתה ומה במקום חיותנו או מתיראין במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה (דברים ל. כ.) כי הוא חיך ואורך ימך כך אם אנו הולכים ומבטלים ממנה עאכ"ו אמרו לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לר"ע וחבשוהו בבית האסורים ותפסו לפפוס בן יהודה וחבשוהו אצלו אמר לו פפוס מי הביאך לכאן אמר ליה אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה אוי לו לפפוס שנתפס על דברים בטלים</p>	<p>ברכות סא:ב</p>
<p>בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה</p>	<p>מפתח</p>
<p>בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה זמן ק"ש היה והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימו ועכשיו שבא לידי לא אקיימו היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד ב"ק ואמרה אשריך ר"ע שיצאה נשמתך באחד אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה זו תורה וזו שכרה (תהלים יז. יז) ממתים ידך י"י ממתים וגו' אמר להם חלקם בחיים יצתה בת קול ואמרה אשריך ר"ע שאתה מזומן לחיי העוה"ב</p>	<p>ברכות סא:ב</p>
<p>מעם אחת נכנסתי אחר ר' יהושע לבית הכסא</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמר רבי עקיבא מעם אחת נכנסתי אחר ר' יהושע לבית הכסא ולמדתי ממנו ג' דברים למדתי שאין נפנין מזרח ומערב אלא צפון ודרום ולמדתי שאין נפרעין מעומד אלא מיושב ולמדתי שאין מקנחין בימין אלא בשמאל אמר ליה בן עזאי עד כאן העזת פניך ברבך א"ל תורה היא וללמוד אני צריך</p>	<p>ברכות סא:ב</p>
<p>תניא בן עזאי אומר פעם אחת נכנסתי אחר רבי עקיבא לבית הכסא</p>	<p>מפתח</p>
<p>תניא בן עזאי אומר פעם אחת נכנסתי אחר רבי עקיבא לבית הכסא ולמדתי ממנו ג' דברים למדתי שאין נפנין מזרח ומערב אלא צפון ודרום ולמדתי שאין נפרעין מעומד אלא מיושב ולמדתי שאין מקנחין בימין אלא בשמאל אמר לו ר' יהודה עד כאן העזת פניך ברבך אמר לו תורה היא וללמוד אני צריך</p>	<p>ברכות סא:ב</p>
<p>כשירד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה</p>	<p>מפתח</p>
<p>כשירד חנינא בן אחי רבי יהושע לגולה היה מעבר שנים וקובע חדשים בחוצה לארץ שגרו אחריו שני ת"ח רבי יוסי בן כיפר ובן בנו של זכריה בן קבוטל כיון שראה אותם אמר להם למה באתם אמרו ליה ללמוד תורה באנו הכריז [עליהם] אנשים הללו גדולי הדור הם ואבותיהם שמשו בבית המקדש</p>	<p>ברכות סא:א</p>
<p>לא יקרא לאור הנר שמא יטה אמר ר' ישמעאל בן אלישע אני אקרא ולא אטה</p>	<p>מפתח</p>
<p>לא יקרא לאור הנר שמא יטה אמר ר' ישמעאל בן אלישע אני אקרא ולא אטה פעם א' קרא ובקש להטות אמר כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים לא יקרא לאור הנר ר' נתן אומר קרא והטה וכתב על פנקסו אני ישמעאל בן אלישע קריתי והטיתי נר שבשבת לכשיבנה בהמ"ק אביא חטאת שמנה</p>	<p>שבת יב:ב</p>
<p>מעשה בתלמיד א' ששנה הרבה וקרא הרבה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בתלמיד א' ששנה הרבה וקרא הרבה ושימש תלמידי חכמים הרבה ומת בחצי ימיו והיתה אשתו נוטלת תפיליו ומחזרתם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ואמרה להם כתיב בתורה (דברים ל. כ.) כי הוא חיך ואורך ימך בעלי ששנה הרבה וקרא הרבה ושימש תלמידי חכמים הרבה מפני מה מת בחצי ימיו ולא היה אדם מחזירה דבר פעם אחת נתארחתי אצלה והיתה מסיחה כל אותו מאורע ואמרתי לה בתי בימי נדוּתך מה הוא אצלך אמרה לי חס ושלוש אפי' באצבע קטנה לא נגע [בי] בימי לבוניך מהו אצלך אכל עמי ושתה עמי וישן עמי בקירוב בשר ולא עלתה דעתו על דבר אחר ואמרתי לה ברוך המקום שהרגו שלא נשא פנים לתורה שהרי אמרה תורה (ויקרא יח. יט) ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב כי אתא רב דימי אמר מטה חדא הואי במערבא אמרי אמר רב יצחק בר יוסף סינר מפסיק בינו לבינה</p>	<p>שבת יא:א</p>
<p>א"ל הלל לשמאי מפני מה בוצרין בטהרה</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ל הלל לשמאי מפני מה בוצרין בטהרה ואין מוסקין בטהרה א"ל אם תקניטני גוזרני טומאה אף על המסיקה נעצו חרב בבית המדרש אמרו הנכנס יכנס והיוצא אל יצא ואותו היום היה הלל כפוף ויושב לפני שמאי כאחד מן התלמידים והיה קשה לישראל כיום שנעשה בו העגל</p>	<p>שבת יא:א</p>
<p>מאי חנוכה דתנו רבנן בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאי חנוכה דתנו רבנן בכ"ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים לשנה אחרת קבעום ועשאוים ימים טובים בהלל והודאה</p>	<p>שבת כא:ב</p>

מפתח**אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם**שבת
לא:

אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם הודיעני ה' קצי אמר לו גזרה היא מלפני שאין מודיעין קצו של בשר ודם ומדת ימי מה היא גזרה היא מלפני שאין מודיעין מדת ימיו של אדם ואדעה מה חדל אני אמר לו בשבת תמות אמות באחד בשבת אמר לו כבר הגיע מלכות שלמה בנך ואין מלכות נוגעת בחברתה אפ' כמלא נימא אמות בערב שבת אמר לו **(תהלים פד, יא)** כי טוב יום בחצריך מאלף טוב לי יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה מאלף עולות שעתידי שלמה בנך להקריב לפני על גבי המזבח

מפתח**מעשה בשני בני אדם**

שבת ל:ב

כל יומא דשבתא הוה יתיב וגריס כולי יומא ההוא יומא דבעי למינח נפשיה קם מלאך המות קמיה ולא יכיל ליה דלא הוה פסק פומיה מגריסא אמר מאי אעביד ליה הוה ליה בוסתנא אחורי ביתיה אתא מלאך המות סליק ובחיש באילני נפק למיחזי הוה סליק בדרגא איפחית דרגא מתותיה אישתיק ונח נפשיה שלח שלמה לבי מדרשא אבא מת ומוטל בחמה וכלבים של בית אבא רעבים מה אעשה שלחו ליה חתוך נבלה והנח לפני הכלבים

מפתח**מעשה בשני בני אדם שהמרו זה את זה אמרו כל מי שילך ויקניט את הלל**

שבת ל:ב

מעשה בשני בני אדם שהמרו זה את זה אמרו כל מי שילך ויקניט את הלל יטול ד' מאות זוז אמר אחד מהם אני אקניטנו אותו היום ע"ש היה והלל חפף את ראשו הלך ועבר על פתח ביתו אמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו אמר לו בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה ראשיהן של בבליים סגלגלות א"ל בני שאלה גדולה שאלת מפני שאין להם חיות פחות הלך והמתין שעה אחת חזר ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו אמר לו בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה עיניהן של תרמודיין תרוטות אמר לו בני שאלה גדולה שאלת מפני שדרין בין החולות הלך והמתין שעה אחת חזר ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעטף ויצא לקראתו א"ל בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל מפני מה רגליהם של אפרקיים רחבות א"ל בני שאלה גדולה שאלת מפני שדרין בין בצעי המים אמר לו שאלות הרבה יש לי לשאול ומתירא אני שמא תכעוס נתעטף וישב לפניו א"ל כל שאלות שיש לך לשאול שאל א"ל אתה הוא הלל שקורין אותך נשיא ישראל א"ל הן א"ל אם אתה הוא לא ירבו כמותך בישראל א"ל בני מפני מה א"ל מפני שאבדתי על ידך ד' מאות זוז א"ל הוי זהיר ברוחך כדי הוא הלל שתאבד על ידו ד' מאות זוז וד' מאות זוז והלל לא יקפיד

מפתח**מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי**שבת
לא:

מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי אמר לו כמה תורות יש לכם אמר לו שתים תורה שבכתב ותורה שבעל פה א"ל שבכתב אני מאמין ושבועל פה איני מאמין גיירני ע"מ שתלמדני תורה שבכתב גער בו והוציאו בניזיפה בא לפני הלל גייריה יומא קמא א"ל א"ב ג"ד למחר אפיך ליה א"ל והא אתמול לא אמרת לי הכי א"ל לאו עלי דידי קא סמכת דעל פה נמי סמוך עלי:שוב מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי א"ל גיירני ע"מ שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת דחפו באמת הבנין שבידו בא לפני הלל גייריה אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד זו היא כל התורה כולה ואידך פירושה הוא זיל גמור

מפתח**מעשה בנכרי אחד שהיה עובר אחורי בית המדרש**שבת
לא:

מעשה בנכרי אחד שהיה עובר אחורי בית המדרש ושמע קול סופר שהיה אומר **(שמות כח, ד)** ואלה הבגדים אשר יעשו חושן ואפוד אמר הללו למי אמרו לו לכהן גדול אמר אותו נכרי בעצמו אלך ואתגייר בשביל שישמוני כהן גדול בא לפני שמאי אמר ליה גיירני על מנת שתשימוני כהן גדול דחפו באמת הבנין שבידו בא לפני הלל גייריה א"ל כלום מעמידין מלך אלא מי שיועד טכסיסי מלכות לך למוד טכסיסי מלכות הלך וקרא כיון שהגיע **(במדבר א, נא)** והזר הקרב יומת אמר ליה מקרא זה על מי נאמר א"ל אפי' על דוד מלך ישראל נשא אותו גר קל וחומר בעצמו ומה ישראל שנקראו בניו למקום ומתוך אהבה שאהבם קרא להם **(שמות ד, כב)** בני בכורי ישראל כתיב עליהם והזר הקרב יומת גר הקל שבא במקלו ובתרימילו על אחת כמה וכמה בא לפני שמאי א"ל כלום ראוי אני להיות כהן גדול והלא כתיב בתורה והזר הקרב יומת בא לפני הלל א"ל ענוותן הלל ינוחו לך ברכות על ראשך שהקרבתי תחת כנפי השכינה לימים נזדווגו שלשתן למקום אחד אמרו קפדנותו של שמאי בקשה לטורדנו מן העולם ענוותנותו של הלל קרבנו תחת כנפי השכינה

מפתח**כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה היה שם רבי יהודה ור' אלעזר בר' יוסי ור"ש**שבת
לג:ב

כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה היה שם רבי יהודה ור' אלעזר בר' יוסי ור"ש נשאלה שאלה זו בפניהם מכה זו מפני מה מתחלת בבני מעיים וגומרת בפה נענה רבי יהודה ברבי אלעאי ראש המדברים בכל מקום ואמר אע"פ שכליות יועצות ולב מבין ולשון מחתך פה גומר נענה רבי אלעזר ברבי יוסי ואמר מפני שאוכלין בה דברים טמאים דברים טמאים סלקא דעתך אלא שאוכלין בה דברים שאינן מתוקנים ענה ר' שמעון ואמר בעון ביטול תורה אמרו לו נשים יוכיחו שמבטלות את בעליהן נכרים יוכיחו שמבטלין את ישראל תינוקות יוכיחו שמבטלין את אביהן תינוקות של בית רבן יוכיחו

מפתח**דאמר שמואל בר נתן א"ר חנינא כשהלך רבי יוסי לציפורי מצא חמין שנשתהו על גבי כירה**שבת
לח:א

דאמר שמואל בר נתן **א"ר חנינא** כשהלך רבי יוסי לציפורי מצא חמין שנשתהו על גבי כירה ולא אסר להן ביצים מצומקות שנשתהו על גבי כירה ואסר להן מאי לאו לאותו שבת לא לשבת הבאה מכלל דביצים מצומקות מצטמקות ויפה להן נינהו אין דאמר רב חמא בר חנינא פעם אחת נתארחתי אני ורבי למקום אחד והביאו לפנינו ביצים מצומקות כעוזרדין ואכלנו מהן הרבה

<p>מעשה במרחץ של בני ברק שפקקו נקביו מע"ט</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה במרחץ של בני ברק שפקקו נקביו מע"ט למחר נכנס ראב"ע ור"ע והזיעו בו ויצאו ונשתטפו בבית החיצון אלא שחמין שלו מחופין בנסרים כשבא הדבר לפני חכמים אמרו אף על פי שאין חמין שלו מחופין בנסרין ומשרבו עוברי עבירה התחילו לאסור אמבטיאות של כרכין מטייל בהן ואינו חושש מאי עוברי עבירה דא"ר שמעון בן פזי אמר ריב"ל משום בר קפרא בתחלה היו רוחצין בחמין שהוחמו מע"ש התחילו הבלנים להחם בשבת ואומרים מערב שבת הוחמו אסרו את החמין והתירו את הזיעה ועדיין היו רוחצין בחמין ואומרים מזיעין אנחנו אסרו להן את הזיעה והתירו חמי טבריה ועדיין היו רוחצין בחמי האור ואומרים בחמי טבריה רחצנו אסרו להן חמי טבריה והתירו להן את הצונן ראו שאין הדבר עומד להן התירו להן חמי טבריה וזיעה במקומה עומדת</p>	<p>שבת מ:א</p>
<p>פעם אחת נכנסתי אחר רבי לבית המרחץ</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת נכנסתי אחר רבי לבית המרחץ ובקשתי להניח לו פך של שמן באמבטי ואמר לי טול בכלי שני ותן שמע מינה תלת שמע מינה שמן יש בו משום בשול וש"מ כלי שני אינו מבשל וש"מ הפשרו זהו בשולו</p>	<p>שבת מ:ב</p>
<p>פעם אחת גזרה מלכות רומי הרשעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>שפעם אחת גזרה מלכות רומי הרשעה גזירה על ישראל שכל המניח תפילין ינקרו את מוחו והיה אלישע מניחם ויוצא לשוק ראהו קסדור אחד רץ מפניו ורץ אחריו וכיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו אמר לו מה זה בידך אמר לו כנפי יונה פשט את ידו ונמצאו כנפי יונה לפיכך קורין אותו אלישע בעל כנפים ומאי שנא כנפי יונה משאר עופות משום דאמתיל כנסת ישראל ליונה שנאמר (תהלים סח, יד) כנפי יונה נחפה בכסף וגו' מה יונה כנפיה מגינות עליה אף ישראל מצות מגינות עליה</p>	<p>שבת מ:ט</p>
<p>מעשה באחד שמתה אשתו והניחה בן לינק</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באחד שמתה אשתו והניחה בן לינק ולא היה לו שכר מניקה ליתן ונעשה לו נס ונפתחו לו דדין כשני דדי אשה והניק את בנו אמר רב יוסף בא וראה כמה גדול אדם זה שנעשה לו נס כזה א"ל אביי אדרבה כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית אמר רב יהודה בא וראה כמה קשים מזונותיו של אדם שנשתנו עליו סדרי בראשית</p>	<p>שבת נג:ב</p>
<p>מעשה באדם אחד שנשא אשה גידמת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד שנשא אשה גידמת ולא הכיר בה עד יום מותה אמר רב בא וראה כמה צנועה אשה זו שלא הכיר בה בעלה אמר לו רבי חייא זו דרכה בכך אלא כמה צנוע אדם זה שלא הכיר באשתו</p>	<p>שבת נג:ב</p>
<p>א"ל הקב"ה לגבריאול לך ורשום על מצחן</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ל הקב"ה לגבריאול לך ורשום על מצחן של צדיקים תיו של דיו שלא ישלטו בהם מלאכי חבלה ועל מצחם של רשעים תיו של דם כדי שישלטו בהן מלאכי חבלה אמרה מדת הדין לפני הקב"ה רבש"ע מה נשתנו אלו מאלו אמר לה הללו צדיקים גמורים והללו רשעים גמורים אמרה לפניו רבש"ע היה בידם למחות ולא מיחו אמר לה גלוי וידוע לפני שאם מיחו בהם לא יקבלו מהם</p>	<p>שבת נה:א</p>
<p>מאימתי תמה זכות אבות</p>	<p>מפתח</p>
<p>מאימתי תמה זכות אבות אמר רב מימות הושע בן בארי שנא' (הושע ב, יב) אגלה את נבלתה לעיני מאהביה ואיש לא יצילנה מידי ושמואל אמר מימי חזאל שנאמר (מלכים ב, יג, כב) וחזאל מלך ארם לחץ את ישראל כל ימי יהואחז וכתוב ויחן ה' אותם וירחמם ויפן אליהם למען בריתו את אברהם יצחק ויעקב ולא אבה השחיתם ולא השליכם מעל פניו עד עתה ר' יהושע בן לוי אמר מימי אליהו שנאמר (מלכים א, יח, לו) ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר ה' אלהי אברהם יצחק וישראל היום יודע כי אתה אלהים בישראל ואני עבדך ובדברך עשיתי [את] כל הדברים האלה וגו' ורבי יוחנן אמר מימי חזקיהו שנאמר (ישעיהו ט, ט, טו) למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת ה' צבאות תעשה זאת</p>	<p>שבת נה:א</p>
<p>בשעה שנשא שלמה את בת פרעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>בשעה שנשא שלמה את בת פרעה הכניסה לו אלף מיני זמר ואמרה לו כך עושיין לעבודה זרה פלונית וכך עושים לע"ז פלונית ולא מיחה בה אמר רב יהודה אמר שמואל בשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריאול ונעץ קנה בים ועלה בו שירטון ועליו נבנה כרך גדול [של רומי] במתניתא תנא אותו היום שהכניס ירבעם שני עגלי זהב אחד בבית אל ואחד בדרן נבנה צריף אחד וזהו איטליאה של יון</p>	<p>שבת נו:ב</p>
<p>דרש רבא בריה דרב עילאי מאי דכתיב</p>	<p>מפתח</p>
<p>דרש רבא בריה דרב עילאי מאי דכתיב (ישעיהו ג, טז) ויאמר ה' יען כי גבהו בנות ציון שהיו מהלכות בקומה זקופה ותלכנה נטויות גרון שהיו מהלכות עקב בצד גודל ומשקרות עינים דהוה מלאן כוחלא לעינייהו ומרמזן הלוך וטפוף שהיו מהלכות ארוכה בצד קצרה (ישעיהו ג, טז) וברגליהן תעכסנה אמר רב יצחק דבי ר' אמי מלמד שמטילות מור ואפרסמון במנעליהן ומהלכות בשוקי ירושלים וכיון שמגיעות אצל בחורי ישראל בועטות בקרקע ומתיזות עליהם ומכניסות בהן יצר הרע כארס</p>	<p>שבת ס:ב</p>

מפתח בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי

בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל תורה בא אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם (**תהלים ת, ה**) מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה אמר לפניו רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה שנאמר (**איוב כו, ט**) מאחז פני כסא פרשזו עליו עננו ואמר ר' נחום מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו אמר לפניו רבנו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה (**שמות כ, ב**) אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים אמר להן למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם תורה למה תהא לכם שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים בין עמים אתם שריון שעובדין עבודת גלולים שוב מה כתיב בה זכור את יום השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות שוב מה כתיב בה לא תשא משא ומתן יש ביניכם שוב מה כתיב בה כבוד את אביך ואת אמך אב ואם יש לכם שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנוב קנאה יש ביניכם יצר הרע יש ביניכם מיד הודו לו להקב"ה שנאמר (**תהלים ת, ב**) השם אדונינו מה אדיר שמך וגו' ואילו תנה הודך על השמים לא כתיב מיד כל אחד ואחד נעשה לו אוהב ומסר לו דבר שנאמר (**תהלים סח, יט**) עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם

שבת
פח:ב

מפתח אמרו באזנינו שמענו שמעה חזר ואמר לפני הקב"ה

אמרו באזנינו שמענו שמעה חזר ואמר לפני הקב"ה רבש"ע חיפשתי בכל הארץ ולא מצאתיה אמר לו לך אצל בן עמרם הלך אצל משה אמר לו תורה שנתת לך הקב"ה היכן היא אמר לו וכי מה אני שנתת לי הקב"ה תורה א"ל הקב"ה למשה משה בדאי אתה אמר לפניו רבנו של עולם חמודה גנוזה יש לך שאתה משתעשע בה בכל יום אני אחזיק טובה לעצמי אמר לו הקב"ה למשה הואיל ומיעטת עצמך תקרא על שמך שנאמר (**מלאכי ג, כב**) זכרו תורת משה עבדי

שבת
פא:א

מפתח לעתיד לבא יאמר להם הקב"ה לישראל לכו נא

לעתיד לבא יאמר להם הקב"ה לישראל לכו נא אצל אבותיכם ויזכירו אתכם ויאמרו לפניו רבש"ע אצל מי נלך אצל אברהם שאמרת לו (**בראשית טו, יג**) ידוע תדע ולא בקש רחמים עלינו אצל יצחק שביך את עשו (**שם כז, מ**) והיה כאשר תריד ולא בקש רחמים עלינו אצל יעקב שאמרת לו (**שם מו, ד**) אנכי ארד עמך מצרימה ולא בקש רחמים עלינו אצל מי נלך עכשיו יאמר ה' אמר להן הקב"ה הואיל ותליתם עצמכם בי אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו

שבת
פב:ב

מפתח מניין שאין כותבין תפילין על עור בהמה טמאה

מניין שאין כותבין תפילין על עור בהמה טמאה דכתיב (**שמות יג, ט**) למען תהיה תורת ה' בפיך מדבר המותר בפיך אלא מעתה על גבי עור נבלות וטרפות אל יכתבו א"ל אמשול לך משל למה"ד לשני בני אדם שנתחייבו הריגה למלכות אחד הרגו מלך ואחד הרגו איספקליטור איזה מהן משובח הוי אומר זה שהרגו מלך אלא מעתה יאכלו אמר ליה התורה אמרה (**דברים יד, כא**) לא תאכלו כל נבלה ואת אמרת יאכלו א"ל קאלוס

שבת
קא:א

מפתח מעשה באבא חלפתא שהלך אצל רבן גמליאל

מעשה באבא חלפתא שהלך אצל רבן גמליאל בריבי לטבריא ומצאו שהי' יושב על שלחנו של (יוחנן הנזוף) ובידו ספר איוב תרגום והוא קורא בו אמר לו זכור אני ברבן גמליאל אבי אביך שהיה עומד ע"ג מעלה בהר הבית והביאו לפניו ספר איוב תרגום ואמר לבנאי שקעהו תחת הנדבך אף הוא צוה עליו וגנזו ר' יוסי ברבי יהודה אומר עריבה של טיט כפו עליו אמר רבי שתי תשובות בדבר חדא וכי טיט בהר הבית מנין ועוד וכי מותר לאבדן ביד אלא מניחן במקום התורפה והן מרקיבין מאליהן

שבת
קט:א

מפתח פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית

פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא והביאו לפניו שלחן של זהב משוי ששה עשר בני אדם ושש עשרה שלשלאות של כסף קבועות בו וקערות וכוסות וקיתוניות וצלוחיות קבועות בו ועליו כל מיני מאכל וכל מיני מגדים ובשמים וכשמניחים אותו אומרים (**תהלים כד, א**) להשם הארץ ומלואה וגו' וכשמסלקין אותו אומרים (**תהלים קטו, טז**) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם אמרתי לו בני במה זכית לכך אמר לי קצב הייתי ומכל בהמה שהיתה נאה אמרתי זו תהא לשבת אמרתי לו [אשריך שזכית] וברוך המקום שזיכך לכך

שבת
קט:א

מפתח א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא

א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף אמר לו תבלין אחד יש לנו ושבת שמו שאנו מטילין לתוכו וריחו נודף אמר לו תן לנו הימנו אמר לו כל המשמר את השבת מועיל לו ושאינו משמר את השבת אינו מועיל לו א"ל ריש גלותא לרב המנונא מאי דכתיב (**ישעיהו נח, יג**) ולקדוש ה' מכוּבד א"ל זה יוה"כ שאין בו לא אכילה ולא שתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה וכבדתו

שבת
קט:א

מפתח מעשה ונפלה דליקה בחצירו של יוסף בן סימאי

מעשה ונפלה דליקה בחצירו של יוסף בן סימאי בשיחין ובאו אנשי גיסטרא של ציפורי לכבות מפני שאפטורפוס של מלך היה ולא הניחן מפני כבוד השבת ונעשה לו נס וירדו גשמים וכיבו לערב שיגר לכל אחד מהן שתי סלעין ולאפרכוס שבהן חמשים וכששמעו חכמים בדבר אמרו לא היה צריך לכך שהרי שנינו נכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה: אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששביתתו עליהן

שבת
קכ:א

<p>מעשה באדם אחד שירד מגליל עליון</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד שירד מגליל העליון ונשכר אצל בעה"ב אחד בדרום שלש שנים ערב יוה"כ אמר לו תן לי שכרי ואלך ואזון את אשתי ובני אמר לו אין לי מעות אמר לו תן לי פירות אמר לו אין לי תן לי קרקע אין לי תן לי בהמה אין לי תן לי כרים וכסתות אין לי הפשיל כליו לאחוריו והלך לביתו בפחי נפש לאחר הרגל נטל בעה"ב שכרו בידו ועמו משוי ג' חמורים אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים והלך לו לביתו אחר שאכלו ושתו נתן לו שכרו אמר לו בשעה שאמרת לי תן לי שכרי ואמרתי אין לי מעות במה חשדתי אמרתי שמא פרקמטיא בזול נזדמנה לך ולקחת בהן ובשעה שאמרת לי תן לי בהמה ואמרתי אין לי בהמה במה חשדתי אמרתי שמא מושכרת ביד אחרים בשעה שאמרת לי תן לי קרקע ואמרתי לך אין לי קרקע במה חשדתי אמרתי שמא מוכרת ביד אחרים היא ובשעה שאמרתי לך אין לי פירות במה חשדתי אמרתי שמא אינן מעושרות ובשעה שאמרתי לך אין לי כרים וכסתות במה חשדתי אמרתי שמא הקדיש כל נכסיו לשמים א"ל העבודה כך היה הדרתי כל נכסי בשביל הורקנוס בני שלא עסק בתורה וכשבאתי אצל חבירי בדרום התיירו לי כל נדרי ואתה כשם שדנתני לזכות המקום ידין אותך לזכות</p>	<p>שבת קכז:ב</p>
<p>מעשה בחסיד אחד שפדה ריבה אחת</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בחסיד אחד שפדה ריבה אחת בת ישראל ולמלון השכיבה תחת מרגלותיו למחר ירד וטבל ושנה לתלמידיו ואמר (להן) בשעה שהשכבתיה תחת מרגלותי במה חשדונוי אמרנו שמא יש בנו תלמיד שאינו בדוק לרבי בשעה שירדתי וטבלתי במה חשדונוי אמרנו שמא מפני טורח הדרך אירע קרי לרבי אמר להם העבודה כך היה ואתם כשם שדנתוני לכף זכות המקום ידין אתכם לכף זכות</p>	<p>שבת קכז:ב</p>
<p>פעם אחת הוצרך דבר אחד לתלמידי חכמים</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת הוצרך דבר אחד לתלמידי חכמים אצל מטרונתא אחת שכל גדולי רומי מצויין אצלה אמרו מי ילך אמר להם ר' יהושע אני אלך הלך רבי יהושע ותלמידיו כיון שהגיע לפתח ביתה חלץ תפיליו ברחוק ארבע אמות ונכנס ונעל הדלת בפניהן אחר שיצא ירד וטבל ושנה לתלמידיו ואמר (להן) בשעה שחלצתי תפילין במה חשדונוי אמרנו כסבור רבי לא יכנסו דברי קדושה במקום טומאה בשעה שנעלתי במה חשדונוי אמרנו שמא דבר מלכות יש בינו לבניה בשעה שירדתי וטבלתי במה חשדונוי אמרנו שמא ניתזה צינורא מפיה על בגדיו של רבי אמר להם העבודה כך היה ואתם כשם שדנתוני לזכות המקום ידין אתכם לזכות</p>	<p>שבת קכז:ב</p>
<p>פעם אחת גזרה מלכות הרשעה</p>	<p>מפתח</p>
<p>שפעם אחת גזרה מלכות הרשעה גזרה על ישראל שכל המניח תפילין על ראשו יקרו את מוחו והיה אלישע מניח תפילין ויצא לשוק וראהו קסדור אחד רץ מלפניו ורץ אחריו כיון שהגיע אצלו נטלן מראשו ואחזן בידו א"ל מה בידך אמר לו כנפי יונה פשט את ידו ונמצאו בה כנפי יונה לפיכך היו קוראין אותו בעל כנפים מאי שנא כנפי יונה דא"ל ולא א"ל שאר עופות משום דדמיא כנסת ישראל ליונה שנאמר (תהלים סח, יד) כנפי יונה נחפה בכסף ואברותיה בירקק חרוץ מה יונה זו כנפיה מגינות עליה אף ישראל מצות מגינות עליהן</p>	<p>שבת קלא:א</p>
<p>פעם אחת שכחו ולא הביאו איזמל מע"ש</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת שכחו ולא הביאו איזמל מע"ש והביאוהו בשבת והיה הדבר קשה לחכמים היאך מניחין דברי חכמים ועושין כר"א חדא דר"א שמותי הוא ועוד יחיד ורבים הלכה כרבים</p>	<p>שבת קלב:ב</p>
<p>פעם אחת הלכתי לכרכי הים</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת הלכתי לכרכי הים ובאת אשה לפני שמלה בנה ראשון ומת שני ומת שלישי הביאתו לפני ראיתי שהיא אדום אמרתי לה המתניני לו עד שיבלע בו דמו המתנינה לו עד שנבלע בו דמו ומלה אותו וחיה והיו קורין אותו נתן הבבלי על שמי</p>	<p>שבת קלד:א</p>
<p>פעם אחת הלכתי למדינת קפוטקיא</p>	<p>מפתח</p>
<p>פעם אחת הלכתי למדינת קפוטקיא ובאת אשה אחת לפני שמלה בנה ראשון ומת שני ומת שלישי הביאתו לפני ראיתי שהיא ירוק הצצתי בו ולא ראיתי בו דם ברית אמרתי לה המתניני לו עד שיפול בו דמו והמתנינה לו ומלה אותו וחיה והיו קורין שמו נתן הבבלי על שמי</p>	<p>שבת קלד:א</p>
<p>מפני מה עובדי כוכבים מזוהמין</p>	<p>מפתח</p>
<p>מפני מה עובדי כוכבים מזוהמין שלא עמדו על הר סיני שבשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמא ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן עובדי כוכבי' שלא עמדו על הר סיני לא פסקה זוהמתן</p>	<p>שבת קמה:ב</p>
<p>א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי גרים מאי א"ל אע"ג דאינהו לא הוו מזלייהו הוו דכתיב (דברים כט, יד) את אשר ישנו פה עמנו עומד היום לפני ה' אלהינו ואת אשר איננו פה וגו' ופליגא דר' אבא בר כהנא דא"ר אבא בר כהנא עד שלשה דורות לא פסקה זוהמא מאבותינו אברהם הוליד את ישמעאל יצחק הוליד את עשו יעקב הוליד י"ב שבטים שלא היה בהן שום דופי</p>	<p>שבת קמו:א</p>
<p>מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו ונמלך עליה לגודרה ונזכר ששבת הוא ונמנע אותו חסיד ולא גדרה ונעשה לו נס ועלתה בו צלף וממנה היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו</p>	<p>שבת קנב:ב</p>

<p>משל למלך ב"ו שחלק בגדי מלכות לעבדיו</p>	<p>מפתח</p>
<p>משל למלך ב"ו שחלק בגדי מלכות לעבדיו פקחין שבהן קיפלום והניחום בקופסא טפשים שבהן הלכו ועשו בהן מלאכה לימים ביקש המלך את כליו פקחין שבהן החזירום לו כשהן מגוהצין טפשין שבהן החזירום לו כשהן מלוכלכין שמח המלך לקראת פקחין וכעס לקראת טפשין על פקחין אמר ינתנו כלי לאוצר והם ילכו לבתיהם לשלום ועל טפשין אמר כלי ינתנו לכובס והן יתחבשו בבית האסורים</p>	<p>שבת קנב:ב</p>
<p>ואף שלמה אמר בחכמתו</p>	<p>מפתח</p>
<p>ואף שלמה אמר בחכמתו (קהלת ט. ח) בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר א"ר יוחנן בן זכאי משל למלך שיזמן את עבדיו לסעודה ולא קבע להם זמן פיקחין שבהן קישטו את עצמן וישבו על פתח בית המלך אמרו כלום חסר לבית המלך טיפשין שבהן הלכו למלאכתן אמרו כלום יש סעודה בלא טורח בפתאום ביקש המלך את עבדיו פיקחין שבהן נכנסו לפניו כשהן מקושטין והטיפשים נכנסו לפניו כשהן מלוכלכין שמח המלך לקראת פיקחים וכעס לקראת טיפשים אמר הללו שקישטו את עצמן לסעודה ישבו ויאכלו וישתו הללו קישטו עצמן לסעודה יעמדו ויראו חתנו של ר"מ משום ר"מ אמר אף הן נראין כמשמשין אלא אלו ואלו יושבין הללו אוכלין והללו רעבין הללו שותין והללו צמאים שנאמר (ישעיהו סה. יג) כה אמר ה' הנה עבדי יאכלו ואתם תרעבו הנה עבדי ישתו ואתם תצמאו הנה עבדי ירונו מטוב לב ואתם תצעקו מכאב לב ד"א בכל עת יהיו בגדיך לבנים אלו ציצית ושמן על ראשך אל יחסר אלו תפילין</p>	<p>שבת קנב:א</p>
<p>מעשה ברבי עקיבא שליטת אתרוג באחד בשבט</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ברבי עקיבא שליטת אתרוג באחד בשבט ונהג בו ב' עישורין אחד כדברי ב"ש ואחד כדברי ב"ה ר' עקיבא גמריה איסתפיק ליה ולא ידע אי בית הלל בחד בשבט אמור אי בחמיסר בשבט אמור ועבד הכא לחומרא והכא לחומרא</p>	<p>עירובין יא:א</p>
<p>מעשה באדם אחד מבקעת בית חורתן</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה באדם אחד מבקעת בית חורתן שנעץ ד' קונדיסין בארבע פינות השדה ומתח זמורה עליהם ובא מעשה לפני חכמים והתירו לו לענין כלאים ואמר ר"ל כדרך שהתירו לו לענין כלאים כך התירו לו לענין שבת ר' יוחנן אמר לכלאים התירו לו לענין שבת לא התירו לו</p>	<p>עירובין יא:א</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שהלך אצל רבי יוסי בן פרידא תלמידו</p>	<p>מפתח</p>
<p>מעשה ברבי אליעזר שהלך אצל רבי יוסי בן פרידא תלמידו לאובלין ומצאו שיושב במבוי שאין לו אלא לחי אחד אמר לו בני עשה לחי אחר אמר לו וכי לסותמו אני צריך א"ל יסתם ומה בכך</p>	<p>עירובין יא:ב</p>
<p>וכשבאתי אצל ר' ישמעאל אמר לי בני מה מלאכתך אמרתי לו לבלר אני</p>	<p>מפתח</p>
<p>וכשבאתי אצל ר' ישמעאל אמר לי בני מה מלאכתך אמרתי לו לבלר אני אמר לי בני הוי זהיר במלאכתך שמלאכתך מלאכת שמים היא שמא אתה מחסר אות אחת או מיותר אות אחת נמצאת מחריב את כל העולם כולו אמרתי לו דבר אחד יש לי וקנקנתום שמו שאני מטיל לתוך הדיו אמר לי וכי מטילין קנקנתום לתוך הדיו והלא אמרה תורה (במדבר ה. כג) וכתב (במדבר ה. כג) ומחה כתב שיכול למחות</p>	<p>עירובין יג:א</p>
<p>א"ר אבא אמר שמואל שלש שנים נחלקו ב"ש</p>	<p>מפתח</p>
<p>א"ר אבא אמר שמואל שלש שנים נחלקו ב"ש וב"ה הללו אומרים הלכה כמותנו והללו אומרים הלכה כמותנו] יצאה בת קול ואמרה אלו ואלו דברי אלהים חיים הן והלכה כב"ה וכי מאחר שאלו ואלו דברי אלהים חיים מפני מה זכו ב"ה לקבוע הלכה כמותן מפני שנוחין ועלובין היו ושונין דבריהן ודברי ב"ש ולא עוד אלא שמקדימין דברי ב"ש לדבריהן כאותה ששנינו מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית בית שמאי פוסלין וב"ה מכשירין אמרו ב"ה לב"ש לא כך היה מעשה שהלכו זקני ב"ש וזקני ב"ה לבקר את ר' יוחנן בן החורנית ומצאוהו יושב ראשו ורובו בסוכה ושלחנו בתוך הבית אמרו להן בית שמאי (אי) משם ראייה אף הן אמרו לו אם כך היית נוהג לא קיימת מצות סוכה מימך ללמדך שכל המשפיל עצמו הקב"ה מגביהו וכל המגביה עצמו הקב"ה משפילו</p>	<p>עירובין יג:ב</p>
<p>אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע</p>	<p>מפתח</p>
<p>אי דכתיב (שיר השירים ז. יב) לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים נשכימה לכרמים נראה אם פרוחה הגפן פתח הסמדר הנצו הרמונים שם אתן את דודי לך לכה דודי נצא השדה אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבש"ע אל תדינני כיושבי כרכים שיש בהן גזל ועריות ושבועת שוא ושבועת שקר נצא השדה בא ואראך תלמידי חכמים שעוסקין בתורה מתוך הדחק נלינה בכפרים אל תקרי בכפרים אלא בכופרים בא ואראך אותם שהשפעת להן טובה והן כפרו בך נשכימה לכרמים אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות נראה אם פרוחה הגפן אלו בעלי מקרא פתח הסמדר אלו בעלי משנה הנצו הרמונים אלו בעלי גמרא שם אתן את דודי לך אראך כבודי וגודלי שבח בני ובנותי</p>	<p>עירובין כא:ב</p>
<p>בתחילה היתה תורה דומה לכפיפה</p>	<p>מפתח</p>
<p>בתחילה היתה תורה דומה לכפיפה שאין לה אזנים עד שבא שלמה ועשה לה אזנים קווצותיו תלתלים אמר רב חסדא אמר מר עוקבא מלמד שיש לדרוש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות שחורות כעורב במי אתה מוצאן במי שמשכים ומעריב עליהן לבית המדרש</p>	<p>עירובין כא:ב</p>
<p>אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבונו של עולם הרבה גזירות גזרתי על עצמי</p>	<p>מפתח</p>
<p>אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבונו של עולם הרבה גזירות גזרתי על עצמי יותר ממה שגזרת עלי וקיימתים</p>	<p>עירובין כא:ב</p>

מעשה בר"ע שהיה חבוש בבית האסורין והיה ר' יהושע הגרסי משרתו	מפתח
<p>מעשה בר"ע שהיה חבוש בבית האסורין והיה ר' יהושע הגרסי משרתו בכל יום ויום היו מכניסין לו מים במדה יום אחד מצאו שומר בית האסורין אמר לו היום מימך מרובין שמא לחתור בית האסורין אתה צריך שפך חציין ונתן לו חציין כשבא אצל ר"ע אמר לו יהושע אין אתה יודע שזקן אני וחיי תלויין בחייך סח לו כל אותו המאורע אמר לו תן לי מים שאטול ידי אמר לו לשתות אין מגיעין ליטול ידיך מגיעין אמר לו מה אעשה שחייבים עליהן מיתה מוטב אמות מיתת עצמי ולא אעבור על דעת חבירי אמרו לא טעם כלום עד שהביא לו מים ונטל ידיו כששמעו חכמים בדבר אמרו מה בזקנותו כך בילדותו על אחת כמה וכמה ובית האסורין כך שלא בבית האסורין על אחת כמה וכמה</p>	עירובין כא:ב
אמר רבי יהודה פעם אחת היינו יושבין לפני ר"ע ותשעה באב שחל להיות בע"ש היה	מפתח
<p>אמר רבי יהודה פעם אחת היינו יושבין לפני ר"ע ותשעה באב שחל להיות בע"ש היה והביאו לו ביצה מגולגלת וגמעה בלא מלח ולא שהיה תאב לה אלא להראות לתלמידים הלכה ורבי יוסי אומר מתענה ומשלים אמר להן ר' יוסי אי אתם מודים לי בט' באב שחל להיות באחד בשבת שמפסיק מבעוד יום אמרו לו אבל אמר להם מה לי ליכנס בה כשהוא מעונה מה לי לצאת ממנה כשהוא מעונה אמרו לו אם אמרת לצאת ממנה שהרי אכל ושתה כל היום כולו תאמר ליכנס בה כשהוא מעונה שלא אכל ושתה כל היום כולו</p>	עירובין מא:א
ותניא לאחר פטירתו של (רשב"ג) נכנס ר' יהושע להפר את דבריו	מפתח
<p>ותניא לאחר פטירתו של (רשב"ג) נכנס ר' יהושע להפר את דבריו עמד רבי יוחנן בן גוריון על רגליו ואמר חזי אנא דבתר רישא גופא אזיל כל ימיו של רבן גמליאל קבענו הלכה כמותו עכשיו אתה מבקש לבטל דבריו יהושע אין שומעין לך שכבר נקבעה הלכה כר"ג ולא היה אדם שעורער בדבר כלום</p>	עירובין מא:א
והתניא א"ר אלעזר (בן) צדוק אני (הייתי) מבני סנאב בן בנימין	מפתח
<p>והתניא א"ר אלעזר (בן) צדוק אני (הייתי) מבני סנאב בן בנימין פעם אחת חל תשעה באב להיות בשבת ודחינוהו לאחר השבת והתענינו בו ולא השלמנוהו מפני שיר"ט שלנו היה טעמא דיר"ט הא ערב יר"ט משלימין</p>	עירובין מא:א
מעשה שבאו מפלנדרסין והפליגה ספינתם	מפתח
<p>מעשה שבאו מפלנדרסין והפליגה ספינתם בים ר"ג ורבי אלעזר בן עזריה הלכו את כולה ר' יהושע ור"ע לא זזו מד"א שרצו להחמיר על עצמן פעם אחת לא נכנסו לנמל עד שחשיכה אמרו לו לרבן גמליאל מה אנו לירד אמר להם מותרים אתם שכבר הייתי מסתכל והיינו בתוך התחום עד שלא חשיכה</p>	עירובין מא:ב
שפורת היתה לו לרבן גמליאל שהיה מביט וצופה בה אלפים אמה ביבשה	מפתח
<p>שפורת היתה לו לרבן גמליאל שהיה מביט וצופה בה אלפים אמה ביבשה וכנגדה אלפים בים הרוצה לידע כמה עומקו של גיא מביא שפורת ומביט בה וידע כמה עומקו של גיא והרוצה לידע כמה גובהו של דקל מודד קומתו וצלו וצל קומתו וידע כמה גובה של דקל הרוצה שלא תשרה חיה רעה בצל קבר נועץ קנה בד' שעות ביום ויראה להיכן צלו נוטה משפיע ועולה משפיע ויורד</p>	עירובין מג:ב
תניא א"ר יהודה מעשה ברבי טרפון שהיה מהלך בדרך וחשכה לו ולן חוץ לעיר	מפתח
<p>תניא א"ר יהודה מעשה ברבי טרפון שהיה מהלך בדרך וחשכה לו ולן חוץ לעיר לשחרית מצאוהו רועי בקר אמרו לו רבי הרי העיר לפניך הכנס נכנס וישב בבית המדרש ודרש כל היום כולו (אמרו לו) משם ראייה שמא בלבו היתה או בית המדרש מובלע בתוך תחומו היה</p>	עירובין מא:א
מעשה באנשי בית ממל ובאנשי בית גוריון	מפתח
<p>מעשה באנשי בית ממל ובאנשי בית גוריון בארומא שהיו מחלקין גרוגרות וצימוקין לעניים בשני בצורת ובאין עניי כפר שיחין ועניי כפר חנניה ומחשיכין על התחום למחרת משכימין ובאין אמר רב אשי מתניתין נמי דיקא דקתני מי שיצא לילך לעיר שמערבין לה והחזירו חברו הוא מותר לילך וכל בני העיר אסורין דברי רבי יהודה</p>	עירובין נא:ב
א"ר יוחנן י"ח ימים גידלתי אצל רבי אושעיא בריבי ולא למדתי ממנו אלא דבר אחד	מפתח
<p>א"ר יוחנן י"ח ימים גידלתי אצל רבי אושעיא בריבי ולא למדתי ממנו אלא דבר אחד במשנתנו כיצד מאברין את הערים באלף איני והאמר רבי יוחנן י"ב תלמידים היו לו לרבי אושעיא בריבי וי"ח ימים גידלתי ביניהן ולמדתי לב כל אחד ואחד וחכמת כל אחד ואחד לב כל אחד ואחד וחכמת כל אחד ואחד</p>	עירובין נג:א
א"ר יוחנן רבי אושעיא בריבי בדורו כר' מאיר בדורו	מפתח
<p>א"ר יוחנן רבי אושעיא בריבי בדורו כר' מאיר בדורו מה רבי מאיר בדורו לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו אף רבי אושעיא לא יכלו חבריו לעמוד על סוף דעתו אמר ר' יוחנן לבן של ראשונים כפתחו של אולם ושל אחרונים כפתחו של היכל ואנו כמלא נקב מחט סידקית ראשונים ר"ע אחרונים ר"א בן שמוע איכא דאמרי ראשונים ר' אלעזר בן שמוע אחרונים ר' אושעיא בריבי ואנו כמלא נקב מחט סידקית</p>	עירובין נג:א
אמר רב יהודה אמר רב בני יהודה שהקפידו על לשונם נתקיימה תורתם בידם	מפתח
<p>אמר רב יהודה אמר רב בני יהודה שהקפידו על לשונם נתקיימה תורתם בידם בני גליל שלא הקפידו על לשונם לא נתקיימה תורתם בידם</p>	עירובין נג:א

מפתח

מפתח

אמר רב יהודה אמר רב בני יהודה שהקפידו על לשונם נתקיימה תורתם בידם בני גליל שלא הקפידו על לשונם לא נתקיימה תורתם בידם מידי בקפידא תליא מילתא אלא בני יהודה דדייקי לישנא ומתנחי להו סימנא נתקיימה תורתן בידן בני גליל דלא דייקי לישנא ולא מתנחי להו סימנא לא נתקיימה תורתן בידם בני יהודה גמרו מחד רבה נתקיימה תורתן בידם בני גליל דלא גמרי מחד רבה לא נתקיימה תורתן בידם רבינא אמר בני יהודה דגלו מסכתא נתקיימה תורתן בידם בני גליל דלא גלו מסכתא לא נתקיימה תורתן בידם

עירובין
גג:א

מפתח

מפתח

אמר רבי יהושע בן חנניה מימי לא נצחני אדם חוץ מאשה תינוק ותינוקת אשה מאי היא פעם אחת נתארחתי אצל אכסניא אחת עשתה לי פולין ביום ראשון אכלתים ולא שיירתי מהן כלום שנייה ולא שיירתי מהן כלום ביום שלישי הקדיחתן במלח כיון שטעמתי משכתי ידי מהן אמרה לי רבי מפני מה אינך סועד אמרתי לה כבר סעדתי מבעוד יום אמרה לי היה לך למשוך ידך מן הפת אמרה לי רבי שמא לא הנחת פאה בראשונים ולא כך אמרו חכמים אין משיירין פאה באילפס אבל משיירין פאה בקערה

עירובין
גג:ב

מפתח

מפתח

תינוקת מאי היא **פעם אחת הייתי** מהלך בדרך והיתה דרך עוברת בשדה והייתי מהלך בה אמרה לי תינוקת אחת רבי לא שדה היא זו אמרתי לה לא דרך כבושה היא אמרה לי ליסטים כמותך כבושה

עירובין
גג:ב

מפתח

מפתח

תינוק מאי היא **פעם אחת** הייתי מהלך בדרך וראיתי תינוק יושב על פרשת דרכים ואמרתי לו באיזה דרך נלך לעיר אמר לי זו קצרה וארוכה וזו ארוכה וקצרה והלכתי בקצרה וארוכה כיון שהגעתי לעיר מצאתי שמקיפין אותה גנות ופרדיסין חזרתי לאחורי אמרתי לו בני הלא אמרת לי קצרה אמר לי ולא אמרתי לך ארוכה נשקתיו על ראשו ואמרתי לו אשריכם ישראל שכולכם חכמים גדולים אתם מגדולכם ועד קטנכם

עירובין
גג:ב

מפתח

מפתח

מאי דכתיב וממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות ומבמות הגיא א"ל אם אדם משים עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו תורה ניתנה לו במתנה וכיון שניתנה לו במתנה נחלו אל שנאמר וממתנה נחליאל וכיון שנחלו אל עולה לגדולה שנאמר ומנחליאל במות ואם מגיס לבו הקדוש ברוך הוא משפילו שנאמר ומבמות הגיא ואם חוזר בו הקב"ה מגביהו שנאמר **(ישעיהו מ, ז)** כל גיא ינשא

עירובין
נד:א

מפתח

מפתח

מעשה בר"ג שהיה רוכב על החמור רוכב על החמור והיה מהלך מעכו לכזיב והיה רבי אילעאי מהלך אחריו מצא גלוסקין בדרך אמר לו אילעאי טול גלוסקין מן הדרך מצא נכרי אחד אמר לו מבגאי טול גלוסקין הללו מאילעאי ניטפל לו ר' אילעאי אמר לו מהיכן אתה אמר לו מעיירות של בורגנין ומה שמך מבגאי שמני כלום היכירך רבן גמליאל מעולם אמר לו לאו באותה שעה למדנו שכיון רבן גמליאל ברוח הקודש ושלשה דברים למדנו באותה שעה למדנו שאין מעבירין על האוכלין ולמדנו שהולכין אחרי רוב עוברי דרכים ולמדנו שחמצו של נכרי אחר הפסח מותר בהנאה כיון שהגיע לכזיב בא אחד לישאל על נדרו אמר לזה שעמו כלום שתינו רביעית יין האיטלקי אמר לו הן אם כן יטייל אחרינו עד שיפיג יינינו וטייל אחריהן ג' מילין עד שהגיע לסולמא של צור כיון שהגיע לסולמא דצור ירד ר"ג מן החמור ונתעטף וישב והתיר לו נדרו והרבה דברים למדנו באותה שעה למדנו שרביעית יין האיטלקי משכר ולמדנו שיכור אל יורה ולמדנו שדרך מפיגה את היין ולמדנו שאין מפירין נדרים לא רכוב ולא מהלך ולא עומד אלא יושב

עירובין
טז:ב

מפתח

מפתח

פעם אחת שכחו ולא הביאו ספר תורה מבעוד יום למחר **פעם אחת** שכחו ולא הביאו ספר תורה מבעוד יום למחר פרסו סדין על העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו פרסו לכתחילה מי שרי והא הכל מודים שאין עושין אהל עראי בשבת אלא מצאו סדינין פרוסין על העמודים והביאו ספר תורה וקראו בו

עירובין
פז:ב

מפתח

מפתח

כשהיינו לומדים תורה אצל ר"ש תורה אצל ר"ש בתקוע היינו מעלין שמן ואלונטית מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף אחר עד שהיינו מגיעין אצל המעיין שהיינו רוחצין בו אמר רבי יהודה מעשה בשעת הסכנה והיינו מעלין ס"ת מחצר לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף לקרות בו אמרו לו אין שעת הסכנה ראה

עירובין
צא:א

מפתח

מפתח

אמר רבי אלעזר בר צדוק **פעם אחת** נכנסתי אחר אבא לבית רבן גמליאל והביאו לפניו סריקין המצוירין בפסח אמרתי אבא לא כך אמרו חכמים אין עושין סריקין המצוירין בפסח אמר לי בני לא של כל אדם אמרו אלא של נחתומין אמרו איכא דאמרי הכי קאמר ליה לא של נחתומין אמרו אלא של כל אדם

פסחים
לא:א

מפתח

מפתח

עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות **עשרה דברים** נבראו בערב שבת בין השמשות ואלו הן באר ומן וקשת הכתב והמכתב והלוחות קברו של משה ומערה שעמד בה משה ואליהו פתיחת פי האתון ופתיחת פי הארץ לבלוע את הרשעים ויש אומרים אף מקלו של אהרן שקדיה ופרחיה ויש אומרים אף המזיקי

פסחים
נד:א

שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם	מפתח
<p>שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם ואלו הן תורה ותשובה וגן עדן וגיהנם וכסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח תורה דכתיב (משלי ח, כב) השם קנני ראשית דרכו תשובה דכתיב (תהלים צ, ב) בטרם הרים יולדו וכתוב (תהלים צ, ג) תשב אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם גן עדן דכתיב (בראשית ב, ח) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם גיהנם דכתיב (ישעיהו ל, לג) כי ערוך מאתמול תפתה כסא הכבוד ובית המקדש דכתיב (ירמיהו יז, יב) כסא כבוד מרום מראשון מקום מקדשנו שמו של משיח דכתיב (תהלים עב, יז) יהי שמו לעולם לפני שמש ינון שמו</p>	פסחים נד:א
דתניא רבי יוסי אומר שני דברים עלו במחשבה ליבראות בערב שבת ולא נבראו	מפתח
<p>דתניא רבי יוסי אומר שני דברים עלו במחשבה ליבראות בערב שבת ולא נבראו עד מוצאי שבת ובמוצאי שבת נתן הקב"ה דיעה באדם הראשון מעין דוגמא של מעלה והביא שני אבנים וטחנן זו בזו ויצא מהן אור והביא שתי בהמות והרכיב זו בזו ויצא מהן פרד</p>	פסחים נד:א
ג' דברים עלו במחשבה ליבראות	מפתח
<p>ג' דברים עלו במחשבה ליבראות ואם לא עלו דין הוא שיעלו על המת שיסריח ועל המת שישתכח מן הלב ועל התבואה שתרכב וי"א על המטבע שיצא</p>	פסחים נד:ב
שבעה דברים מכוסים מבני אדם אלו הן יום המיתה ויום הנחמה ועומק הדין	מפתח
<p>שבעה דברים מכוסים מבני אדם אלו הן יום המיתה ויום הנחמה ועומק הדין ואין אדם יודע מה בלבו של חבירו ואין אדם יודע במה משתכר ומלכות בית דוד מתי תחזור ומלכות חייבת מתי תכלה</p>	פסחים נד:ב
ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין	מפתח
<p>ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין ונסתלקה ממנו שכינה אמר שמא חס ושלום יש במטתי פסול כאברהם שיצא ממנו ישמעאל ואבי יצחק שיצא ממנו עשו אמרו לו בניו שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד אמרו כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד</p>	פסחים נז:א
ת"ר ששה דברים עשה חזקיה המלך על שלשה הודו לו ועל שלשה לא הודו לו	מפתח
<p>ת"ר ששה דברים עשה חזקיה המלך על שלשה הודו לו ועל שלשה לא הודו לו גירר עצמות אביו על מטה של חבלים והודו לו כיתת נחש הנחשת והודו לו גנז ספר רפואות והודו לו ועל שלשה לא הודו לו קיצץ דלתות של היכל ושיגרן למלך אשור ולא הודו לו סתם מי גיחון העליון ולא הודו לו עיבר ניסן בניסן ולא הודו לו</p>	פסחים נז:א
תנו רבנן ששה דברים עשו אנשי יריחו שלשה ברצון חכמים ושלשה שלא ברצון חכמים	מפתח
<p>תנו רבנן ששה דברים עשו אנשי יריחו שלשה ברצון חכמים ושלשה שלא ברצון חכמים ואלו ברצון חכמים מרכיבין דקלים כל היום וכורכין את שמע וקוצרין לפני העומר ואלו שלא ברצון חכמים גודשין לפני העומר ופורצין פרצות בגנותיהן ובפרדסותיהן להאכיל נשר לעניים בשני בצורת בשבתות וימים טובים ומתירין גמזיות של הקדש של חרוב ושל שקמה דברי רבי מאיר</p>	פסחים נז:א
תנו רבנן ארבע צווחות צוחה עזרה ראשונה	מפתח
<p>תנו רבנן ארבע צווחות צוחה עזרה ראשונה צאו מכאן בני עלי שטימאו היכל ה' ועוד צווחה צא מיכן יששכר איש כפר ברקאי שמכבד את עצמו ומחלל קדשי שמים דהוה כריך ידיה בשיראי ועביד עבודה ועוד צווחה העזרה שאו שערים ראשיכם ויכנס ישמעאל בן פיאכי תלמידו של פנחס וישמש בכהונה גדולה ועוד צווחה העזרה שאו שערים ראשיכם ויכנס יוחנן בן נרבאי תלמידו של פנקאי וימלא כריסו מקדשי שמים אמרו עליו על יוחנן בן נרבאי שהיה אוכל ג' מאות עגלים ושותה ג' מאות גרבי יין ואוכל ארבעים סאה גזלות בקינוח סעודה אמרו כל ימיו של יוחנן בן נרבאי לא נמצא נותר במקדש</p>	פסחים נז:א
פעם אחת ביקש אגריפס המלך ליתן עיניו באוכלוסי ישראל	מפתח
<p>תנו רבנן פעם אחת ביקש אגריפס המלך ליתן עיניו באוכלוסי ישראל אמר ליה לכהן גדול תן עיניך בפסחים נטל כוליא מכל אחד ונמצאו שם ששים ריבוא זוגי כליות כפלים כיוצא מצרים חוץ מטמא ושהיה בדרך רחוקה ואין לך כל פסח ופסח שלא נמנו עליו יותר מעשרה בני אדם</p>	פסחים נד:ב
פעם אחת חל ארבעה עשר להיות בשבת	מפתח
<p>פעם אחת חל ארבעה עשר להיות בשבת שכחו ולא ידעו אם פסח דוחה את השבת אם לאו אמרו כלום יש אדם שיודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו אמרו להם אדם אחד יש שעלה מבבל והלל הבבלי שמו ששימש שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון ויודע אם פסח דוחה את השבת אם לאו שלחו וקראו לו אמרו לו כלום אתה יודע אם הפסח דוחה את השבת אם לאו אמר להם וכי פסח אחד יש לנו בשנה שדוחה את השבת והלא הרבה יותר ממאתים פסחים יש לנו בשנה שדוחין את השבת אמרו לו מנין לך אמר להם נאמר מועדו בפסח ונאמר (במדבר כח, ב) מועדו בתמיד מה מועדו האמור בתמיד דוחה את השבת אף מועדו האמור בפסח דוחה את השבת ועוד ק"ו הוא ומה תמיד שאין ענוש כרת דוחה את השבת פסח שענוש כרת אינו דין שדוחה את השבת מיד הושיבוהו בראש ומינוהו נשיא עליהם והיה דורש כל היום כולו בהלכות הפסח התחיל מקנטרן בדברים אמר להן מי גרם לכם שאעלה מבבל ואהיה נשיא עליכם עצלות שהיתה בכם שלא שמשתם שני גדולי הדור שמעיה ואבטליון</p>	פסחים ס:א

ומעשה במלך ומלכה שאמרו לעבדיהם צאו ושחטו עלינו את הפסח

מפתח

ומעשה במלך ומלכה שאמרו לעבדיהם צאו ושחטו עלינו את הפסח ויצאו ושחטו עליהן שני פסחים באו ושאלו את המלך אמר להם לכו ושאלו את המלכה באו ושאלו מן המלכה אמרה להם לכו ושאלו את ר"ג באו ושאלו את ר"ג אמר להם מלכה ומלך דעתן קלה עליהן יאכלו מן הראשון אנו לא נאכל לא מן הראשון ולא מן השני

פסחים
פח:ב

ושוב פעם אחת נמצאת הלטאה בבית המטבחים

מפתח

ושוב פעם אחת נמצאת הלטאה בבית המטבחים ובקשו לטמא כל הסעודה כולה באו ושאלו את המלך אמר להם לכו ושאלו את המלכה באו ושאלו את המלכה אמרה להם לכו ושאלו את רבן גמליאל באו ושאלו אותו אמר להם בית המטבחים רותח או צונן אמרו לו רותח אמר להם לכו והטילו עליה כוס של צונן הלכו והטילו עליה כוס של צונן וריחשה וטהר ר"ג כל הסעודה כולה נמצא מלך תלוי במלכה ונמצאת מלכה תלויה בר"ג נמצאת כל הסעודה תלויה בר"ג

פסחים
פח:ב

חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון בן יוחי

מפתח

חמשה דברים צוה ר"ע את רבי שמעון בן יוחי כשהיה חבוש בבית האסורין אמר לו רבי למדני תורה אמר איני מלמדך אמר לו אם אין אתה מלמדני אני אומר ליוחי אבא ומוסרך למלכות אמר לו בני יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק אמר לו ומי בסכנה והלא עגל בסכנה אמר לו אם בקשת ליחנק היתלה באילן גדול וכשאתה מלמד את בנך למדהו בספר מוגה

פסחים
קי"ב:א

משה וישראל אמרוהו בשעה שעמדו על הים

מפתח

ר"א אומר **משה וישראל אמרוהו** בשעה שעמדו על הים הם אמרו (**תהלים קטו, א**) לא לנו ה' לא לנו משיבה רוח הקודש ואמרה להן (**ישעיהו מח, יא**) למעני למעני אעשה רבי יהודה אומר יהושע וישראל אמרוהו בשעה שעמדו עליהן מלכי כנען הם אמרו לא לנו ומשיבה וכו' רבי אלעזר המודעי אומר דבורה וברק אמרוהו בשעה שעמד עליהם סיסרא הם אמרו לא לנו ורוח הקודש משיבה ואמרת להם למעני למעני אעשה ר' אלעזר בן עזריה אומר חזקיה וסייעתו אמרוהו בשעה שעמד עליהם סנחריב הם אמרו לא לנו ומשיבה וכו' רבי עקיבא אומר חנניה מישאל ועזריה אמרוהו בשעה שעמד עליהם נבוכדנצר הרשע הם אמרו לא לנו ומשיבה וכו' רבי יוסי הגלילי אומר מרדכי ואסתר אמרוהו בשעה שעמד עליהם המן הרשע הם אמרו לא לנו ומשיבה וכו' וחכמים אומרים נביאים שביניהן תיקנו להם לישראל שיהו אומרים אותו על כל פרק ופרק ועל כל צרה וצרה שלא תבא עליהם לישראל ולכשנגאלין אומרים אותו על גאולתן

פסחים
ק"ז:א

בעשרה מאמרות של שבח נאמר ספר תהלים

מפתח

בעשרה מאמרות של שבח נאמר ספר תהלים בניצוח בנגון במשכיל במזמור בשיר באשרי בתהלה בתפלה בהודאה בהללויה גדול מכולן הללויה שכולל שם ושבח בבת אחת

פסחים
ק"ז:א

בשעה שהפיל נמרוד הרשע את אברהם אבינו

מפתח

בשעה שהפיל נמרוד הרשע את אברהם אבינו לתוך כבשן האש אמר גבריאלי לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע ארד ואצנן ואציל את הצדיק מכבשן האש אמר לו הקב"ה אני יחיד בעולמי והוא יחיד בעולמו נאה ליחיד להציל את היחיד ולפי שהקב"ה אינו מקפח שכר כל בריה אמר תזכה ותציל שלשה מבני בניו דרש ר"ש השלוני בשעה שהפיל נבוכדנצר הרשע חנניה מישאל ועזריה לתוך כבשן האש עמד יורקמו שר הברד לפני הקב"ה אמר לפניו רבש"ע ארד ואצנן את הכבשן ואציל לצדיקים הללו מכבשן האש אמר לו גבריאלי אין גבורתו של הקב"ה בכך שאתה שר ברד והכל יודעין שהמים מכבין את האש אלא אני שר של אש ארד ואקרו מבפנים

פסחים
קי"ח:א

דרש רבה בר מרי מאי

מפתח

וכדרש רבה בר מרי מאי דכתיב (**תהלים קנ, ז**) וימרו על ים בים סוף מלמד שהמרו ישראל באותה שעה ואמרו כשם שאנו עולין מצד אחד כך מצריים עולים מצד אחר אמר לו הקב"ה לשר של ים פלוט אותן ליבשה אמר לפניו רבש"ע כלום יש עבד שנותן לו רבו מתנה וחוזר ונוטל ממנו אמר לו אתן לך אחד ומחצה שבהן אמר לו רבש"ע יש עבד שתובע את רבו אמר לו נחל קישון היא לי ערב מיד פלט אותן ליבשה ובאו ישראל וראו אותן שנאמר (**שמות יד, ל**) וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים

פסחים
קי"ח:ב

עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים

מפתח

עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו לזרעו של יצחק לאחר שאוכלין ושותין נותנין לו לאברהם אבינו כוס של ברכה לברך ואומר להן איני מברך שיצא ממני ישמעאל אומר לו ליצחק טול וברך אומר להן איני מברך שיצא ממני עשו אומר לו ליעקב טול וברך אומר להם איני מברך שנאשתי שתי אחיות בחייהן שעתידה תורה לאוסרן עלי אומר לו למשה טול וברך אומר להם איני מברך שלא זכיתי ליכנס לארץ ישראל לא בחיי ולא במותי אומר לו ליהושע טול וברך אומר להן איני מברך שלא זכיתי לבן דכתיב יהושע בן נון (**דברי הימים א ז, כז**) נון בנו יהושע בנו אומר לו לדוד טול וברך אומר להן איני מברך ולי נאה לברך שנאמר (**תהלים קטז, יג**) כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא

פסחים
קי"ט:ב